

ДЖЕЙМЗ М. БАРИ ПИТЪР ПАН

Превод от английски: Боян Атанасов, Теодора Атанасова, 1981

chitanka.info

1.

ПИТЪР ПАН СЕ ПРОМЪКВА

Всички деца порастват, само едно дете не порасна. Те рано разбират това. Ето как Уенди го разбра. Един ден, когато беше на две години, както си играеше в градината, тя откъсна едно цвете и изтича да го занесе на майка си. Сигурно е изглеждала много сладка, защото мисис Дарлинг сложи ръка на сърцето си и извика: „Ах, защо не може да останеш такава завинаги!“ Тя не каза нищо повече на тази тема, но оттогава Уенди знаеше, че трябва да порасне. Всяко дете разбира това, когато стане на две години. Тази възраст е краят на най-хубавото.

Те, естествено, живееха на номер четиринайсет и преди Уенди да се появи на бял свят, майка ѝ беше най-важната личност в семейството. Беше очарователна дама с романтична душа и на сладките ѝ устни често се появяваше закачлива усмивка. Романтичната ѝ душа приличаше на онези мънички кутийки, поставени една в друга, които пътешествениците донасят от загадъчния Изток — колкото и кутийки да отвориш, все изскача друга, още по-малка. А на закачливите ѝ сладки устни имаше една целувка, която Уенди никога не успяваше да хване, макар че съвсем явно си беше там — в десния ъгъл на устата.

Ето как мистър Дарлинг спечелил майката на Уенди: многобройни млади мъже — те я познавали още от момчешките си години, когато била малко момиче — едновременно открили, че тя много им харесва и всички се затичали към нейната къща да ѝ направят предложение за женитба, но мистър Дарлинг взел файтон и ги изпреварил — така я спечелил. Спечелил я цяла-целеничка с изключение на най-вътрешната кутийка и целувката в ъгъла на устата. Той изобщо никога не научил за кутийката, а след време се отказал от опитите да улови целувката. Уенди смяташе, че може би Наполеон би успял да хване целувката, но аз си мисля, че и той нямаше да може; представям си го как напразно се опитва да я улови и как накрая си отива разгневен, като затръшва вратата.

Мистър Дарлинг се хвалеше на Уенди, че майка ѝ не само го обичала, но го и уважавала. Той беше от онези дълбокомислени мъже, които разбират от акции и облигации. Всъщност, никой в действителност не разбира тия неща, но той наистина имаше вид на човек, който ги разбира и често казваше, че акциите се качвали, а облигациите спадали; и го казваше по начин, който би накарал всяка жена да го уважава.

На сватбата майката на Уенди била с бяла рокля и отначало водела книгата с домакинските сметки отлично, почти с радост, като че ли това е игра, и не пропускала да впише дори китка магданоз; но лека полека цели зелки почнали да изпадат от сметките и на тяхно място се появявали рисунки на бебета. Вместо да събира числа, рисувала бебета — искала да отгатне дали ще се роди момче или момиче.

Първа дошла Уенди, после Джон и най-после Майкъл.

След раждането на Уенди, една-две седмици родителите ѝ се питали дали ще могат да си я задържат, или ще трябва да я подарят някому, защото с нея разноските на семейството много нараствали. Мистър Дарлинг страшно се гордеел с нея, но понеже бил много честен човек, сядал на ръба на леглото, където лежала мисис Дарлинг, хващал ръката ѝ и почвал да пресмята разноските, а през това време тя го гледала умолително. Майка ѝ искала да си я задържат, пък да става каквото ще, но според него въпросът не можел да се решава така. Неговият начин бил да вземе молив и лист хартия и да се залови да смята; но ако през това време тя предложила нещо, той се обърквал и започвал сметките си от самото начало.

— Но не ме прекъсвай — молел я той. — В къщи имам една лира и седемнайсет шилинга, в кантората — два шилинга и шест пенса; мога да престана да пия кафе в кантората, значи спестяваме, да речем, десет шилинга, това прави две лири, девет шилинга и шест пенса, и с твоите осемнайсет шилинга и три пенса прави три лири, девет шилинга и седем пенса, и с пет лири, нула шилинга и нула пенса в чековата ми книжка прави осем лири, девет шилинга и седем пенса. — Кой мърда там? — осем лири, девет шилинга и седем пенса, точка и седем на ум — не говори, мила — и с лирата, която даде на заем на онзи човек, дето звъня на вратата — тихо, моето дете — точка и дете наум — ето на, заради тебе сбърках! — девет лири, девет шилинга и седем пенса ли казах? Да, казах девет лири, девет шилинга и седем

пенса. Въпросът е: можем ли да се опитаме една година да караме с девет лири, девет шилинга и седем пенса на месец?

— Разбира се, че можем, Джордж — викала мисис Дарлинг, но тя била пристрастна, а всъщност той имал по-благороден характер от нея.

— Помни, има и заушки — предупреждавал я той почти заплашително и отново нареждал: — Заушки — една лира, това съм го записал, но по-скоро може да е и лира и половина — мълчи-морбили — една лира и пет шилинга, рубеола — половин гвинея, това прави две лири, петнайсет шилинга и шест пенса — не ми се заканвай с пръст — магарешка кашлица, да речем, петнайсет шилинга — и така продължавал. Всеки път сборът бил различен, но в края на краищата Уенди успяла да се промъкне, като намалили заушките на дванайсет шилинга и шест пенса, а двата вида шарка писали като една болест.

Същите вълнения имаше и при раждането на Джон, а на Майкъл едва-едва му се размина; но си задържаха и двамата. Скоро след това може да ви се е случвало да ги видите тримата, наредени в редица, как отиват в детската градина на мис Фул-съм, придружени от бавачката си.

Тъй като мисис Дарлинг много обичаше всичко да бъде както трябва, а мистър Дарлинг страшно държеше с нищо да не се отличава от съседите, децата, разбира се, имаха бавачка. Понеже трите деца изпиваха огромно количество мляко, семейството беше бедно и затова за бавачка взеха едно много сериозно нюфаундленско куче, което се наричаше На-на; преди да го приберат Дарлингови, то нямаше господар. Нана открай време обръщаше голямо внимание на всички деца и семейството се запозна с нея в градината Кензингтън, където тя прекарваше по-голямата част от свободното си време, като постоянно надничаше в детските колички. Небрежните ба-вачки много я мразеха, защото тя вървеше подире им до къщи и ги кореше пред господарките им. Нана се оказа безценна бавачка. Колко грижливо и внимателно къпеше децата, по всяко време на нощта ставаше, щом заплачеше някое от поверените ѝ деца. Разбира се, колибката ѝ беше в детската стая. С гениален усет предугаждаше кога кашлицата е дребна работа, дето само те кара да се ядосваш, и кога трябва да се увие чорап около врата. До смъртния си час имаше вяра само в едновременно лечение, като листа от ревен и с ръмжене изразяваше презрението си към всички модерни измишльотини за микроби и други подобни. Бе

крайно поучителна гледка да я види човек как съпровожда децата до училище: вървеше спокойно до тях, когато се държаха добре, или изтикваше обратно в редицата онези, които се отделяха настрана. Когато Джон имаше час по футбол, тя никога не забравяше да вземе пуловера му и обикновено носеше чадър в устата си за в случай на дъжд. В сутерена на училището на мис Фулсът имаше стая, където бавачките чакаха да свършат занятията. Те седяха на пейки, а Нана лежеше на пода, но това беше единствената разлика. Те се преструваха, че не я забелязват — считаха я за същество с по-долно обществено положение — а тя презираше празните им приказки. Нана се дразнеше, когато приятелките на мисис Дарлинг влизаха в детската стая, но все пак при техните посещения тя бързо-бързо сваляше престилката на Майкъл и му слагаше онази със синия ширит, оправяше роклята на Уенди и се спускаше да вчеше косата на Джон. В никоя детска стая по света не е царувал по-голям ред и мистър Дарлинг си даваше сметка за това; но все пак понякога се тревожеше и се питаше дали съседите не ги одумват; а трябваше също да помисли как ще гледат в града на човек, който е поверил децата си на грижите на едно куче.

Нана му създаваше и други грижи. Понякога му се струваше, че тя не се възхищава от него. „Знам, че тя извънредно много се възхищава от тебе, Джордж“ — уверяваше го мисис Дарлинг и правеше знак на децата да се държат особено мило към баща си. Тогава всички започваха да скачат и танцуват, а понякога позволяваха и на Лиза, единствената им друга прислужница, да лудува с тях. С бяла шапчица на главата и с дълга пола, тя изглеждаше като мъничко момиченце, макар че когато я наемаха, се кълнеше, че отдавна е навършила десет години. Колко весели бяха тези палавници! И най-весела от всички беше мисис Дарлинг — така лудешки се въртеше на пръсти, че от нея се виждаше само целувката, и ако в такъв миг изтичаш, би могъл да хванеш тази неуловима целувка. Никое семейство не е било по-естествено и по-щастливо, до момента когато се появи Питър Пан.

За Питър Пан мисис Дарлинг чу за първи път, когато разтребваше из главите на децата си. Всяка добра майка има обичай да тършува в главите на децата си вечер, когато заспят, да подрежда всичко за следната сутрин и да поставя пак на мястото им всички

неща, които са били захвърлени през деня. Ако можеше да лежиш буден (но, разбира се, това е невъзможно), щеше да видиш как и твоята майка върши това и щеше да ти е интересно да я наблюдаваш. Също като че ли подрежда чекмеджета. Сигурно ще я видиш коленичила до леглото ти как се заглежда насмешливо в някои неща, които си напъхал в главата си, как се чуди откъде ли пък ти е попаднало това или онова, как открива разни сладки неща — и някои не толкова сладки, — как едни неща притиска до бузата си, сякаш са мили като котенца, а други бързо скрива, да се не виждат. Когато се събудиш на сутринта, виждаш, че всичките проклетии и лоши склонности, с които си си легнал, са сгънати на няколко ката и мушнати на дъното на ума ти; а отгоре, добре проветрени, са разгънати по-хубавите ти мисли, които само чакат да ги облечеш.

Не зная дали някога сте виждали карта на човешки ум. Докторите понякога чертаят карти на други части от човешкото тяло и картата, която ще направят на твоето тяло, може да бъде страшно интересна. Но има да чакаш, ако се надяваш да на-чертаят карта на детски ум, който е не само объркан, но и постоянно се върти в кръг. По него има линии на зиг-заг, също като температурата ти, която записват на листче, когато си болен. Те вероятно представляват пътищата на острова, защото Небивала земя е винаги, повече или по-малко, остров. И на острова има странни цветни петна: има коралови рифове и бързи кораби в далечината; диваци и уединени леговища на диви зверове; джуджета, повечето от които са шивачи; пещери, в които текат реки; принцове, които имат шестима по-големи братя; хижа, която аха-аха ще рухне; и една дребничка стара дама с гърбав нос. Лесно щеше да бъде да се начертае тази карта, ако това беше всичко. Но там е още и първият учебен ден; ходенето на черква; там са бащите; има ръкоделие; убийства и обесвания; глаголи, които изискват дателен падеж; деня, когато в къщи ще направят шоколадов пудинг; гдето сам си извади зъбчето и т. н. Това може да е част от острова или пък да е от друга карта, която прозира отдолу. И цялата работа е доста объркваща, особено защото всички тия неща непрекъснато се движат.

Разбира се, разните небивали земи много се различаваха една от друга. В Небивалата земя на Джон например имаше лагуна и над нея летяха фламинго, по които Джон стреляше, а Майкъл, който беше много малък, имаше само едно фламинго и над него летяха лагуни.

Джон живееше в една обърната лодка на плажа. Майкъл имаше вигвам, а Уенди къщичка от изкусно съшити листа. Джон нямаше приятели, Майкъл имаше приятели нощем, а Уенди имаше малко вълче, изоставено от родителите си. Изобщо между небивалите земи имаше родствена връзка и ако те застанеха една до друга, би могъл да кажеш, че носят на едната е същият като на другата и т.н. Децата винаги ще изкарват на пясъка кожените си лодки по тези омагьосани брегове. Ние също сме били там; още можем да чуем тътена на разбиващите се вълни, макар никога вече да не излезем на брега.

От всички прелестни острови Небивала земя е най-уютният и най-гъсто изпълнен с разни неща. Той не е голям, не е разпрострян нашироко, нали знаеш, в него няма дълги скучни разстояния между едно приключение и друго, а всичко е струпано наблизко по много приятен начин. Когато денем играеш на Небивала земя със столове и покривка за маса, няма нищо страшно, но през двете минути, тъкмо при-ди да заспиш, всичко става почти като истинско; затова нощем в стаята свети кандило.

Понякога, когато се разхождаше из умовете на децата си, мисис Дарлинг срещаше неща, които не можеше да разбере, и от тези неща най-смайващото беше името Питър. Тя не познаваше никакъв Питър, но въпреки това срещаше тук-там името му в умовете на Джон и Майкъл, а на Уенди пелият ум бе изподраскан с него. С ясните си, големи букви това име изпъкваше над всички други думи и както мисис Дарлинг се вглеждаше в него, стори и се, че то има странно дързък вид.

— О, да, той е доста дързък — съгласи се Уенди със съжаление, а майка ѝ взе да я разпитва:

— Но кой е той, пиленце?

— Това е Питър Пан, нали знаеш, мамо.

Отначало мисис Дарлинг не се сещаше, но след като се върна мислено в детските си години, тя си спомни за един Питър Пан, за когото казваха, че живеел с феите. За него се разказваха странни истории, като например тази, че изпращал умрелите деца, за да не се плашат. Тя беше вярвала в него едно време, но сега, вече женена и разумна, много се съмняваше, че съществува такава личност.

— Освен това — каза тя на Уенди — сега той вече ще да е пораснал.

— О, не, не е пораснал — довери ѝ с убеден глас Уенди. — Той има точно моите размери. — Искаше да каже, че по ум и тяло той е колкото нея. Не знаеше как бе разбрала това; просто знаеше, че е така.

Мисис Дарлинг се посъветва с мистър Дарлинг, но той се усмихна пренебрежително.

— Помни ми думата — каза той, — сигурно На-на им е вкарала в главите някаква глупост. Точно такова нещо ще измисли едно куче. Не обръщай никакво внимание на тази щуротия и всичко ще се размине от само себе си.

Обаче не се размина от само себе си; и скоро немирното момче я изплаши здравата.

Децата преживяват и най-страшните приключения, без да се смущават. Те например могат да си спомнят и да разкажат една седмица по-късно, че са срещнали умрелия си баща, когато са били в гората, и са играли с него. По същия небрежен начин Уенди една сутрин направи тревожно разкритие. Няколко листа от дървета бяха намерени на пода в детската стая, които, със сигурност може да се каже, не бяха там, когато децата си лягаха вечерта. И докато мисис Дарлинг се мъчеше да разгадае как са дошли в стаята, Уенди каза със снизходителна усмивка:

— Май че пак този Питър е направил това.

— Какво искаш да кажеш, Уенди?

— Много лошо е от негова страна да не ги из-мете — каза Уенди с въздишка. Тя обичаше стаята им да е разтребена и чиста.

После по най-естествен начин обясни, че Питър понякога идвал нощем в детската стая, сядал на пода до нейното легло и ѝ свирел на свирката си. За жалост, тя никога не се събуждала и не можеше да каже откъде знае това; просто го знаела.

— Какви глупости говориш, скъпа моя! Никой не може да влезе в къщи, без да почука.

— Май че минава през прозореца — каза тя.

— Мило дете, ами ние сме на третия етаж.

— А не бяха ли листата точно под прозореца, мамо?

Това беше свършено вярно: листата бяха намерени много близко до прозореца.

Мисис Дарлинг не знаеше какво да мисли, защото на Уенди всичко изглеждаше толкова естествено, че човек не би могъл просто да

каже, че тя е сънувала и да не мисли повече за тази история.

— Дете мое — извика майката, — защо не ми каза за това порано?

— Забравих — отвърна Уенди, без да се замисли, защото бързаше да закуси.

О, разбира се, трябва да е сънувала. Но пък, от друга страна, имаше листа на пода. Мисис Дарлинг ги разгледа внимателно. Бяха само жилки от листа, но никое дърво в Англия няма такива листа. Тя пълзешком разгледа пода със свещ в ръка, търсейки следи от някакви необикновени крака. Мушна ръжена нагоре в комина и го развъртя, после почна да чука по стените. Спусна един ширит от прозореца до тротоара — до долу имаше десет метра отвесна стена, а не се виждаше и водосточна тръба, по която някой да може да се покатери.

Разбира се, Уенди е сънувала.

Но Уенди не беше сънувала, както се разбра на следната нощ, когато, може да се каже, започнаха необикновените приключения на тези деца.

Вечерта всички деца бяха пак в леглата си. Случи се така, че Нана имаше свободна вечер и затова мисис Дарлинг ги беше окъпала и им беше пяла песнички, докато едно по едно те пуснаха ръката ѝ и потънаха в морето на съня.

Всичко наоколо изглеждаше толкова уютно и безопасно, че сега тя се усмихна на страховете си и спокойно седна до камината да шие.

Шиеше нещо за Майкъл, който на рождения си ден щеше да почне да носи панталони. От огъня идеше приятна топлина, детската стая беше слабо осветена от трите кандила и скоро мисис Дарлинг изпусна на скута си дрешката, която шиеше. Главата ѝ клюмна — о, как грациозно клюмна! — и тя заспа. Уенди и Майкъл в онзи край на стаята, Джон отсам и мисис Дарлинг пред огъня. Липсваше само едно четвърто кандилце.

Тя започна да сънува. Присъни ѝ се, че Небивала земя е дошла много наблизко и едно странно момче е изскочило от нея. Тя не се разтревожи, защото ѝ се струваше, че го е виждала и преди в лицата на много жени, които нямат деца; пък може би и в лицата на някои майки. Но в съня ѝ момчето раздра булото, което покриваше Небивала земя и тя видя как Уенди, Джон и Майкъл надзъртат през процепа.

Щеше да сметне този сън за празна работа, ако докато още сънуваше, вятърът не бе разтворил с трясък прозореца на детската стая. Едно момче скочи на пода, придружено от някаква странна светлина, не по-голяма от твоя юмрук, която се стрелкаше като птичка из стаята; мисля, че тази светлина трябва да е събудила мисис Дарлинг.

Тя се стресна, извика и отвори очи. Видя момчето и някак си веднага позна, че това е Питър Пан. Ако ти, или аз, или Уенди бяхме в стаята, щяхме да видим, че то много приличаше на целувката на мисис Дарлинг. Беше очарователно момче, облечено в жилчици от изгнили листа и намазано със сокове, които сълзят от корите на млади дървета; но най-очарователното нещо у него беше, че той имаше млечни зъби. Когато видя, че тя е възрастна, той скръцна с малките си блестящи като бисери зъби.

2. СЯНКАТА

Мисис Дарлинг изпищя и сякаш в отговор вратата се отвори и Нана влезе — прибираше се от прекараната вън от къщи свободна вечер. Тя изръмжа и скочи към момчето, но то в същия миг излетя през прозореца. Мисис Дарлинг изпищя повторно, този път заради него, защото помисли, че то ще се убие. Изтича бързо на улицата, но малкото момче го нямаше там. Тя погледна нагоре и в черната нощ не видя нищо освен малката светлинка, която ѝ се стори като падаща звезда.

Върна се в детската стая, където завари Нана, захапала в устата си нещо, което се оказа сянката на момчето. Когато то подскочи и побягна, Нана бързо блъсна прозореца — закъсна един миг и не можа да хване момчето, но сянката му не успя да мине — прозорецът се затръшна и я откъсна.

Можете да бъдете сигурни, че мисис Дарлинг я разгледа много внимателно — беше най-обикновена сянка.

У Нана нямаше никакво съмнение какво трябва да направи със сянката. Тя я простря на перваза на прозореца, с което искаше да каже: „Момчето сигурно ще се върне да си я потърси. Като я оставим тук, то лесно може да си я прибере, без да уплаши децата.“

За нещастие обаче, мисис Дарлинг не можеше да я остави да виси отвън: хората ще си помислят, че тя е простряла пране на прозореца, както правят в бедняшките къщи. Искаше да я покаже на мистър Дарлинг, но в момента той пресмяташе колко ще струват зимните палта на Джон и Майкъл — беше му пламнала главата, та я бе увил с мокър пешкир, за да му се проясни умът. Срамота щеше да бъде да го безпокои тъкмо сега; а освен това тя знаеше много добре какво ще каже той: „Така е, като имаме куче за бавачка“. Затова тя реши да съгне внимателно сянката и да я прибере в едно чекмедже, докато се яви подходящ случай да каже на мъжа си. „О, господи, какви работи!“ — помисли си тя.

Случаят се яви след една седмица — в онзи петък, който никога нямаше да забравят. Петък беше, разбира се.

— Трябваше особено да внимавам в петъчен ден — казваше тя по-късно на мъжа си, докато Нана стоеше от другата ѝ страна и ѝ държеше ръката.

— О, не, не — възразяваше мистър Дарлинг, — аз съм виновен за всичко. Аз, Джордж Дарлинг, съм причина за нещастиято. *Mea culpa*, *mea culpa*!^[1] — Той учил латински в училище.

Тъй седяха всяка вечер и си спомняха за онзи съдбоносен петък, докато всички подробности на случката така се запечатаха в мозъците им, че излязоха чак от другата страна, както гербът на лоша монета личи и на обратната ѝ страна.

— Ако не бях приела поканата да вечеряме у съседите на номер двадесет и седем, това нямаше да се случи — въздишаше мисис Дарлинг.

— Ако не бях изсипал лекарството си в паницата на Нана... — добавяше мистър Дарлинг.

— Ако се бях престорила, че ми харесва лекарството — казваха влажните очи на Нана.

— Всичко стана, защото толкова обичам да ходя на гости.

— Всичко е заради моята пагубна дарба да правя шеги.

— И защото толкова се засягам от дребни неща, мои скъпи господарю и господарке.

И тогава един или друг от тях се разплакваше, особено Нана, когато си помислеше: „Вярно е, вярно е, не трябваше да вземат куче за бавачка“, и често пъти сам мистър Дарлинг избърсваше очите ѝ с носната си кърпичка.

— Този демон! — викаше мистър Дарлинг и Нана излайваше като ехо. Мисис Дарлинг обаче никога не ругаеше Питър; в десния ъгъл на устата ѝ имаше нещо, което не ѝ позволяваше да нарича момчето с обидни имена.

Седяха в празната детска стая и с умиление си спомняха и най-дребните подробности на онази страшна нощ. Вечерта бе почнала тъй спокойно, без нищо особено, точно както стотици други вечери, когато Нана пускаше вода във ваната, вземаше Майкъл на гърба си и го занасяше в банята.

— Няма да си лягам! — крещеше той като дете което смята, че всичко зависи от неговата воля. — Няма! Няма! И вече няма да те обичам, Нана! Казвам ти, че няма да се къпя, няма, няма.

Тогава в стаята бе влязла мисис Дарлинг, облечена в бялата си вечерна рокля. Беше се облякла рано, защото Уенди толкова обичаше да я гледа във вечерната ѝ рокля и с огърлицата, която ѝ бе подарил мистър Дарлинг. На ръката си носеше гривната на Уенди; беше я помолила да ѝ я даде на заем за тази вечер. Уенди много обичаше да дава своята гривна на майка си.

Мисис Дарлинг бе заварила двете си по-големи деца да играят на татко и мама, по онова време, когато се е родила Уенди.

— Щастлив съм да ви съобщя, мисис Дарлинг, че сега вие сте майка — казваше Джон със същия тон, с който мистър Дарлинг трябва да го е казвал на времето.

Уенди подскачаше от радост, точно както истинската мисис Дарлинг сигурно е подскачала.

След това бяха играли на „раждането на Джон“; като всичко стана с големи церемонии, както той смяташе, че подобава на раждането на момче. Тогава Майкъл бе излязъл от банята и бе поискал и той също да бъде роден, но Джон му се бе сопнал: не искали повече деца. Майкъл едва не се бе разплакал. — Никой не ме иска — изхълца той и, разбира се, сърцето на дамата във вечерна рокля се стопи.

— Аз те искам — извика тя. — Искam трето дете.

— Момче или момиче? — попита Майкъл без голяма надежда.

— Момче.

Тогава Майкъл бе скочил в прегръдките ѝ.

Такива дребни случки си спомняха сега мистър и мисис Дарлинг, и Нана, заедно с тях; но всъщност не толкова дребни, като си помислиш, че това беше последната нощ на Майкъл в детската стая.

Тримата продължаваха да се ровят в спомените си.

— И тъкмо тогава аз се втурнах като вихрушка в стаята, нали? — упрекваше се мистър Дарлинг; и наистина бе влетял като вихрушка.

За негово извинение може да се каже, че и той се обличаше за вечерята и че всичко бе вървяло добре, докато стигна до връзката. Може да ви се стори странно, но този човек, макар да разбираше толкова много от акции и облигации, не можеше винаги да се справи с вратовръзката си. Понякога тя го слушаше и не се противеше, но

имаше случаи, когато за всички в къщи щеше да бъде много по-добре, ако той преглътнеше гордостта си и си сложеше готова, вързана връзка с ластик.

Точно така се бе случило в онази паметна вечер. Той се втурна в детската стая с упоритото зверче, смачкано на топка в ръката му.

— О, какво става, мили?

— Какво става ли? — изрева той; наистина изрева. — Тази връзка не иска да се върже. — Тонът му стана застрашително язвителен: — Завързва се, но не около врата ми! Само около пръчката на леглото! Да, да, двайсет пъти я завързах около леглото, но на врата ми не ще! Не, та не! Просто не ще да се завърже. — Той помисли, че думите му не са направили достатъчно силно впечатление на мисис Дарлинг и затова продължи със строг тон: — Предупреждавам те, мила, че ако тази връзка не се завърже около врата ми, ние няма да отидем на вечерята, а ако не отидем на вечерята, аз вече няма да ходя на работа, и ако престана да ходя на работа, ти и аз ще гладуваме и децата ни ще бъдат изхвърлени на улицата!

Но дори и след тези страшни думи мисис Дарлинг остана спокойна.

— Чакай да опитам аз — каза тя; всъщност той бе дошъл именно за това — да я помоли да му завърже връзката. С хубавите си, хладни пръсти тя бързо я завърза, докато децата стояха наоколо, очаквайки да се реши съдбата им. Някои мъже би ги хванало яд да видят с каква леснина тя свърши тази сложна работа, но мистър Дарлинг бе твърде благородна душа, за да изпита подобно чувство. Благодарни й с половин уста, яростта му моментално се изпари и след миг той вече танцуваше из стаята, сложил Майкъл на раменете си.

— Как лудувахме тази вечер! — спомняше си мисис Дарлинг сега.

— Последното ни лудуване! — изстена мистър Дарлинг.

— О, Джордж, спомняш ли си как Майкъл изведнъж ме запитва: „Как се запозна с мене, мамо?“

— Спомням си.

— Бяха много сладки, нали Джордж?

— И бяха наши, наши, а сега ги няма!

Лудуването свърши, когато се появи Нана: за нещастие мистър Дарлинг се сблъска с нея, при което по панталоните му се полепиха

косми от козината ѝ. Тези панталони не само че бяха нови, но бяха и първите му панталони с копrienен ширит по шевовете.

Трябваше да прехапе устни, за да не бликнат сълзи от очите му. Разбира се, мисис Дарлинг го изчетка, но въпреки това той пак започна да разправя, че било грешка да имат куче за бавачка.

— Джордж, Нана е безценно съкровище.

— Несъмнено. Но мен все ме гложди някакво чувство, че тя гледа на децата като на кутрета.

— О, не, мили, тя сигурно знае, че те имат души.

— Дали знае? — каза замислено мистър Дарлинг. — Съмнявам се.

Мисис Дарлинг реши, че моментът е подходящ да му каже за момчето. Той отначало взе на смях цялата история, но се замисли угрижено, когато тя му показва сянката.

— Не познавам такова момче — рече той, като я разглеждаше внимателно, — но ми изглежда голям нехранимайко...

— Още говорехме за това, спомняш ли си, когато Нана донесе лекарството на Майкъл — каза мистър Дарлинг. — Никога вече няма да носиш шишенцето в уста, Нана, и всичко стана по моя вина.

Макар да беше волеви и умен човек, няма съмнение, че нея вечер, когато стана дума за лекарства, той се държа неразумно. Мистър Дарлинг имаше една единствена слабост: смяташе, че никога през живота си не се е страхувал от лекарства и винаги ги е вземал без колебание. И затова когато Майкъл завъртя глава, за да избегне лъжицата, която Нана държеше в уста, той каза укоризнено:

— Бъди мъж, Майкъл!

— Няма да пия лекарство, няма, няма! — викаше непослушният Майкъл.

Мисис Дарлинг излезе от стаята, за да му донесе шоколадов бонбон и мистър Дарлинг реши, че това показва липса на твърдост.

— Мамичко, не го глези — извика той след нея. — Майкъл, когато бях на твоята възраст, пиех всички лекарства, без да роптая. Винаги казвах: „Благодаря ви, мили родители, загдето ми давате цярове да оздравея.“

Той действително вярваше, че е било така. Уенди, която вече беше по нощница, също повярва на думите му и за да помогне да придумат Майкъл, попита баща си.

— Онова лекарство, дето го пиеш понякога, е много по-противно, нали, татко?

— Къде, къде по-противно! — извика храбро мистър Дарлинг. — Бих изпил една чаша от него, за да ти дам пример, само че съм затурил шишето някъде.

Не е съвсем точно да се каже, че го беше затурил; защото сам се бе покачил посред нощ отгоре на гардероба и го бе скрил там. Той не знаеше обаче, че преданата Лиза го беше намерила и го бе сложила отново на поличката над умивалника.

— Знам къде е, татко — изчурулика Уенди, винаги готова да послужи. — Ей сега ще ти го донеса. — И тя изхвъркна от стаята, преди той да може да я спре. Много странно, но мистър Дарлинг посърна изведнъж.

— Джон — каза той и потръпна от отвращение, — това е най-гадното лекарство на света. От ония противни, лепкави, сладникави сиропи.

— Бързо ще ти мине, татко — каза Джон ободрително и в същия миг Уенди се втурна в стаята е пълна чаша лекарство в ръка.

— Тичах с всичка сила, по-бързо не можах — каза тя задъхано.

— Чудесно! Колко скоро се върна! — отвърна баща ѝ с хладна, отмъстителна учтивост, която обаче отиде на вятъра, защото Уенди не я долови. — Първо Майкъл — каза той упорито.

— Първо татко — възрази Майкъл, който беше подозрителен.

— Ще ми стане лошо, знаеш ли? — каза мистър Дарлинг заплашително.

— Хайде, татко — подкани го Джон.

— Дръж си езика, Джон — срязва го баща му.

Уенди изпадна в недоумение.

— Мислех, че ще го изпиеш съвсем лесно.

— Не е там въпросът — възрази той троснато. — Въпросът е, че в моята чаша има повече отколкото в лъжицата на Майкъл. — Гордото му сърце щеше да се пръсне от възмущение. — Не е честно! До последния си дъх ще твърдя, че не е честно!

— Чакам, татко — каза хладно Майкъл.

— Много лесно се казва, че чакаш. И аз чакам.

— Татко е пъзльо.

— И ти си пъзльо.

— Мен не ме е страх.

— И мен не ме е страх.

— Е, тогава изпий го.

— Е, тогава ти го изпий.

На Уенди ѝ хрумна чудесна идея.

— Защо не ги глътнете едновременно?

— Разбира се — извика мистър Дарлинг. — Готов ли си, Майкъл?

Уенди почна да брои едно, две, три, и Майкъл изпи лекарството, но баща му изсипа чашата зад гърба си.

Майкъл изрева от ярост и Уенди възкликна:

— О, татко!

— Какво искаш да кажеш с това „о, татко“? — попита мистър Дарлинг. — Стига си дигал врява, Майкъл. Искях да си изпия лекарството, но... не си улучих устата. — И тримата го гледаха по ужасен начин, като че ли не се възхищаваха от него. — Слушайте, всички — каза той с подкупващ тон, щом Нана отиде в банята, — току-що ми дойде на ум една великолепно шега: ще излея лекарството си в паницата на Нана, тя ще помисли, че е мляко и ще го изпие. — Наистина лекарството беше бяло като мляко, но децата нямаха чувството за хумор на баща си и го гледаха с укор, докато той го изливаше в паницата на пода. — Ей, че е смешно! — извика той малко неуверено и те не посмяха да го изобличат, когато мисис Дарлинг и Нана се върнаха. — Нана е добро куче — каза той, като я потупа по гърба. — Налях ти мляко в паницата, Нана.

Нана завъртя опашка, изтича до паницата и започна да лочи лекарството, но веднага вдигна глава и хвърли на мистър Дарлинг такъв поглед! Не гневен; само му показва онези сълзи, които ни карат да се засраим, когато обидим някое благородно куче; след това влезе в колибката си.

Мистър Дарлинг страшно се засрами, но не искаше да се предаде. Сред настъпилото ужасно мълчание мисис Дарлинг помириса паничката на Нана.

— О, Джордж — извика тя, — това е твоето лекарство!

— Ами да се посмеем малко — изрева той с престорена веселост, докато тя утешаваше момчетата, а Уенди прегръщаше Нана. — Защо ли се трепя да ви измислям шеги! — Уенди продължаваше да

гали Нана. — Браво! — изкрещя той. — Глези я! Мен никой не ме глези, никой. Аз трябва само да печеля, защо да ме глежат, защо, защо?

— Джордж — молеше го мисис Дарлинг, — не викай толкова силно. Ще те чуе прислугата. — Те някак си бяха свикнали да наричат Лиза прислугата.

— Нека чуят — кресна той разярен. — Нека чуе целият свят. Няма да позволя това куче да се разпорежда нито минута повече в детската стая. — Децата се разплакаха, Нана изтича към него и почна да му се умилква, но той я отпъди с ръка. Почувствува се отново силен човек. — Напразно ми се молиш, напразно. Мястото ти е на двора. Ей сега ще те сваля долу и ще те вържа.

— Джордж, Джордж — пошепна мисис Дарлинг, — спомни си какво ти казах за момчето.

Но той, уви, не искаше да слуша нищо. Беше решен да покаже кой е господар в тази къща и когато Нана не изпълни заповедите му да излезе от колибката си, той я примамва със сладки думи да се покаже навън, сграбчи я грубо и я извлече от детската стая. Срамуваше се от това, което върши, и все пак го вършеше. И всичко се дължеше на прекалената му чувствителност: страшно обичаше да се възхищават от него. След като я върза в задния двор, нещастният баща отиде и седна в преддверието, подпрял главата си с юмруци.

Междувременно, сред необичайно мълчание, мисис Дарлинг сложи децата да спят и запали трите кандилца. Чуваха как Нана лае и Джон изхленчи:

— Лае, защото той я връзва с верига на двора.

Но Уенди разбираше по-добре гласа на Нана.

— Нана не лае така, когато се чувства нещастна — каза тя, без ни най-малко да подозира какво щеше да се случи след малко. — Този лай показва, че надушва опасност.

— Опасност!

— Сигурна ли си, Уенди?

— О, да, няма съмнение.

Мисис Дарлинг се разтрепера и отиде до прозореца. Той бе плътно затворен. Погледна навън — небето бе осеяно със звезди. Бяха се насъбрали над къщата, сякаш надзъртаха любопитно да видят какво ще стане там, но тя не забеляза това, нито пък забеляза, че две-три от

по-малките звездички ѝ намигваха. И все пак някакъв безимен страх сви сърцето ѝ и я накара да извика:

— О, как съжалявам, че трябва да ходим на гости тази вечер!

Дори Майкъл, вече полузаспал, разбираше, че майка му е разтревожена и я попита:

— Може ли да ни се случи, нещо лошо мамо, щом кандилцата горят?

— Нищо, милото ми — отвърна тя. — Те са очите на мама и пазят децата ѝ.

Тя мина от легло на легло, като пееше заклинания и малкият Майкъл обгърна с ръце врата ѝ.

— Мамо — извика той, — много ти се радвам. — Това бяха последните думи, които тя чу от него, преди да го изгуби за дълго време.

Номер двадесет и седем беше на няколко крачки от тях, но беше навалял малко сняг, та бащата и майката трябваше да стъпват внимателно, за да не си изцапат обувките. По улицата нямаше други хора и всички звезди ги наблюдаваха. Звездите са красиви, но на тях не им е позволено да се месят в човешките работи; те трябва само вечно да гледат какво става. Това е наказание, което им е наложено за нещо, извършено толкова отдавна, че никоя звезда вече не си спомня какво е било. Затова по-старите звезди гледат изцъклено и рядко говорят (звездите си говорят, като си смигат), но малките са още любопитни. Те не са настроени особено приятелски към Питър, защото той от чиста проклетия се промъква зад тях и се опитва да ги изгаси, като духа силно; но те толкова обичат шегите, че тази вечер бяха на негова страна и искаха възрастните да се махнат по-скоро, та да не пречат. И затова, щом вратата на номер двадесет и седем се затвори зад мистър и мисис Дарлинг, звездите на небосвода се размърдаха и най-малката звездичка в Млечния път изпищя:

— Хайде, Питър!

---

[1] Моя е вината (лат.). — Б. пр. ↑

3.

ХАЙДЕ, ТРЪГВАМЕ!

Много кратко време след като мистър и мисис Дарлинг излязоха от къщи, кандилцата до леглата на трите деца горяха ярко. Те бяха страшно мили кандилца — човек може само да съжaliaва, че не останаха будни да видят Питър. Но кандилцето на Уенди замига и така се прозина, че и другите две също се прозинаха и преди да си затворят устата, и трите угаснаха.

Сега в стаята светеше друга светлина, хиляди пъти по-ярка от кандилата, и за времето докато напишем това, тя бе вече надникнала във всички чекмеджета в детската стая, преровила гардероба и обърнала всички джобове, търсейки сянката на Питър. Всъщност това, което летеше, не беше светлина; то изпускаше светлина, като се стрелкаше насам-натам с невероятна бързина, но когато за миг се спря да почине, можеше да се види, че беше фея, голяма колкото ръката ти. Беше момиче и се казваше Менче-Звънче. Изящната ѝ рокля от жилчици на листа с ниско, четвъртито деколте подчертаваше грациозната ѝ фигура; личеше, че е склонна към пълнеене.

Миг след като феята влезе в стаята, звездите задухаха така силно с уста, че прозорецът се разтвори и Питър Пан скочи на пода. През по-голямата част от пътя той бе носил Менче-Звънче и едната му ръка беше още изцапана с прашец от крилцата ѝ.

— Менче-Звънче — повика я той тихо, след като се увери, че децата са заспали. — Къде си? — В този момент тя беше в една кана, където много ѝ харесваше; никога преди не беше влизала в кана. — Хайде, излез от тая кана и ми кажи къде са ми скрили сянката.

В отговор се чу прелестен звън като от сребърна камбанка. (Това е езикът на феите.) Вие, обикновените деца, никога не можете да го чуете; но ако веднъж го чуете, ще се сетите, че вече сте го чували.

Менче-Звънче каза, че сянката е в голямата кутия; имаше предвид скрина. С един скок Питър се озова пред него, изтегли чекмеджетата и почна да изхвърля на пода всичко, което се намираще

вътре. Хвърляше с пълни шепи, както царете хвърлят дребни пари на народа. За миг намери сянката си и така се зарадва, че блъсна чекмеджето обратно, без да помисли, че Менче-Звънче остана вътре.

Ако изобщо мислеше нещо — но мен ми се струва, че той никога не мислеше, — то беше, че щом допре сянката до себе си, тя веднага ще се залепи за тялото му, както се сливат две капки вода, когато се допрат; и като видя, че сянката не се залепи, той страшно се изплаши. Опита се да я прикрепи със сапун, който взе от банята, но пак не успя. Побиха го тръпки от ужас; тръшна се на пода и се разплака.

Хълцанията му разбудиха Уенди. Тя се надигна и седна в леглото. Не се разтревожи, като видя непознато момче да плаче на пода; беше й интересно и дори забавно.

— Момче — каза тя учтиво, — защо плачеш?

Питър също можеше да бъде крайно любезен — научил се бе на добри обноски по разни тържества, които феите си устройваха. Той стана и грациозно й се поклони. Това й направи голямо удоволствие и както си беше в леглото, тя също му се поклони изискано.

— Как се казваш? — попита той.

— Уенди-Мойра-Анджела Дарлинг — отговори тя с известно задоволство. — А как се казваш ти?

— Питър Пан.

Тя вече беше сигурна, че той е Питър, но името й се видя сравнително късо.

— Това ли ти е цялото име?

— Да — отвърна той доста сопнато. За първи път му мина през ума, че името му е малко възкъсо.

— Извинявай — каза Уенди-Мойра-Анджела.

— Нищо, нищо — преглътна той. Тя го попита къде живее. — Втората надясно — обясни Питър — и после все направо до сутринта.

— Какъв смешен адрес!

Питър усети, че сърцето му се сви. За първи път си помисли, че може би наистина адресът му е смешен.

— Не, не е смешен — възрази той.

— Искам да кажа — почна Уенди със сладък глас, спомняйки си, че той й е гост, — този ли адрес пишат на писмата, които ти пращат?

На Питър не му стана приятно, че тя спомена за писма.

— Аз не получавам писма — каза той презрително.

— Но нали майка ти получава?

— Нямам майка — отвърна той. Не само нямам майка, но нямам и най-малко желание да има майка. Намираше, че много ги надценяват. Уенди обаче веднага разбра, че момчето е много нещастно, защото е изгубило майка си.

— О, Питър, разбирам защо плачеш — извика тя, скочи от леглото и изтича при него.

— Не плачех за майка — каза той доста възмутено. — Плачех, защото не мога да си залепя сянката. Впрочем, аз изобщо не плачех.

— Откъснала ли се е?

— Да.

Тогава Уенди видя сянката на пода; тя изглеждаше тъй измачкана, че на нея страшно ѝ дожаля за Питър.

— Какво ужасно нещо! — каза тя, но не можа да не се усмихне, като видя, че той се е опитвал да я залепи със сапун. Момчешка работа! За щастие, тя веднага се сети какво да направи. — Трябва да се зашие — каза тя с леко покровителствен тон.

— Какво значи „да се зашие?“ — попита той.

— Ти си ужасен невежа.

— Не съм невежа.

Тя ликуваше, че знае повече от него.

— Ще ти я зашия, малко човече — каза тя, макар че той беше висок колкото нея. Извади кутията с иглите и конците и започна да пришива сянката на крака на Питър. — Може да те заболи малко — предупреди го тя.

— О, няма да заплача — успокои я Питър, който вече вярваше, че никога в живота си не е плакал. Стисна зъби и не заплака. След малко сянката си беше на мястото, макар и малко измачкана.

— Може би трябваше първо да я изгладя с ютията — каза Уенди замислено, но Питър като истинско момче не обръщаше никакво внимание на външния си вид и веднага се разскача, луд от радост. Уви, той вече бе забравил, че дължи щастието си на Уенди. Мислеше, че сам си е закачил сянката.

— Колко съм сръчен! — ликуваше той възхитен. — Колко съм сръчен!

Неудобно е да признаем, но саомнението на Питър бе едно от най-очарователните му качества. Казано съвсем откровено и грубо,

никога не е имало по-самоуверено и дръзко момче от него.

Но в момента Уенди беше възмутена.

— Колко си самодоволен! — възкликна тя язвително. — Разбира се, аз нищо не съм направила!

— Е, направи малко — каза Питър пренебрежително и продължи да подскача.

— Малко! — учуди се тя надменно. — Ако нямаш нужда от мен, аз мога да се оттегля. — И тя по най-тържествен начин се качи на леглото си и се зави презглава с одеялото.

За да я накара да се покаже, той се престори, че си отива, но тя не обърна внимание на това. Тогава Питър седна на края на леглото и я побутна с крак.

— Уенди — пошепна той, — не се оттегляй. Не мога да не се радвам и скачам, когато съм доволен от себе си. — Но тя още не искаше да се покаже, макар че слушаше с интерес. — Уенди — продължи той с глас, на който никоя жена никога не е могла да устои. — Уенди, едно момиче струва повече от двайсет момчета.

А Уенди си беше жена от главата до петите (вярно, че между главата и петите нямаше много голямо разстояние) и затова веднага надзърна изпод завивките.

— Наистина ли мислиш така, Питър?

— Да, наистина.

— Много мило от твоя страна — каза тя и се измъкна от леглото.

Седна до него и му каза, че ако иска, ще му даде целувка. Питър обаче не разбра какво иска да каже тя и протегна ръка, очаквайки, че тя ще сложи нещо в шепата му.

— Сигурно не знаеш какво е това целувка? — попита тя ужасена от невежеството му.

— Ще разбере какво е, когато ми я дадеш-отговори той рязко.

За да не го обиди, тя му даде един напръстник.

— Искаш ли и аз да ти дам целувка? — попи та той.

— Добре, дай ми — отвърна тя с малко прекалена скромност. Държането ѝ не бе съвсем като на дама — тя се наведе напред и подаде бузата си но той просто пусна в ръката ѝ едно копче, направено от жълтълд. Тогава Уенди бавно отдръпна лице то си и каза любезно, че ще закачи неговата целувка на синджирче и ще я носи на врата си. За нея

беше голям късмет, че наистина закачи жълда на синджирче, защото по-късно този жълд и спаси живота.

Когато хора от нашите среди се запознават обичайно е да се попитат един друг на колко са години; и затова Уенди, която обичаше да спазва правилата за добро държане, попита момчето за възрастта му. Но по отношение на него този въпрос не беше много уместен: все едно, на класно да ти дадат граматичен разбор, когато си очаквал, че ще пишеш за английските крале.

— Не знам — отговори той смутено, — но съм много млад. — Всъщност нямаше представа на колко е години; и затова подхвърли наслуки: — Избягах от къщи, веднага щом се родих.

Уенди се смая, но думите му я заинтересуваха. С очарователен салонен жест тя докосна нощницата си — знак, че го кани да седне поблизо до нея.

— Избягах, защото чух баща ми и майка ми да говорят какъв ще стана като порасна — обясни той с тих глас. Изглеждаше необикновено развълнуван. — Не искам да порасна — продължи той, ядосано, — искам винаги да бъда малко момче и да си играя. Затова избягах в градината Кензингтън и дълго, дълго време живях при феите.

Тя го погледна с безкрайно възхищение. Момчето си помисли, че тя го гледа така, защото е избягал от къщи, а всъщност то беше защото е виждал феи. Уенди бе живяла само със семейството си и за нея да познаваш феи беше нещо възхитително. Тя го обсипа с въпроси за тях. Това го изненада, защото те му бяха доста досадни — винаги му се изпречваха на пътя и всъщност понякога трябваше да се крие от тях; но все пак, общо взето, ги обичаше. Затова разправи на Уенди как са се появили феите.

— Знаеш ли, Уенди, когато първото бебе се засмяло за първи път, усмивката му се пръснала на хиляди късове и те се разскачали наоколо. Така произлезли първите феи.

Произходът на феите ѝ се видя скучна история, но понеже момчето бе неин гост, тя се престори, че разказът му ѝ харесва.

— И така — продължи той — за всяко момче и всяко момиче би трябвало да има по една фея.

— Би трябвало да има? А няма ли?

— Няма. Ето защо: сега децата знаят много и рано престават да вярват, че има феи. И всеки път, когато едно дете каже: „Не вярвам във

феи“, една фея пада и умира.

Момчето реши, че вече достатъчно са говорили за феи. Мина му обаче през ума, че не чува гласа на Менче-Звънче.

— Не мога да си представя къде може да е отишла. — каза той, изправи се и тихо я повика: „Менче-Звънче!“

Сърцето на Уенди се разтупа от внезапно вълнение.

— Питър — извика тя, като се улови за него, — да не би да искаш да кажеш, че в стаята има фея?

— Тук беше преди малко — отговори Питър леко раздразнен. — И ти не й чуваш гласа, нали?

Двамата се послушаха.

— Единственият звук, който чувам, е като звън на мъничка камбанка.

— Та това е гласът на Менче-Звънче. Така говорят феите. Струва ми се, че сега и аз го чувам.

Звукът идваше от скрина. Лицето на Питър светна. Никой на света не би могъл да се радва толкова, нито да се смее така звънливо. Смехът му бе тъй звучен, както в деня, когато се разсмя за първи път.

— Уенди — пошепна той весело, — май че съм я затворил в чекмеджето на скрина.

Той дръпна чекмеджето. Менче-Звънче веднага изскочи навън и се разхвърча из стаята, надавайки бесен писък.

— Не трябва да говориш такива неща — извика Питър ядосано. — Разбира се, че съжалявам, но отде да знам, че си в чекмеджето!

Но Уенди не го слушаше.

— Питър — каза тя, — защо не спре да лети поне за малко, та да мога да я видя.

— Те почти никога не спират на едно място — отговори той.

Но все пак Уенди успя да зърне за миг романтичната фигурка, която кацна да си почине на стенния часовник с кукувицата.

— О, тя е прелестна! — извика Уенди, макар че лицето на Менче-Звънче беше разкривено от ярост.

— Менче-Звънче — каза Питър любезно, — тази дама казва, че иска да бъдеш нейна фея.

Отговорът на Менче-Звънче беше много нахален.

— Какво каза тя, Питър?

Той трябваше да преведе думите ѝ на човешки език.

— Не е твърде учтива. Казва, че ти си голямо, грозно момиче и че тя е моя фея.

Питър се опита да спори с феята:

— Но слушай, Менче, ти знаеш, че не можеш да бъдеш моя фея, защото аз съм джентълмен, а ти си дама.

На това Менче-Звънче отговори с думите „Глупаво магаре“ и отлетя в банята.

— Тя е съвсем проста фея — обясни Питър явно с желание да я извини. — Нарича се Менче-Звънче, защото поправя тенджери и менци.

Сега те седяха заедно на креслото и Уенди го обсипваше с въпроси.

— Щом сега не живееш в градината Кензингтън...

— Понякога живея там.

— Но къде живееш обикновено?

— С изгубените момчета.

— Какви са тези изгубени момчета?

— Те са деца, които са паднали от количките си, когато бавачката им се е заяпала. Ако не ги потърсят в течение на една седмица, изпращат ги в Небивала земя, за да си покрият разноските. А аз съм техен капитан.

— Трябва да е ужасно весело.

— Да — каза хитрият Питър, — но се чувстваме доста самотни. Лошото е, че нямаме дамска компания.

— Няма ли момичета между тия деца?

— О, не. Нали знаеш, момичетата са много умни и не падат от количките си.

Уенди се почувствува ужасно поласкана.

— Намирам, че е много мило от твоя страна да признаеш, че момичетата са умни. Джон, дето спи там на онова легло, просто ни презира.

Вместо да отговори, Питър стана и изрита Джон от леглото заедно с одеялото; въпрочем ритна го само веднъж. Уенди реши, че за момче, което за пръв път идва у тях, това е доста дръзко държане и рязко му каза, че в нейната къща той не е капитан. Джон обаче продължаваше да спи на пода толкова спокойно, че тя го остави да лежи там.

— Разбирам, че искаше да проявиш любезност — добави тя с помек тон — и затова ти позволявам да ми дадеш една целувка. — Тя в момента не се сети, че той не знае какво е целувка.

— Знаех си, че ще си го поискаш обратно — каза той малко огорчен и подаде напръстника.

— Боже! — каза милата Уенди. — Не исках да кажа целувка, а напръстник.

— Какво е това?

— Ей това е — каза тя и го целуна.

— Особено нещо — каза Питър тържествено. — Да ти дам ли и аз един напръстник!

— Може, ако искаш — отвърна Уенди, като сега си държеше главата съвсем изправена.

Питър ѝ даде един напръстник и почти в същия миг тя изпищя.

— Какво има, Уенди?

— Като че ли някой ми дръпна косата.

— Сигурно е била Менче-Звънче. Никога досега не се е държала така невъзпитано.

И наистина Менче-Звънче се стрелкаше наоколо и крещеше обидни думи.

— Казва, че винаги, когато ти давам напръстник, ще ти дърпа косата.

— Но защо?

— Защо ще ѝ дърпаш косата, Менче?

Менче-Звънче пак отвърна със същите думи: „Глупаво магаре“ Питър не разбра защо, но Уенди разбра. Тя остана малко разочарована, когато той ѝ призна, че е дошъл в детската стая не заради нея, а за да чуе детски приказки.

— Виж, Уенди, не знам никакви приказки. И никое от изгубените момчета не е слушало приказки.

— Това е наистина ужасно! — каза Уенди.

— Знаеш ли защо лястовичките си строят гнездата под стрехите на къщите? За да слушат приказки. О, Уенди, майка ти ти разправяше такава чудесна приказка.

— Коя приказка беше?

— За принца, който не можел да намери момичето, дето носело стъклени пантофки.

— Питър — заговори Уенди оживено, — момичето със стъклените пантофки е Пепеляшка и принцът я намерил и оттогава двамата заживели заедно и били щастливи цял живот.

Питър толкова се зарадва, че скочи от пода и се затича към прозореца.

— Къде отиваш? — извика тя, обхваната от лоши предчувствия.

— Да разкажа приказката на другите момчета.

— Не си отивай, Питър — помоли го тя, — аз знам толкова много други приказки.

Точно такива бяха думите ѝ и затова не може да се отрече, че тя първа го съблазни.

Той се върна назад; сега в очите му се четеше такава ненаситна жажда, че Уенди би трябвало да се уплаши, но тя не се разтревожи никак.

— О, какви приказки бих могла да разправам на момчетата — извика тя. Питър веднага я хвана и я задърпа към прозореца.

— Пусни ме — заповяда му тя.

— Ела с мен, Уенди. Ела да разправам приказки на момчетата.

Разбира се, тя се почувствува поласкана, че Питър я кани, но въпреки това каза:

— Ах, господи, не мога да дойда. Какво ще каже мама! Освен това не мога да летя.

— Аз ще те науча.

— О, чудесно нещо е да можеш да летиш!

— Ще ти покажа как да скочиш на гърба на вятъра и ще полетим заедно.

— О, о! — възкликна тя възторжено.

— Слушай, Уенди, когато спиш в това глупаво легло, ти би могла да летиш с мен и да разправам смешни истории на звездите.

— О, о!

— Освен това ще видиш и морски сирени.

— Сирени! С опашки?

— С ей такива дълги опашки.

— О — извика Уенди, — да видя сирени!

Питър беше страшно хитър.

— Уенди — каза той, — колко ще те уважаваме всички.

Тя се гърчеше от мъка. Също като че ли се мъчи да се задържи на пода и да не полети.

Но Питър нямаше милост.

— Уенди — каза той лукаво, — ще ни покриваш с одеалата, когато се отвием нощем.

— О, о!

— Нас никой никога не ни е завивал.

О, о — извика Уенди и протегна ръце към него.

— И ще можеш да ни кърпиш дрехите и да ни зашиеш джобове. Никой от нас няма джобове.

Как можеше тя да устои?

— Ами това е чудесно, толкова прекрасно! — извика тя. — А ще научиш ли Джон и Майкъл да летят?

— Ще ги науча, ако искаш — каза той безразлично.

Тя изтича до Джон и Майкъл и ги разтърси.

— Ставайте! — извика. — Дошъл е Питър Пан той ще ни научи да летим.

Джон разтърка очите си.

— Тогава ще стана — отвърна той, както си лежеше на пода, и след миг извика: — Ето ме станах.

В същото време и Майкъл скочи бързо като тигър — опасен беше този Майкъл, опасен като нож с шест остриета. Внезапно Питър им даде знак да мълчат. Лицата им придобиха лукавия израз, който придобиват лицата на всички деца, когато се ослушват да чуят звуци, идващи от света на възрастните. Всичко беше свършено тихо. Май че нямаше опасност. Не, напротив! Положението беше много опасно! Нана, чийто отчаян лай се чуваше цяла вечер, сега бе млъкнала. Децата си бяха дали сметка, че тя вече не лае.

— Угасете лампата! Скрийте се! Бързо! — извика Джон, който бе поел командването само за този кратък момент през цялото приключение. И когато Лиза влезе, водейки Нана вързана за каишка, детската стая си беше както винаги нощем: тиха, спокойна и свършено тъмна. Човек би могъл да се закълне, че чува равномерното дишане на трите лукави деца, които спят като ангелчета. И наистина, скрити зад спуснатите завеси на прозорците, те дишаха така майсторски, че всеки би ги помислил за заспали.

Лиза беше в лошо настроение, защото правеше коледен пудинг в кухнята и както си беше, с една стафида залепена на бузата, трябваше заради глупавите подозрения на Нана да остави работата си. Реши, че за да накара Нана да млъкне, най-добре би било да я заведе за момент в детската стая, като, разбира се, я държи на каишка.

— Ето, виж, подозрително животно — каза тя, без да съжалява, че Нана е в немилост, — не са ли децата в безопасност? И трите ангелчета спят в леглата си. Слушай само как сладко дишат.

В този миг Майкъл, насърчен от успеха, започна да диша тъй шумно, че Лиза едва не откри измамата. Нана добре разбираше какво значи това спокойно дишане и се опита да се откъсне от ръцете на прислужницата. Лиза обаче беше толкова тъпа, че не разбра нищо.

— Стига, Нана — каза тя строго, като я издърпа от стаята. — Предупреждавам те, че ако пак почнеш да лаеш, ще отида право при господаря и господарката и ще ги доведа в къщи. И тогава господарят здравата ще те набие, ще видиш!

Тя отново върза нещастното куче на двора. Но не си мислете, че Нана спря да лае. Лиза щяла да доведе господаря и господарката в къщи! Ами точно това иска Нана. Да не мислите, че я беше грижа дали ще я набият. Стига само поверените ѝ деца да не са изложени на опасност. Но за беда, Лиза се върна в кухнята и се залови отново с пудинга си. Виждайки, че тя няма да ѝ помогне, Нана започна да дърпа веригата, докато най-после я скъса. В следващия миг тя се втурна в трапезарията на номер двадесет и седем и вдигна лапите си към тавана — по този начин тя изразяваше най-ясно това, което искаше да каже. Мистър и мисис Дарлинг веднага разбраха, че нещо ужасно става в стаята на децата им и без да се сбогуват с домакините, изтичаха на улицата.

Но вече бяха изминали десет минути, откакто трите дяволчета измавиха Лиза, като дишаха скрити зад завесите; а за десет минути Питър Пан можеше да свърши много работа.

Нека сега се върнем в детската стая.

— Всичко е спокойно — обяви Джон и изскочи от скривалището си. — Хей, Питър, можеш ли наистина да хвърчиш?

Вместо да си прави труд да му отговори, Питър полетя в кръг из стаята, като пътьом отнесе и плочата на камината.

— Чудесно! — възкликнаха Джон и Майкъл.

— Колко е сладък! — извика Уенди.

— О, да, колко съм сладък — извика Питър, който пак забрави, че е неприлично сам да се хвали.

Изглеждаше тъй възхитително лесно и те се опитаха да хвъркнат първо от пода и после от леглата си, но вместо да полетят нагоре, падаха надолу.

— Хей, как го правиш? — попита Джон, като си търкаше коленете; той беше практично момче.

— Просто си мислиш за прекрасни, чудесни неща — обясни Питър — и тези мисли те издигат във въздуха.

Той пак полетя, за да им покаже колко лесно е да се хвърчи.

— Много бързо го правиш — каза Джон. — Хвъркни още веднъж, ама съвсем бавно.

Питър се издигаше във въздуха ту бавно, ту бързо.

— Разбрах как става, Уенди! — извика Джон, но веднага откри, че не е разбрал. Нито един от тях не можа да хвъркне и два пръста от пода, макар че дори Майкъл вече четеше двусрични думи, а Питър не може да отличи А от О.

Питър, разбира се, се шегуваше с тях, защото никой не може да хвъркне, ако върху него няма прашец от крилцата на фея. За щастие, както вече споменахме, едната му ръка беше изцапана с прашец от крилцата на Менче-Звънче; той духна по малко прашец върху всяко от трите деца и резултатите бяха отлични.

— Сега си развъртете раменете ей така — каза той — и се пуснете.

Те всички бяха на леглата си и храбрият Майкъл се пусна пръв. Той всъщност нямаше намерение да се пусне, но някак си се пусна и веднага се понесе из стаята.

— Хвъркнах! — изпищя той, както се издигаше във въздуха.

Джон също се пусна и срещна Уенди при вратата на банята.

— Ах, прекрасно!

— О, чудесно!

— Виж ме!

— Виж ме!

— Виж ме!

Те летяха далеч не така елегантно като Питър и малко ритяха с крака, но главите им се блъскаха о тавана, а на света няма по-приятно

нещо от това. Отначало Питър подаде ръка на Уенди, но Менче-Звънче така се разсърди, че той я пусна.

Летяха нагоре-надолу, въртяха се в кръг. „Божествено!“ беше думата, с която Уенди изразяваше възторга си.

— Хей — извика Джон, — защо да не изхвърчим навън?

Разбира се, точно към това ги подмамваше Питър.

Майкъл беше готов: искаше да види колко време ще му вземе да прелети един милиард километра. Но Уенди се колебаеше.

— А сирените? — подхвърли Питър.

— О, о!

— А има и пирати.

— Пирати ли? — извика Джон и грабна цилиндъра, който носеше в неделя ден. — Да тръгваме веднага.

Тъкмо в този момент мистър и мисис Дарлинг заедно с Нана бързешком излязоха от къщата на номер двадесет и седем. Тичаха по средата на улицата, за да могат да видят прозореца на детската стая. Да, той беше още затворен, но стаята бе силно осветена; най-много се стреснаха обаче, когато видяха през завесите сенките на три малки фигури по нощници и пижами, които се въртяха в кръг, но не на пода, а във въздуха.

Не три фигурки, а четири!

Разтреперани, те отвориха вратата към улицата. Мистър Дарлинг искаше да изтича напред, но мисис Дарлинг му направи знак да стъпва тихо. Тя дори се опита да накара сърцето си да бие тихо.

Ще стигнат ли навреме до детската стая? Колко много ще се зарадват, ако стигнат, пък и ние ще си отдъхнем и ще се успокоим; но тогава няма да има приказка. Ако обаче не стигнат навреме, аз тържествено обещавам, че накрая всичко ще завърши благополучно.

Те щяха да стигнат навреме, ако не бяха малките звездички, които ги дебнеха. Звездичките пак разтвориха прозореца и най-малката от тях извика:

— Опасност, Питър!

Питър разбра, че няма нито миг за губене.

— Хайде, тръгваме! — извика той заповеднически и веднага полетя в нощта, последван от Джон, Майкъл и Уенди.

Мистър и мисис Дарлинг, следвани от Нана, се втурнаха в детската стая, но беше вече късно. Птичките бяха отлетели.

4. ЛЕТЕНЕТО

„Втората надясно и после направо до сутринта.“

Така се отивало до Небивала земя, беше казал Питър на Уенди. Но дори и птичките, които носят карти и ги разглеждат, кацнали на някое ветровито място, не биха могли да я забележат, ако се водят само по тези указания. Защото Питър, виждате ли, ей така просто каза каквото му мина през главата.

Отначало неговите спътници му се доверяваха сляпо. И толкова голямо беше удоволствието им да летят, че щом им скимнеше, те губеха време да обикалят около черковни камбанарии и други високи сгради, които срещаха по пътя си.

Джон се надпреварваше с Майкъл, като го оставяше отначало да вземе малко преднина.

Смееха се, щом си спомнеха, че доскоро летенето из стаята им се струваше голямо чудо.

Доскоро. Но откога? Този въпрос започна сериозно да безпокои Уенди, когато вече летяха над морето. Джон смяташе, че вече преминават над второ море и че летят трета нощ.

Понякога беше тъмно, а понякога светло; ту им беше много студено, ту много топло. Наистина ли бяха много гладни или се преструваха на гладни, защото Питър знаеше такъв весел начин да им доставя храна? Той подгонваше птици, които носеха такава храна, каквато се яде и от хората, и им я измъкваше от човките. Тогава те пък го подгонваха и си я вземаха обратно; така се гонеха весело с километри и най-после се разделяха съвсем приятелски. Но Уенди с леко безпокойство забеляза, че Питър сякаш не си даваше сметка колко странен е този начин да си изкарваш прехраната; дори не знаеше, изглежда, че има и други начини да се сдобиеш с храна.

Разбира се, те не се преструваха, че им се спи — наистина им се спеше. А това беше много опасно, защото щом задремеха, веднага

падаха право надолу. И най-ужасното беше, че на Питър това му се струваше смешно.

— Ето, пак пада! — крещеше той весело, щом Майкъл внезапно полетеше надолу като камък.

— Спаси го, спаси го! — викаше Уенди, гледайки с ужас страховитото море под тях. В края на краищата Питър винаги се спускаше стремително и улавяше Майкъл тъкмо преди да потъне във водата. Правеше го по възхитителен начин, но винаги чакаше до последния миг; явно беше, че го прави, за да покаже колко е ловък, а не за да спаси един човешки живот. При това той обичаше разнообразието: играта, която му се струваше интересна в един момент, можеше изведнъж да му омръзне, така че винаги беше възможно следния път да те изостави.

Питър можеше да спи във въздуха, без да падне, като просто лягаше по гръб; можеше да го прави, защото беше много лек; толкова лек, че ако застанеш зад него и го духаш, той се носи напред.

— Бъдете по-учтиви с него — пошепна Уенди на Джон, когато започнаха една нова игра: както летяха един зад друг, всеки трябваше да прави това, което прави първият, тоест Питър.

— А ти му кажи да престане да се перчи — възрази Джон.

При тази игра Питър летеше ниско над водата и докосваше опашката на всяка срещната акула, както децата слагат тичешком ръка на пречките на някоя ограда, така че пръстите им да отскачат от железата. Те не успяваха да повторят всичките му фокуси, та вероятно той ги правеше само за да се поперчи, защото постоянно обръщаше глава назад, да види колко опашки са пропуснали.

— Трябва да бъдете любезни с него — внушаваше Уенди на братята си. — Какво ще правим, ако ни изостави?

— Ще се върнем обратно — каза Майкъл.

— А как ще намерим пътя без него?

— Тогава можем да продължим да летим, защото не знаем как да спрем.

Това беше вярно. Питър бе забравил да им покаже как да спрат.

Джон каза, че в най-лошия случай ще летят все направо и понеже земята е кръгла, най-после пак ще стигнат до прозореца на тяхната стая.

— А кой ще ни дава храна, Джон?

— Аз отхапах доста голямо парче от месото, което онзи орел носеше в клюна си.

— Отхапа, но едва след като двадесет пъти се опитваше напразно — напомни му Уенди. — И дори да се научим да си крадем храна по този начин, ако той не е при нас да ни помага, постоянно ще се блъскаме в облаците.

Те наистина постоянно се блъскаха. Вече можеха да хвърчат уверено, макар че прекалено много ритяха с крака. Но щом видяха пред себе си облак, колкото повече се мъчеха да го избегнат, толкова по-сигурно беше, че ще се блъснат в него. Ако Нана беше с тях, тя отдавна вече щеше да е сложила превръзка на челото на Майкъл.

В момента Питър не беше с тях и те се чувствуваха доста самотни без него. Той можеше да хвърчи много по-бързо от тях и понякога се стрелваше напред с такава скорост, че те го изгубваха от погледа си; явно отиваше да изкара някое приключение, в което те нямаше да участвуват. Връщаше се при тях, като се смееше на нещо ужасно смешно, което бил казал на някоя звезда и което беше вече забравил. Когато се връщаше, те понякога забелязваха, че по него са полепнали люспи от сирена, но той не можеше да разкаже какво точно се беше случило. Това много дразнеше децата, които никога не бяха виждали сирени.

— Той ги забравя толкова бързо! — разсъждаваше Уенди. — Как можем да очакваме, че постоянно ще си спомня за нас?

И наистина понякога, когато се върнеше, той не си спомняше за тях или поне не си ги спомняше добре. Уенди беше уверена в това: по очите му разбираше, че той ги разпознаваше едва в момента, когато щеше вече да ги задмине. Веднъж дори тя трябваше да му каже името си.

— Аз съм Уенди — извика тя развълнувано.

Той наистина съжаляваше, загдето е толкова разсеян.

— Слушай, Уенди — пошепна й той, — винаги щом забележиш, че ви забравям, само извикай: „Аз съм Уенди“ и аз ще си спомня.

Разбира се, това не беше много успокоително за тях. За да заглади грешката си, той им показва как да се излягат на силния вятър, който духаше откъм гърба им. Това беше такава приятна промяна — на няколко пъти се излягаха и откриха, че в това положение могат да спят в пълна безопасност. Всъщност те биха спали доста дълго, но Питър

скоро се уморяваше от съня и започваше да вика със заповеднически глас: „Оттук почваме да летим!“ Той ги смърмряше от време на време, но общо взето беше доста весело и така те наближиха Небивала земя. Достигнаха я, след като месецът изгря няколко пъти и те бяха пътували все направо през цялото време, не толкова защото ги водеше Питър или Менче-Звънче, а защото сам островът бе излязъл да ги посрещне. Само така може човек да зърне тези вълшебни брегове.

— Ето го — каза Питър спокойно.

— Къде, къде?

— Там, накъдето сочат стрелите.

И действително цял милион златни стрели показваха на децата къде е островът. Техният приятел слънцето изпращаше тези стрели, за да им посочи пътя, преди да ги остави, когато падне нощта.

Уенди, Джон и Майкъл застанаха на пръсти във въздуха, за да видят острова за първи път. Странно, те веднага го познаха и преди да ги обхване страх, го приветствуваха не като нещо, за което дълго са мечтали и най-после виждат, а като познато, любимо място, където се връщат, за да прекарат ваканцията.

— Джон, ето я лагуната.

— Уенди, погледни как костенурките си закопават яйцата в пясъка.

— Хей, Джон, виждам твоето фламинго със счупения крак.

— Гледай, Майкъл, там е твоята пещера.

— Джон, какво е това в храсталака?

— Това е вълчицата с вълчетата си. Уенди, май че това е твоето малко вълче.

— Ето моята лодка, Джон, с пробитото дъно.

— Не, не може да бъде твоята лодка. Нали ние я изгорихме.

— Тя е, тя е. Хей, Джон, виждам пушека в лагера на индианците.

— Къде е, покажи ми го и по начина, по който се извива димът, ще позная дали се готвят за война.

— Ей там, точно отвъд Тайнствената река.

— Виждам го сега. Да, вярно, тръгват на война.

Питър го беше малко яд на тях, загдето знаеха толкова много; но ако искаше да ги командува, неговото царуване вече започваше, защото нали ви казах, че веднага ги обхвана страх.

Едно време в къщи, когато станеше време да си лягат, Небивала земя винаги започваше да изглежда малко мрачна и заплашителна. Тогава в нея се явяваха неизследвани области, които ставаха все по-обширни и през тях минаваха черни сенки; ревът на хищните животни ставаше съвсем различен и най-вече изчезваше увереността, че ще победиш. Децата бяха много доволни, че кандилцата светеха. Дори се радваха, когато Нана кажеше, че това там е просто плочата над камината и че Небивала земя е измислица.

Разбира се, в онези дни Небивала земя беше измислица, но сега беше истинска: нямаше кандилца да светят, всеки миг ставаше потъмно и къде беше сега Нана?

Досега бяха летели разпръснато, но когато се стъмни, и тримата се струпаха около Питър. Той вече не се държеше така лекомислено; очите му искряха и тръпки минаваха през телата им, щом се докоснеха до него. Сега летяха над страшния остров толкова ниско, че понякога одраскваха лицата си о върховете на дърветата.

Във въздуха не се виждаше нищо опасно, но въпреки това те напредваха бавно и с усилие, сякаш преодоляваха съпротивата на някакви враждебни сили. Понякога се спираха и висяха неподвижно във въздуха, докато Питър не им проправи път, удряйки с юмруци пред себе си.

— Не ни оставят да се спуснем на земята — обясни той.

— Кои са те, дете не ни пускат? — попита Уенди, изтръпнала от страх.

Но той или сам не знаеше, или не искаше да каже. Менче-Звънче беше заспала на рамото му, но Питър я събуди и я изпрати напред да разузнае местността.

От време на време той се спираше във въздуха, ослушваше се внимателно, сложил ръка на ухото си и светкащите му очи се взираха надолу така напрегнато, сякаш ще пробият две дупки в земята. След това политаше отново напред.

Храбростта му беше изумителна.

— Искаш ли сега едно смело приключение — обърна се той съвсем неочаквано към Джон — или предпочиташ първо да закусим.

— Първо да закусим — извика бързо Уенди и Майкъл с благодарност стисна ръката ѝ; обаче Джон, който беше по-храбър, се поколеба.

— Какво приключение? — запита той предпазливо.

— Един пират е заспал в пампасите точно под нас — каза Питър.

— Ако искаш, ще се спуснем на земята и ще го убием.

— Не го виждам — рече Джон след дълга пауза.

— Аз го виждам много добре.

— Ами ако случайно се събуди — пошепна Джон с дрезгав глас.

Питър се възмути.

— Да не мислиш, че ще го убия както спи! Първо ще го събудя и тогава ще го убия. Винаги така правя.

— Хей, та много ли пирати убиваш?

— Тонове.

Джон извика „чудесно“, но добави, че ще бъде по-добре най-напред да закусят. После запита дали сега има много пирати на острова и Питър му отговори, че никога досега не е виждал толкова много.

— Кой им е сега капитан?

— Хук — отвърна Питър и като произнасяше това омразно име, лицето му придоби строг израз.

— Джас Хук ли?

— Тъй вярно.

Тогава Майкъл наистина се разплака и дори Джон започна да говори задавено, защото те знаеха славата на Хук.

— Той беше боцман на Блэкбърд — пошепна Джон с дрезгав глас. — Той е най-зъл от всички. Хук беше единственият човек, от когото Барбекю се боеше.

— Това е той, същият — каза Питър.

— Как изглежда? Едър ли е?

— Сега не е толкова едър, колкото беше.

— Как така?

— Отрязах парче от него.

— Ти ли?

— Аз, ами кой друг! — сопна му се Питър. — Ама аз ти вярвам, не се обиждай.

— Е, добре, добре.

— Но слушай, какво парче отряза?

— Дясната му ръка.

— Значи сега той не може да се бие?

— О, не може ли.!

— С лявата ръка, а?

— Вместо китка на дясната си ръка има една кука, която забива като нокът.

— Забива я!

— Слушай, Джон — каза Питър.

— Какво?

— Казвай „слушам, сър“.

— Слушам, сър.

— Всяко момче, което е под моя команда — продължи Питър, — поема едно задължение. Ти също трябва да дадеш обещание. — Джон пребледня. — Обещай, ако встъпим в бой с пиратите, да оставиш Хук на мен.

— Обещавам — каза Джон с глас, изразяващ пълна преданост.

Сега островът им се струваше не толкова зловещ, защото Менче-Звънче летеше с тях и нейната светлина им позволяваше да се виждат един друг. За жалост тя не можеше да хвърчи толкова бавно като тях и трябваше да се върти в кръг наоколо им, така че те летяха, обкръжени като от ореол. Това доста харесваше на Уенди, но Питър изтъкна, че светлината на феята може да представлява опасност.

— Тя ми казва — рече той, — че пиратите са ни забелязали, преди да се мръкне и са изкарали Дългия Том.

— Големият топ?

— Да. Те, разбира се, виждат нейната светлинка и ако се сетят, че ние сме наблизко, сигурно ще стрелят с топа.

— Уенди!

— Джон!

— Майкъл!

— Кажи й веднага да се маха, Питър — извикаха и тримата едновременно, но той отказа да я изпъди.

— Тя смята, че сме изгубили пътя — отвърна той рязко — и е доста изплашена. Да не мислите, че ще я оставя да хвърчи сама, когато толкова я е страх.

За миг кръгът светлина се прекъсна и Питър усети, че някой нежно го щипна.

— Тогава кажи й поне да си угаси светлинка-та — помоли му се Уенди.

— Не може да я угаси. Това е май единственото нещо, което феите не могат да направят. Светлинката сама си изгасва, когато феята заспи; също като звездите.

— Тогава кажи ѝ веднага да заспи — извика Джон с почти заповеднически глас.

— Тя не може да заспи, освен когато ѝ се спи. Това е единственото друго нещо, което една фея не може да направи.

— Струва ми се, че тия две неща са единствените, от които има някаква полза — изръмжа Джон.

В същия миг някой го ощипа жестоко.

— Ако някой от нас имаше джоб, бихме могли да я носим скрита вътре — каза Питър.

Обаче те бяха тръгнали така бързешком, че никой от четиримата нямаше дреха с джоб.

Тогава му хрумна щастлива мисъл: цилиндърът на Джон!

Менче-Звънче се съгласи да пътува в шапка, стига само да я носят в ръка. Джон държеше шапката, макар че феята се надяваше, че ще я носи Питър. След малко обаче Уенди взе шапката, защото Джон каза, че му се удряла в коляното като лети; това, както ще видим, причини голяма беда, тъй като Менче-Звънче не искаше да бъде задължена на Уенди.

Светлинката беше напълно скрита в черния цилиндър и те летяха мълчаливо. Царуваше най-пълна тишина, която веднъж бе нарушена от шум от лочене — Питър обясни, че това са дивите животни, които пият вода при брода на реката — и втори път от някакво стържене — можеше да бъде шум от клони на дървета, които се търкат едни о други, но Питър каза, че червенокожите си точели ножовете.

Но и тези шумове спряха. Тишината се стори страшна на Майкъл и той извика: „О, дано нещо издаде някакъв звук.“ И сякаш в отговор на желанието му най-страхотният трясък, който някога бяха чували, процепи въздуха. Пиратите бяха гръмнали по тях с Дългия Том. Гърмежът на топа отекна в планините и ехото сякаш диво повтаряше: „Къде са те? Къде са? Къде са?“

По този внезапен грохот трите изплашени деца разбраха разликата между остров на ужким и истински остров.

Когато най-после небесата се успокоиха, Джони Майкъл се озоваха сами в тъмнината. Джон крачеше механично по въздуха, а

Майкъл без да знае как да лежи на въздуха, се бе отпуснал по гръб.

— Ударен ли си? — пошепна с разтреперан глас Джон.

— Не съм проверил още — пошушна му Майкъл в отговор.

Ние сега знаем, че никой не бе ранен. Обаче гърмежът така бе разтърсил въздуха, че Питър бе отнесен далеч над морето, докато Уенди бе тласната нагоре и остана само с Менче-Звънче.

Уенди щеше да направи добре, ако в този момент бе пуснала шапката.

Не знам дали коварната мисъл е хрумнала на феята именно в този момент, или тя е обмисляла плана си през целия път, сега обаче тя изскочи от шапката и започна измамнически да води Уенди към гибел.

Менче-Звънче не беше съвсем зла; или по-точно казано, сега беше съвсем зла, но понякога беше съвсем добра. Феите трябва да бъдат или добри или зли, защото са толкова малки, че за жалост, у тях има място само за едно чувство. Те могат да се променят, но промяната трябва да бъде пълна. Сега тя беше изцяло изпълнена с ревност към Уенди. Разбира се, Уенди не разбираше какво казва феята със сладкото си звънливо гласче и аз мисля, че част от думите ѝ са били ругатни, но гласчето звучеше любезно. При това Менче-Звънче летеше напред-назад, което явно означаваше: „Лети след мен и всичко ще бъде наред“.

Пък и какво друго можеше да направи горката Уенди? Тя повика Питър, Джон и Майкъл, но само ехото ѝ отговори подигравателно. Тя още не знаеше, че Менче-Звънче я мрази свирепо като истинска жена. И така, зашеметена, залитайки, тя следваше феята, която я водеше към гибел.

5. ИСТИНСКИЯТ ОСТРОВ

Чувствувайки, че Питър се връща, Небивала земя отново се пробуди. Тук би трябвало да употребим минало предварително време и да кажем, че тя „се беше пробудила“, но „се пробуди“ звучи по-добре и Питър винаги използваше това глаголно време.

В негово отсъствие на острова обикновено всичко е тихо и спокойно. Феите сутрин се събуждат един час по-късно, животните се грижат за малките си, по цяла седмица червенокожите денонощно се тъпчат здравата и когато пиратите и изгубените момчета се срещнат, те просто си правят дълги носове едни на други. Но когато се върне Питър, който не обича бездействието, всички те се размърдват; ако прилепиш ухо о земята, ще чуеш как целият остров кипи от живот.

Нея вечер главните сили на острова бяха разположени както следва: изгубените момчета бяха излезли да търсят Питър, пиратите търсеха момчетата, червенокожите търсеха пиратите и дивите зверове търсеха червенокожите. Всички обикаляха острова в кръг едни след други и не се настигаха, защото вървяха с еднаква скорост.

Всички искаха да проливат кръв, освен момчетата, които обикновено обичаха битките, но тази вечер бяха излезли да посрещнат капитана си. На острова момчетата, разбира се, менят броя си, според това колко много деца се убиват, като паднат от количките си и тъй нататък. И когато те почнат да израстват, което е против правилата, Питър ги поразрежда. Но сега там имаше шест момчета, ако броим близнаците за двама. Нека си представим, че лежим в захарната тръстика и ги наблюдаваме как се промъкват в индийска нишка, всеки един сложил ръка на камата си.

Питър им е забранил да се обличат като него и затова те носят дрехи, направени от кожи на мечки, които сами са убили; облечени така, те изглеждат космати и са така заоблени, че когато паднат, се търкалят като топки. По тази причина те стъпват много внимателно.

Първи минава Свирчо; той не е по-малко храбър от другите, но най няма късмет от цялата юнашка чета. Участвувал е в по-малко приключения от всички други, защото големите битки постоянно стават, тъкмо когато той завие зад ъгъла. Когато всичко е спокойно, той използва случая да отиде да събира дърва за огъня; и когато се върне, заварва другите момчета да бършат кръвта. Лошият му късмет е придал на лицето му израз на лека тъга; но той съвсем не е кисел, напротив, характерът му е станал по благ и той е най-смиреното от всички момчета. Бедни, мили Свирчо, тази вечер опасност е надвиснала над тебе. Пази се да не ти предложат приключение, защото ако го приемеш, то ще те потопи в най-дълбока скръб. Свирчо, феята Менче-звънче е решила тази вечер да извърши голямо зло. Тя търси някой, който да ѝ помогне, и смята, че от всички момчета най-лесно може да подмами тебе. Пази се от Менче-Звънче!

Много искам да може да ни чуе, но всъщност ние не сме на острова и той отминава, като си хапе пръстите.

След него върви Нибз, едно весело и сърдечно момче. След това идва Дребосъка. Той пък прави свирки от дърво и танцува възторжено по такта на мелодиите, които сам си измисля. Това е най-надутото от всички момчета. Мисли, че си спомня дните преди да се загуби, с тогавашните маниери и обичаи, и поради това носът му е вирнат по много дързък начин.

Четвърти по ред е Къдравия. Той е палаво момче и толкова пъти е трябвало да излиза пред редицата, когато Питър извика: „Който е извършил това, да излезе напред!“, че сега, щом чуе тази команда, излиза напред, без да мисли дали той е направил белята или някой друг. Най-отзад вървят близнаците, които не можем да опишем, защото сигурно ще опишем единия вместо другия. Питър не беше много сигурен какво значи близнаци, а не разрешаваше на момчетата от своята банда да знаят нещо, което той не знае; затова близнаците не говореха много за себе си и се стараеха да го задоволят, като стояха близо един до друг с такъв вид сякаш се извиняваха.

Момчетата изчезват в мрака и след известно време, но не дълго време — защото на острова всичко става бързо — по техните следи се явяват пиратите. Чуваме ги, преди да ги видим и те винаги пеят една и съща страшна песен:

*„Стой! Вира! Котвата вдигни!
Къде? Напред! Не питай!
Докато ни свали куршум —
до среща в дълбините!“^[1]*

Дори на прочутата бесилка за пирати в лондонското пристанище никога не е висяла по-грозна сбирщина от злодеи. И ето, с разголени, яки мишци, с две сребърни испански монети, закачени като обици, опирайки от време на време ухо до земята, върви малко пред другите красавецът Чекко, който изрязва името си с кървави букви върху гърба на управителя на тъмницата в Гао. Огромният негър зад него беше си сменял името много пъти, откакто престана да се нарича с онова име, с което тъмнокожите майки по бреговете на Гуиджо-Мо още плашат децата си. Ето и Бил Джукс, на когото всеки инч от кожата е татуиран; същият Бил Джукс, по когото, на борда на „Уолръс“, Флинт стреля седемдесет пъти, за да го принуди да захвърли торбата с португалски златни монети. Тук е и Куксън, за когото казваха, че бил брат на Черния Мърфи (но това никога не бе доказано). След тях идваха Старки Благородника, някогашен портиер в едно прочуто средно училище, който убиваше по много изтънчен начин; Скайлайтс (Морган Скайлайтс); ирландският боцман Смий, странно добро-сърдечен човек, който забива ножа в човека, без намерение да го обижда, така да се каже, и който е единственият сектант в екипажа на Хук; после идват Роб Мълинс, Алф Мейсън и много други отдавна известни главорези, които всяват страх по цялото Карибско море.

Сред тях се е изтегнал Джеймс Хук — най-черният и най-големият скъпоценен камък в този ужасен накит, — който се подписваше Джас Хук. За него се казва, че бил единственият човек, от когото Морският готвач се боял. Той лежи удобно в една грубо скована и разкривена кола, теглена и бутана от неговите хора; вместо дясна ръка има желязна кука, с която от време на време ги подтиква да вървят по-бързо. Този страшен човек им говори и се отнася към тях като към кучета, и те му се подчиняват като кучета. Той има мъртвешко, мургаво лице, а косата му е навита на дълги къдрици, които отдалече приличат на черни свещи и придават необикновено заплашителен израз на внушителната му физиономия. Очите му са

сини като забравки и изпълнени с дълбока тъга, освен когато забива куката си в някого; в такива моменти две червени петна се появяват в тях и те светват със страхотен блясък. В обноските му е останало нещо от някогашния благородник и той дори може да те разпори по много изящен начин; чувал съм също, че се славел с умението си да разказва много увлекателно. Той е най-зловещ, когато е най-учтив, което вероятно е най-сигурното доказателство за добро възпитание. Елегантният начин, по който изговаря думите, дори когато псува, както и изисканото му държане показват, че той произлиза от каста, различна от кастата на екипажа му. Той е непоколебимо храбър и за него казват, че се плаши единствено от собствената си кръв, която била гъста и с необикновен цвят. В облеклото си той малко подражава на крал Чарлз II, тъй като в ранния период на кариерата му някой му казал, че странно много прилича на злощастните Стюарти; и в устата си държи собственоръчно направено цигаре, с което може да пуши две пури едновременно. Но най-зловещото нещо у него е несъмнено желязната му кука.

Нека сега той убие един пират, за да видим как действа в такива случаи. Да вземем например Скайлайт. Както вървят, Скайлайт се спъва, трмаво се блъсва в него и измачква тантелената му яка; куката се стрелва напред, чува се как нещо се раздира, и същевременно отеква писък; пиратите ритват тялото настрани и продължават пътя си. Хук дори не си е извадил цигарето от устата.

Такъв е страшният човек, срещу когото Питър Пан ще се бори. Ще спечели ли?

Вървейки по следите на пиратите, червенокожи-те се промъкват безшумно по бойната пътека — тя е невидима за неопитното око — и всички си отварят добре очите. Те носят томаховки и ножове; голите им тела блестят, тъй като са намазани с бои и масла. От кръста на всеки един висят скалпове на момчета и пирати, защото те са от племето Пиканини и не трябва да се смесват с мекосърдечните делаварци или хурони. Най-напред лази на четири крака Великата огромна пантера, един храбрец стол кова много скалпове, че в сегашно то му положение те малко затрудняват движенията му.

Накрая на индийската нишка — най-опасното място — върви Тигрова Лилия, гордо изправена, принцеса по рождение. Тя е най-красивата от всички тъмнокожи хубавици, красавицата на племето

Пиканини, кокетка, ту хладна, ту влюбчива. Няма храбрец, който да не желае да вземе за жена тази своенравна девойка, но с томаха в ръка тя отблъсква онези, които искат да я заведат пред олтара. Забележете как червенокожите минават над паднали вейки, без да вдигат и най-малък шум. Единственият шум, който се чува, е тежкото им дишане, те наистина са малко затлъстели, защото здраво са се тъпкали цяла седмица, но след известно време ще поотслабнат от ходене. Засега обаче шумното им дишане представлява най-голяма опасност за тях.

Червенокожите изчезват, както са дошли — като сенки. Скоро мястото им се заема от животните, дълга и пъстра върволица; лъвове, тигри, мечки, както и безброй дребни зверчета, които бягат от тях. Всички видове животни, и особено тези, които ядат хора, живеят заедно на острова. Езиците им висят навън — тази вечер те са гладни.

Когато и те отминат, се задава последният хищник — един огромен крокодил. След малко ще видим кого търси той.

Крокодилът също отминава, но скоро отново се появяват момчетата, защото шествието ще продължава, докато една от групите спре или тръгне по-бавно. Тогава всички бързо ще се струпат едни върху други.

Всички гледат внимателно напред, но никой не подозира, че опасността може да ги дебне отзад. Това показва колко истински е островът.

Първи, които прекъснаха движещата се окръжност, бяха момчетата. Те се тръшнаха на тревата, близо до подземната си къща.

— Много ми се ще Питър да се върне — каза всеки един от тях, макар че по височина, и още повече по ширина, всички те надминаваха капитана си.

— Аз единствен не се боя от пиратите — каза Дребосъка с тон, заради който не всички го обичаха. Но може би някакъв далечен звук го смути, защото той бързо добави: — Но и аз искам той да се върне и да ни разкаже дали е чул нещо повече за Пепеляшка.

Те заговориха за Пепеляшка и Свирчо каза, че сигурно майка му е приличала много на нея.

Само в отсъствието на Питър можеха да говорят за майки; той беше забранил тази тема на разговор, понеже я намираще глупава.

— Всичко, което си спомням за майка си — каза Нибз, — е, че тя често казваше на баща ми: „О, колко ми се иска да имам собствена

чекова книжка!“ Не знам какво е чекова книжка, но много бих желал да ѝ подаря такава книжка. Както разговаряха, изведнъж дочуха далечни звуци. Ти и аз, понеже не сме горски деца, не бихме чули нищо, но те чуха много добре зловещата песен:

*„Пиратски флаг се вее волно —
животът е една игра.
Дори бесилка да ни чака,
за Дейви Джоунс викни «Ура»!“*

И веднага загубените момчета... Но къде са те? Няма ги! Зайци не биха могли да изчезнат по-бързо.

Аз ще ви кажа къде са. С изключение на Нибз — той веднага се спусна да разузнава — те вече са в техния подземен дом, едно прекрасно жилище, което след малко ще разгледаме подробно. Но как са достигнали до него? Не се вижда никакъв вход. Няма дори купчина сухи клони, та като ги разхвърлиш, да откриеш отвора на някоя пещера. Но ако погледнеш отблизо, може би ще забележиш седем големи дънера — те са кухи и всеки има по една дупка, през която може да се провере едно момче. Това са седемте входа на подземното жилище, което Хук бе търсил напразно през последните месеци. Ще го открие ли тази вечер?

Както пиратите вървяха, зорките очи на Старки съзряха Нибз, който изчезваше в гората, и той веднага измъкна пищова си. Но в същия миг една желязна ръка сграбчи рамото му.

— Пусни ме, капитане — извика той, като се гърчеше от болка.

Сега за първи път ще чуем гласа на Хук. Беше сърдит глас:

— Прибери първо пищова — каза той заплашително.

— Беше едно от ония момчета, които мразиш. Можех да го застрелям.

— Да, и гърмежът щеше да ни докара червено-кожите на Тигрова Лилия. Искаш ли да те скалпират?

— Да изтичам ли след него, капитане — попита Смий разчувствуван — и да го погъделичкам с Джони Тирбушона? — Смий наричаше всички неща с приятни имена; камата си наричаше Джони Тирбушона, защото я въртеше в раната. Човек би могъл да изброи

редица симпатични черти у него. Например, след като убиеше някого, той си избърсваше не оръжието, а очилата. — Джони е тих приятел — напомни той на Хук.

— Не сега, Смий — каза Хук мрачно. — Той е само един, а аз искам да избия и седемте. Пръснете се и ги търсете.

Пиратите изчезнаха между дърветата и за кратко време техният капитан и Смий останаха сами. Хук въздъхна дълбоко. Не знаем защо — може би поради меката красота на вечерта — той изпита желание да изповяда пред верния си боцман историята на своя живот. Говори дълго и сериозно, но за какво — Смий, който беше доста глуповат, не можа да разбере.

Сега той долови името Питър.

— Най-много желая да хвана техния капитан, Питър Пан — казваше Хук разпалено. — Той ми отрязва ръката. — Хук заплашително размаха куката. — Отдавна чакам да се ръкувам с него с тази кука. О, ще го разпоря.

— И все пак — възрази Смий — чувал съм те да казваш, че тая кука струва колкото двадесет ръце, че можеш с нея да си вчешеш косата и да вършиш много други всекидневни работи.

— Да — отговори капитанът, — ако бях майка, щях да се моля на бога децата ми да се раждат с това, вместо с това — и той погледна с гордост желязната си кука, а после хвърли презрителен поглед на здравата си ръка. След това отново се намръщи. — Питър хвърли ръката ми на един крокодил, който случайно минаваше — каза той и потръпна.

— Често съм забелязвал твоя особен страх от крокодили — рече Смий.

— Не от крокодили — поправи го Хук, — а от един единствен крокодил. — Той сниши глас — На този крокодил толкова се услади ръката ми, Смий, че оттогава той ме следва от море в море и от остров на остров, облизва си устните и дебне момент да схруска и останалата част от тялото ми.

— В известен смисъл това е един вид комплимент — забеляза Смий.

— Не ща такива комплименти — излая сприхаво Хук. — Искам да уловя Питър Пан, който пръв възбуди у крокодила апетит към моето месо. — Той седна на една голяма гъба и сега гласът му затрепера. —

Смий — каза той дрезгаво, — този крокодил щеше отдавна да ме е изял, но за мой късмет, той глътна един будилник, който непрекъснато трака в стомаха му. Аз отдалеч чувам как будилникът прави тик-так, тик-так и хуквам да бягам, преди той да се приближи. — Хук се изсмя, но смехът му звучеше глухо.

— Един ден будилникът ще престане да работи и крокодилът ще те ухапе.

Хук облиза сухите си устни.

— Да — каза той, — този страх ме преследва непрекъснато.

Откакто седна, той чувствуваше, че му става необикновено горещо.

— Смий — извика той, — тази гъба е гореща! — Той подскочи. — Триста дявола, ще изгоря.

Те разгледаха гъбата. Толкова големи и здрави гъби не се срещат на континента. Рекоха да я измъкнат и тя веднага изскочи, защото нямаше корени. И още по-странно — от дупката почна да излиза пушек. Пиратите се спогледаха.

„Комин!“ — извикаха и двамата.

Те наистина бяха открили комина на подземното жилище. Момчетата имаха обичай да го запушват с голяма гъба, когато наблизко имаше неприятели. От комина излизаше не само дим, но се чуваха и детски гласове, тъй като момчетата се чувствуваха така сигурни в скривалището си, че всички бърбореха весело. Пиратите слушаха мрачно и после поставиха гъбата обратно. Огледаха се наоколо и видяха дупките в седемте дънера.

— Чу ли ги да казват, че Питър Пан го няма в къщи? — пошепна Смий, като си играеше с Джони Тирбушона.

Хук кимна с глава. Остана доста дълго време унесен в мисли и най-последващо усмивка се появи на мургавото му лице. През всичкото време Смий чакаше той да се усмихне.

— Разкрий ми плана си, капитане — извика той нетърпеливо.

— Ще се върнем на кораба — бавно процеди Хук през зъби — и ще приготвим една голяма, мазна торта, много дебела и посипана със зелена захар. Долу може да има само една стая, защото има само един камион. Тия глупави къртици нямат достатъчно ум, за да разберат, че не е нужно да правят по една врата за всеки един от тях. Това показва, че нямат майка. Ще оставим тортата край брега на Лагуната на

сирените. Момчетата винаги плуват из лагуната и играят със сирените. Ще намерят тортата и ще я излапат, защото нямат майка и значи няма да знаят колко е опасно „да се яде мокра мазна торта“. — Сега той се разсмя, но вече не с глух, а с истински смях. — Ааа, те всички ще измрат.

Смий го слушаше с растящо възхищение.

— Това е най-лукавият, най-чудесният план, който някога съм чувал — извика той. И двамата, изпълнени с възторг, започнаха да танцуват и да пеят:

*„Стоп! Вира! Щом се появя,
страх смъртен се вселява тук —
от вас остава само скелет,
здрависате ли се със Хук!“*

Те започнаха куплета, но не го довършиха, защото се чу един друг звук, който ги накара да млъкнат. Отначало той беше тих, че дори листо да паднеше би го заглушило, но толкова после се приближи, и стана по-ясен.

Тик-так-тик-так.

Хук се разтрепера, вдигнал единия си крак във въздуха.

— Крокодилът! — изпъшка той и хукна да бяга, последван от боцмана си.

Наистина беше крокодилът. Той бе задминал червенокожите, които вървяха по следите на другите пирати, и бе запълзял към Хук.

Момчетата отново излязоха на открито, но опасностите на нощта не бяха още преминали, защото скоро Нибз дотича задъхан, подгонен от глутница вълци. Езиците на вълците висяха от устата им и воят им беше страхотен.

— Спасете ме, спасете ме! — извика Нибз и падна на земята.

— Но какво можем да направим? Какво можем да направим?

Голям комплимент беше за Питър, че в този ужасен момент техните мисли се обърнаха към него.

— Какво би направил Питър при такъв случай? — извикаха те едновременно. И почти в същия миг добавиха: — Питър би погледнал

вълците, като си мушне главата между краката. — И след това: — Да направим, както би постъпил Питър.

Това е най-успешният начин да се справиш с вълци и момчетата като един човек се наведоха и мушнаха глави между краката си. Следващият момент беше много дълъг, но победата дойде скоро, тъй като щом момчетата тръгнаха към тях в тази страшна поза, вълците подвиха опашки и побегнаха.

Сега Нибз стана от земята и другарите му помислиха, че втрепенените му очи още виждат вълците. Но той не виждаше вълци.

— Видях нещо още по-чудесно — извика той, когато те се събраха наоколо му, изпълнени с любопитство. — Една голяма бяла птица, която лети към нас.

— Каква птица?

— Не знам — отвърна Нибз, обзет от страх, — но тя изглеждаше много уморена и както хвърчеше, стенеше: „Горката Уенди“.

— Горката Уенди?

— Спомням си — извика Дребосъка веднага, — че има птици, които се наричат уенди.

— Ето я, иде — викна Къдравия и посочи Уенди в небето.

Сега Уенди беше почти над главите им и те можеха да чуят жалния ѝ вик. Но още по-ясно достигаше до тях пискливият глас на Менче-Звън-че. Ревнивата фея сега бе махнала маската на приятелство, нахвърляше се върху жертвата си от всички страни и я щипеше жестоко, щом я докоснеше.

— Здравей, Менче! — извикаха учудените момчета.

Отговорът на Менче-Звънче изтрещя като гърмеж:

— Питър иска да застреляте Уенди.

Имаха навик да не задават въпроси, когато Питър им дадеше заповед.

— Да направим каквото иска Питър — извикаха простодушните момчета. — Бързо, грабвайте лъковете и стрелите.

Всички, освен Свирчо, се спуснаха през дънери-те на дърветата. Той носеше лъка и стрелите със себе си. Менче-Звънче забеляза това и потри радостно малките си ръчички.

— Бързо, Свирчо, бързо — писукаше тя. — Питър толкова ще се радва!

Свирчо възбудено сложи една стрела на лъка си.

— Хвъркни настрани, Менче, да не те ударя — извика той.
После пусна стрелата и Уенди полетя към земята със забита в
гърдите ѝ стрела.

---

[1] Стиховете в книгата преведе Огняна Иванова ↑

6. КЪЩИЧКАТА

Когато другите момчета изскочиха въоръжени от дупките на пъновете, глупавият Свирчо стоеше горд като завоевател над тялото на Уенди.

— Много закъсняхте — извика той, — аз вече свалих Уенди. Питър ще бъде толкова доволен от мен!

— Глупак! — извика над главата му Менче-Звънче и литна да се скрие някъде: Другите момчета не я чува. Бяха се струпали около Уенди и я гледаха. Страшна тишина цареше в гората — ако сърцето на Уенди биеше, те всички щяха да го чуят.

Дребосъка заговори пръв:

— Това не е птица — каза той изплашено. — Струва ми се, че е дама.

— Дама ли? — възкликна Свирчо и се разтрепера.

— И ние я убихме — каза Нибз дрезгаво.

Всички в миг снеха шапките си.

— Сега разбирам — каза Къдравия. — Питър я е пратил при нас. — Натъжен, той се хвърли на земята.

— Най-послед една дама щеше да се погрижи за нас — каза единият от близнаците — и вие я убихте.

На всички им беше жал за Свирчо, но по им беше жал за самите тях; и затова когато той направи крачка към тях, те се отдръпнаха назад.

Лицето на Свирчо беше съвсем бледо, но чертите му изразяваха такова чувство за достойнство, каквото никой не бе виждал у него дотогава.

— Аз извърших това — каза той замислено. — Когато сънувах дами, аз им казвах: „Хубава майко, хубава майко.“ Но когато истинската майка дойде, аз я пронизах със стрела.

Той бавно се оттегли настрана.

— Не си отивай — извикаха останалите нажалени.

— Трябва да си отида — отговори той с разтреперан глас. — Страх ме е от Питър.

Тъкмо в този трагичен момент те чува познат звук и едва не си глътнаха езиците от уплаха: Питър кукуригаше.

— Питър! — извикаха те, защото той винаги им се обаждаше така, когато се завръщаше.

— Да я скрием — пошепнаха момчетата и бързешком се събраха около Уенди. Но Свирчо продължаваше да стои настрана.

Отново се чу звучното кукуригане и Питър се спусна пред тях.

— Поздравявам ви, момчета — извика той. Те машинално отвърнаха на поздрава му и отново се възцари мълчание.

Питър се намръщи.

— Аз се върнах — каза той разпалено. — Защо не викате ура?

Те отвориха уста, но не се чу никакво ура. Бързайки да им съобщат чудесната новина, той не обърна внимание на това.

— Голяма новина, момчета! — извика той. — Най-последоведно една майка за всички ви.

Пак не се чу никакъв звук, освен едно глухо тупване — Свирчо бе паднал на колене.

— Не сте ли я виждали? — запита Питър, който започваше да се тревожи. — Тя летеше насам.

— О, боже! — обади се един глас.

— О, печален ден! — обади се друг глас.

Свирчо стана.

— Питър — каза той спокойно, — ще ти я покажа. — И макар че другите искаха да я скрият, той рече: — Дръпнете се, близнаци. Нека Питър я види.

И така, те всички отстъпиха, Питър я погледа малко. Не знаеше какво да прави.

— Тя е мъртва — Питър се почувствува неловко. — Може би е изплашена, че е мъртва.

Мина му през ума да хвъркне по някакъв смешен начин и да лети, докато вече не я вижда; а после да не се връща на това място. Ако той бе постъпил така, всички момчета щяха да го последват.

Но той видя стрелата. Измъкна я от гърдите ѝ и погледна дружината си.

— Чия е тази стрела? — запита той строго.

— Моя, Питър — каза Свирчо, като отново падна на колене.

— О, подла ръка — извика Питър и вдигна стрелата, за да я използва като кама.

Свирчо не трепна. Разтвори ризата си и каза с твърд глас:

— Удряй, Питър, удряй право в сърцето.

Два пъти вдигна Питър стрелата и двата пъти ръката му увисна безсилна надолу.

— Не мога да те ударя — призна той със страхопочитание. —
Нещо ми спира ръката.

Всички го погледнаха с учудване, освен Нибз, който за щастие гледаше към Уенди.

— Тя ти спира ръката — извика той, — лейди Уенди. Погледнете ѝ ръката.

Странно, но Уенди действително бе вдигнала ръка. Нибз се наведе над нея и почтително слушаше:

— Струва ми се, че каза „Горкият Свирчо“ — пошепна той. — Жива е — каза кратко Питър.

И в същия миг Дребосъка изкрещя:

— Лейди Уенди е жива!

После Питър коленичи до нея и намери копчето си. Сигурно си спомняте, че тя го беше турила на синджирче, което носеше на врата си.

— Вижте — каза той, — стрелата се е ударила тук. Това е целувката, която ѝ дадох. Тази целувка ѝ спаси живота.

— Аз си спомням за целувките — намеси се бързо Дребосъка. — Чакай да видя. Да, да, това е целувка.

Питър не го чу. Той молеше Уенди да се съвземе по-бързо, та да ѝ покаже сирените. Тя, разбира се, не можеше още да отговори, тъй като беше припаднала от уплаха. Внезапно над главите си дочуха ридание.

— Слушайте как плаче Менче-Звънче — каза Къдравия. — Плаче, защото Уенди е жива.

Тогава те трябваше да разкажат на Питър за престъплението на Менче-Звънче. Никога дотогава не го бяха виждали така разгневен.

— Слушай, Менче-Звънче — извика той. — Аз вече не съм ти приятел. Махай се оттук и никога вече не се връщай.

Феята кацна на рамото му и започна да му се моли, но той я пропъди. Едва когато Уенди вдигна ръка, той поомекна и каза:

— Е, не завинаги, но за една седмица.

Да не си мислите, че Менче-Звънче беше благодарна на Уенди, загдето вдигна ръка? О, боже! Никога дотогава не бе изпитвала толкова силно желание да я ощибе. Феите наистина са странни, и Питър, който така добре ги разбираше, често ги пляскаше.

Но какво да правят с Уенди, която беше така отпаднала?

— Да я свалим долу в подземната къща — предложи Къдравия.

— Да, да — подкрепи го Дребосъка, — точно така се постъпва с една дама.

— Не, не — отсече Питър, — не бива да я докосвате. Това няма да бъде достатъчно почтително.

— Точно така мисля и аз — каза Дребосъка.

— Но ако остане да лежи тук — каза Свирчо, — тя ще умре.

— Да, да, ще умре — съгласи се Дребосъка, — но няма какво да се прави.

— Има! — извика Питър. — Ще изградим една къщичка около нея.

Всички бяха възхитени от тази идея.

— Бързо — заповяда им Питър. — Нека всеки от вас ми донесе най-хубавото каквото имаме. Изпразнете нашата къща. И по-живо!

В следния миг те бяха заети като шивачи през нощта преди сватба. Тичаха ту насам, ту натам, ту долу за да донесат завивки, ту нагоре за да събират дърва; и докато работеха така, кой мислите се появи? — Джон и Майкъл. Те едва се тътреха от умора, заспиваха прави, събуждаха се, пристъпваха още една крачка и пак заспиваха.

— Джон, Джон — викаше Майкъл. — събуди се! Къде са Нана и мама, Джон!

Тогава Джон си разтъркваше очите и измърморваше:

— Вярно е, наистина сме летели.

Можете да бъдете сигурни, че те почувствуваха голямо облекчение, когато намериха Питър.

— Здравей, Питър — извикаха те.

— Здравейте — отвърна Питър приятелски, макар че съвсем бе забравил за тях. В този момент той беше много зает: мереше Уенди със стъпки от главата до краката, за да види колко голяма къща ще ѝ бъде

нужна. Разбира се, имаше намерение да остави място за столове и маса. Джон и Майкъл го наблюдаваха.

— Спи ли Уенди? — попитаха те.

— Да.

— Джон — предложи Майкъл, — хайде да я събудим и да я накараме да ни приготви вечеря. — Но, казвайки тези думи, той забеляза, че другите момчета мъкнеха тичешком клони за къщичката. — Погледни ги! — извика той.

— Слушай, Къдравия — заповяда Питър с най-капитанския си глас, — погрижи се и тези две момчета да помагат в строежа на къщата.

— Слушам, сър.

— Къща ли строите? — възкликна Джон.

— За Уенди — поясни Къдравия.

— За Уенди! — извика Джон ужасен. — Ами че тя е момиче.

— И затова ние сме нейни слуги — обясни Къдравия.

— Вие всички? Слуги на Уенди?

— Да — каза Питър, — и вие също. Тръгвайте с другите.

Момчетата замъкнаха учудените братя със себе си да режат, секат и носят.

— Най-напред столове и една решетка за камината — заповяда Питър. — И след това ще градим къщата около тях.

— Тъй вярно — потвърди Дребосъка, — така се гради къща, сега си спомням.

Питър се сецаше за всичко...

— Дребосък — заповяда той, — иди да повикаш доктор.

— Слушам, сър — извика той веднага и изчезна, като се почесваше по главата. Той знаеше, че трябва да се подчинява на Питър и след миг се върна, сложил на главата си цилиндъра на Джон, като си придаваше много тържествен вид.

— Извинявайте, сър — каза Питър, като тръгна към него, — вие доктор ли сте?

Разликата между него и другите момчета в такива моменти беше, че те знаеха, че всичко е на ужим, докато за него и на ужим, и наистина бяха едно и също нещо. Това понякога ги затрудняваше, например когато трябваше да вечерят на ужим и да казват, че наистина са вечеряли.

И ако те престанеха да играят на ужким, той ги биеше с пръчка през пръстите.

— Да, малко човече — отговори Дребосъка плахо; пръстите му бяха подути от бой с пръчка.

— Моля ви да прегледате една лейди, която е много болна и е на легло.

Тя лежеше в краката им, но Дребосъка беше достатъчно хитър и се престори, че не я вижда.

— Ах, ах, ах — каза той, — къде лежи тя?

— В онази горичка.

— Ще туря едно стъкълце в устата ѝ — каза Дребосъка и се престори, че слага нещо в устата на Уенди. Беше тревожен момент, когато той уж изваждаше стъкълцето.

— Как е тя сега?

— Ах, ах, ах — възкликна Дребосъка, — тя е излекувана.

— Много се радвам — извика Питър.

— Пак ще намина привечер — каза Дребосъка. — Давайте ѝ говежди бульон от купичка шулнарче. — Но когато върна цилиндъра на Джон, той няколко пъти си пое дълбоко дъх; така правеше по навик винаги, когато се отървеше от някое трудно положение.

Междувременно гората ехтеше от удари на брадви; почти всичко необходимо за едно уютно жилище беше вече натрупано до краката на Уенди.

— Само да знаехме каква къща най харесва — обади се едно от момчетата.

— Питър — провикна се друго момче, — тя продължава да спи, но мърда.

— Устата ѝ е отворена! — изкрещя трети, както почтително гледаше в устата ѝ. — О, колко е прекрасна!

— Може би ще ни изпее нещо, както спи — каза Питър ... — Уенди, изпей ни каква къща би искала да имаш.

Веднага, без да отвори очи, Уенди започна да пее:

*„О, малка къщичка да имах —
това ми трябва днес на мен;
с червени тухлени стени*

и покрив като мъх зелен.“

Те се заливаха от смях, защото по някаква случайност клоните, които бяха донесли, лепнеха от червен сок и подът бе застлан с мъх. Както шумно ковяха къщичката, те сами запяха:

*„Виж! Къщичката построихме
с врата — да се заключва нощем.
Кажете ни, майчице Уенди,
дали ти трябва нещо още?“*

На тази песен тя отговори доста нескромно:

*„Ах! Искам къщата да грее
с безброй усмихнати прозорци —
през тях дечица да надничат
към храстите, покрити с рози.“*

С юмруци те отвори прозорци и направиха щори от големи жълти листа. Но рози откъде да намерят?

— Роза — извика Питър строго.

Те бързо насадиха на ужким най-красивите рози на света, които уж пълзяха по стаите.

Ами бебета?

За да не заповяда Питър да станат сами на бебета, момчетата бързо запяха:

*„Прозорци сложихме. Поклащат
главици розите засмени.
Но себе си защо да правим,
щото вече, мамо, сме родени!“*

Питър намери, че това е отлична идея и веднага започна да твърди, че е негова. Къщичката беше твърде хубава и несъмнено Уенди се чувствуваше много уютно в нея, макар че те, разбира се, не можеха да я виждат. Питър крачеше наго-ре-надолу и даваше заповеди за последните подробности. Нищо не убягваше от орловия му поглед. В момента, когато къщичката изглеждаше напълно завършена, той извика:

— Няма чукало на вратата!

Всички момчета бяха много засрамени, но Свирчо откъсна подметката от обувката си и от нея стана отлично чукало.

„Сега е напълно завършена“ — казаха си те.

Оказа се, че грешат:

— Няма комин! — каза Питър. — Трябва да имаме комин.

— Безспорно къщата се нуждае от комин — добави Джон с важен вид.

Тогава на Питър му хрумна една блестяща мисъл. Той грабна цилиндъра от главата на Джон, изби дъното му и постави шапката на покрива. Малката къщичка бе тъй довольна с чудесния комин, че от шапката, сякаш в знак на благодарност, веднага започна да излиза дим.

Къщичката вече беше наистина завършена. Нямаше какво друго да се прави, освен да се почука на вратата.

— Сега всички си оправате дрехите. Първите впечатления са ужасно важни — предупреди ги Питър.

Той много се радваше, че никой не запита какво значи първи впечатления. Не запитаха, защото всички бяха заети да си оправят дрехите.

Питър почука почтително. Сега гората беше така притихнала като момчетата; не се чуваше звук освен от Менче-Звънче, която ги наблюдаваше от един клон и открито им се подиграваше.

Момчетата се питаха дали някой ще отвори вратата. И ако я отвори някоя дама, как ще изглежда тя?

Вратата се отвори и излезе една дама. Беше Уенди. Те в миг свалиха шапките си. Тя изглеждаше много изненадана; и те се бяха надявали, че тя ще изглежда точно така.

— Къде се намирам? — попита тя.

Разбира се, Дребосъка първи се обади.

— Лейди Уенди — каза той бързо, — за вас построихме тази къщичка.

— О, кажете, че ви харесва — извика Нибз.

— Чудесна, сладка къщичка — рече Уенди и точно тези думи те бяха очаквали да чуят от нея.

— А ние сме децата — изкрещяха двамата близнаци.

Те всички паднаха на колене и протягайки ръце, извикаха:

— О, лейди Уенди, стани наша майка.

— Да стана ваша майка ли? — възкликна Уенди със светнало лице. — Разбира се, това е прекрасно и очарователно, но както виждате, аз съм малко момиченце и нямам никаква опитност.

— Това няма значение — каза Питър, като че ли той беше единственият от присъстващите, който знае всичко по въпроса, макар че в действителност знаеше най-малко от всички. — Ние просто имаме нужда от една мила майчинска личност.

— О, боже! — възкликна Уенди. — Виждате ли, аз мисля, че съм точна такава личност!

— Точно така, точно така — извикаха всички, — веднага разбрахме това.

— Много добре — каза тя. — Ще направя всичко, което е по силите ми. Влезте веднага вътре, палави деца. Сигурна съм, че краката ви са мокри. И преди да ви сложа в леглата, тъкмо ще имам време да свърша приказката за Пепеляшка.

Те влязоха вътре; не знам как се намери място за всички, но в Небивала земя човек може да се смести съвсем на тясно. И това беше първата от многото весели вечери, които те прекараха с Уенди. След малко тя ги зави в голямото легло в тяхната подземна къща. Самата тя спа тази нощ в малката къщичка, а Питър стоеше на стража отвън с извадена сабя, тъй като можеше да се чуе как пиратите пируват някъде далеч и вълците обикалят и търсят плячка. В мрака къщичката изглеждаше толкова уютно и безопасно място: ярка светлина минаваше през щорите, коминът пушеше прекрасно и Питър стоеше на пост.

След известно време той заспа и някои феи, които не се държаха здраво на краката си, понеже се завръщаха в къщи от пианско пиршество, се изкачваха по Питър. На всяко друго момче, което би препречило пътя им, те биха направили голямо зло, а Питър само го щипваха по носа и продължаваха пътя си.

7.

ПОДЗЕМНОТО ЖИЛИЩЕ

Едно от първите неща, които Питър извърши на следния ден, беше да премери Уенди, Джон и Майкъл за кухите дънери. Както си спомняте, Хук се смееше на момчетата, загдето мислят, че им е нужен по един дънер на всяко; но това беше чисто невежество от негова страна, защото ако една дупка не ти е по мярка, много мъчно е да се изкачваш и слизаш, а нямаше и две момчета със същите размери. Когато дупката на дънера ти е по мярка, просто си изпускаш дъха, ако си на върха и тогава слизаш надолу с необходимата скорост; а когато се изкачваш, ту си поемаш дъх, ту го изпускаш и така се провираш нагоре. Разбира се, когато си усвоил тези начини, можеш да се качваш и слизаш, без да мислиш какво вършиш и тогава движението нагоре и надолу става извънредно грациозно.

Но трябва тялото ти да подхожда за дупката. Затова именно Питър те измерва така внимателно, като че ли ще ти шие костюм; единствената разлика е, че дрехите се правят по твоите мерки, докато в този случай ти трябва да станеш подходящ за дупката на дънера. Обикновено става твърде лесно, както ако носиш прекалено много или прекалено малко дрехи; но ако си издут на неудобни места или ако единственото дърво наблизко има особена форма, Питър ти прави нещо, след което ставаш подходящ за дупката на дънера. Но след това трябва да полагаш старание да останеш подходящ и това, както с удоволствие Уенди по-късно откри, поддържаше цялото семейство в отлично състояние.

Още при първия опит Уенди и Майкъл се оказаха точно по мярка за дупките на своите пънове, но Джон трябваше да бъде изменен малко.

След като се упражняваха няколко дни, те бяха в състояние да се изкачват и спускат весело като кофа в кладенец. И колко обикнаха те подземното си жилище; особено Уенди. То се състоеше от една обширна стая — всички къщи би трябвало да бъдат такива — с под, в

който човек би могъл да копае, ако желае да лови риба; на този под растяха дебели гъби с очарователен цвят, който те използваха като табуретки. Едно нивга-дърво се опитваше да израсте в средата на стаята, но всяка сутрин момчетата го отрязваха с трион наравно с пода. Когато дойдеше време за следобедна закуска, то винаги ставаше около две стъпки високо и тогава те поставяха отгоре му една врата и така им служеше за маса. Щом разтребеха масата, пак прерязваха ствола му и по този начин имаха повече място за игра. Имаше и едно огромно огнище, което се намираше на всяко място, където решаха да запалят огън; над това огнище Уенди опъваше върви, направени от растителни влакна, на които окачваше прането. Денем облягаха леглото до стената и когато към шест и половина го спущаха, то изпълваше половината стая. Всички момчета, с изключение на Майкъл, спяха на него, наредени като сардини в кутия. Беше строго забранено да се обръщаш в леглото, преди да се даде сигнал; и тогава всички се обръщаха едновременно. Майкъл също би трябвало да спи на общото легло, но Уенди искаше да се грижи за бебе и понеже той беше най-малкият — пък нали знаете какви са жените — с една дума, той спеше в една голяма кошница, окачена на корените на дърветата.

Всичко беше грубо и просто направено и доста подобно на онова, което биха направили мечета в подземна къща при същите обстоятелства. Но в една от стените имаше вдлъбнатина, не по-голяма от кафез за птици, която беше частният апартамент на Менче Звънче. Той можеше да се отделя от останалото жилище със завеса, която Менче Звънче — тя беше много изтънчена — винаги дръпваше, когато се обличаше или събличаше. Никоя жена, колкото и голяма да е, не би могла да има по-изискан салон и спалня, събрани в едно. Диванът (тя винаги наричаше леглото си така) беше с извити крака — истинско старинно легло в стил „Кралица Маб“^[1]. Застилаше го с различни покривки, според това какви плодни дървета цъфтяха в момента. Огледалото ѝ беше в стил „Котарака в чизми“; доставчиците на феите знаеха, че сега съществуват още само три такива огледала, които не са очукани по края. Нейният умивалник беше направен от горната коричка на баница и можеше да се обръща. Скринът ѝ беше в стил „Чаровен VI“, а килимите ѝ — от най-добрия (ранния) период на Марджъри и Робин. Имаше и полилей, работа на Тидлиуинкс — държеше го само заради красотата му, тъй като тя, разбира се, сама

осветяваше резиденцията си. Менче-Звънче се отнасяше с голямо презрение към останалите части на жилището, което може би беше неизбежно. И нейната стая, макар и красива, издаваше надутия ѝ характер и напомняше на нос, постоянно вирнат нагоре.

Предполагам, че животът в подземната къща толкова очарова Уенди, защото тези нейни необуздани момчета ѝ създаваха много работа. Действително имаше цели седмици, през които тя никога не излизаше извън къщи освен привечер, държейки в ръка чорап за кърпене. Мога да ви уверя, че за да ги изхрани, тя висеше постоянно над тенджерата. Хранеха се главно с плодовете на хлебното дърво, сладки картофи, кокосови орехи, печено свинско, тропически ябълки и банани, а любимото им питие беше сок от поу-поу, който пиеха от кратуни. Но човек никога не беше сигурен дали ще има истинско ядене или ще бъде уж-яде-не — това зависеше от прищевките на Питър. Той можеше да яде, истински да яде, ако яденето беше част от играта; но не можеше да се тъпче с храна, само за да му се издуе коремът — нещо, което повечето деца обичат най-много от всичко, а на второ място най-обичат разговорите за ядене. За Питър Пан да се върши нещо на уж беше толкова истинско, че когато яденето беше на уж, можеше да се забележи как видимо и действително се закръгля. Това, разбира се, беше истинско изпитание, защото човек трябваше да върши това, което той върши; но ако можеш да му докажеш, че си станал прекалено тънък за дънера си, той ще ти позволи да се понатъпчеш.

Уенди най-обичаше да шие и кърпи, след като всички са си легнали. Тогава, както тя сама се изразяваше, имала време да си отдъхне и използваваше това време да им ушие по нещо, или да поставя кърпки на панталоните им, защото те страшно много ги изтъкваха на коленете.

Когато седнеше пред цял куп чорапи — всеки един с дупка на петата, — тя се хващаше за главата и възкликваше: „О, боже, понякога ми се струва, че завиждам на старите моми“.

И когато възкликнеше така, лицето ѝ засияваше.

Вие сигурно си спомняте за нейния любим вълк. Е, той скоро научи, че Уенди е пристигнала на острова, и бързо я намери; двамата изтичаха един към друг и се прегърнаха. Оттогава той я следваше навсякъде.

А мислеше ли тя през всичкото това време за любимите си родители, които бяха останали в къщи? Трудно е да се отговори на този въпрос, тъй като е съвсем невъзможно да се каже колко бързо тече времето в Небивала земя, където то се пресмята на луни и слънца, а там те са много повече отколкото където и да било другаде по света. Но аз мисля, че Уенди не се тревожеше особено за баща си и майка си: беше напълно уверена, че те ще държат прозореца винаги отворен, за да може тя да долети до него и влезе в детската стая; и това ѝ даваше пълно спокойствие на духа. Това, което понякога я безпокоеше, беше, че Джон само смътно си спомняше родителите си, като хора, които някога е познавал; а Майкъл беше напълно склонен да я смята за своя истинска майка. Тези неща я плашеха до известна степен и водена от благородното желание да изпълни дълга си, тя се опитваше да запечата предишния живот в паметта им, като им задаваше писмени упражнения, колкото е възможно по-подобни на онези, които тя самата пишеше в училище. Другите момчета намираха това ужасно интересно и настояваха и те да пишат упражнения. Направиха си плочи и всички насядаха около масата. Пишеха и се напъваха да мислят върху въпросите, написани на друга плоча, която минаваше от едно момче на друго. Въпросите бяха съвсем обикновени: „Какъв цвят бяха очите на мама? Кой беше по-висок — татко или мама? Руса коса ли имаше мама или кестенява?“ И А. Напиши съчинение не по-малко от 40 думи на тема: как прекарах последните си празници, или сравнение между характерите на татко и мама. Опитай се да развиеш само едната тема. Б. Опиши 1) смеха на мама; 2) смеха на татко; 3) официалната рокля на мама; 4) кучешката колиба и нейния обитател.

Всички въпроси бяха съвсем прости като тези и когато някое момче не можеше да отговори на някой от тях, то трябваше да постави кръстче; дори Джон пишеше страхотно голям брой кръстчета. Разбира се, единственото момче, което отговаряше на всички въпроси, беше Дребосъка и никой не би могъл да се надява повече от него да излезе пръв; обаче отговорите му бяха съвършено смешни и той бе класиран последен — тъжна работа.

Питър не участвуваше в състезанията. Едно, защото презираше всички майки освен Уенди, и второ, защото беше единственото момче на острова, което не можеше нито да пише, нито да назове буквите дори в най-кратката дума. Той се бе издигнал над този вид неща.

Впрочем всички въпроси бяха написани в минало време: „Какъв цвят бяха очите на мама“ и т.н. Уенди, както виждате, също бе започнала да забравя.

Приключенията, както ще видим, бяха, разбира се, ежедневни случки, но по това време Питър измисли с помощта на Уенди една нова игра, от която бе пленен напълно до момента, когато тя внезапно му омръзна; както вече ви казах, така ставаше винаги с всичките му игри. Играта се състоеше в следното: всички се преструваха, че нямат никакви приключения и че вършат онова, което Джон и Майкъл бяха правили през целия си живот; да седят на столчета и да подхвърлят топки във въздуха да се блъскат един друг, да ходят на разходка и да се връщат, без да са убили поне една мечка-гризли. Рядко зрелище бе да видиш Питър Пан да седи на столче и да не прави нищо. Не можеше да не изглежда тържествен — толкова смешно му се виждаше да седи мирно. Хвалеше се, че ходел на разходка заради здравето си. От много години това бяха най-новите от всичките му приключения; Джон и Майкъл трябваше да се преструват, че и те също са възхитени от новата игра; иначе щяха да си изпатят здравата.

Той често излизаше сам и когато се върнеше, никога не се знаеше дали е изкарал някое приключение или не. Възможно бе да го е забравил съвсем и затова да не казва нищо за него; но ако излезеш навън, току виж — пред теб лежи труп. И обратното: Питър можеше да разказва надълго и нашироко за приключението си, а като потърсиш трупа, не можеш да го намериш. Понякога се връщаше в къщи с превързана глава; тогава Уенди му гугукаше и промиваше раната с хладка вода, докато той разказваше някаква смайваща приказка. Но, знаете ли, тя никога не беше напълно сигурна, че всичко това е вярно. Имаше обаче много приключения, за които тя знаеше, че действително са се случили, защото самата бе участвувала в тях; имаше и още по-голям брой други, които бяха поне отчасти верни, защото някои от момчетата бяха участвували и казваха, че са напълно истински. Ако опишеш всички тези приключения, ще излезе книга, дебела като Англо-латинския и Латино-английския речник, затова най-много, което можем да направим, е да опишем едно приключение като пример за един обикновен час на острова. Трудността обаче е кое приключение да изберем. Да изберем ли схватката с индианците в клисурата? Тя беше кърваво сблъскване и особено интересна, защото

показва една от странностите в характера на Питър: понякога в разгара на боя той изведнъж минаваше на страната на неприятеля. В битката при клисурата, когато победата беше още нерешена и накланяше ту към едната, ту към другата страна, той извика:

— Днес съм червенокож! Какъв си ти, Свирчо?

И Свирчо отговори:

— Червенокож.

— А ти какъв си, Нибз? — запита Питър.

— Червенокож — отвърна Нибз.

Попита и останалите момчета какви са и се оказа, че всички са червенокожи. Това, разбира се, щеше да спре битката, ако истинските червенокожи очаровани от хрумванията на Питър, не бяха се съгласили поне един път да бъдат загубени момчета и така продължиха боя с още по-голямо ожесточение.

Необикновеният резултат на това приключение... но ние още не сме решили дали това именно приключение да разкажем. Може би по-интересна е историята за нощното нападение, което червенокожите извършиха срещу подземната къща, когато мнозина от тях се заклешиха в тесните дупки на пъновете и момчетата трябваше да ги вадят като запушалки. Бихме могли да разкажем как Питър спаси Тигрова Лилия в лагуната на сирените и така тя стана негов съюзник. Или пък да разкажем за онази торта, която пиратите бяха приготвили, за да я изядат децата и да умрат; и как я бяха поставяли едно след друго на разни хитро избрани места; и как Уенди я грабна от ръцете на децата и я захвърли настрани, така че след време тя изсъхна, стана корава като камък и те я хвърляха по неприятеля през битките, и как Хук се препъна о нея в тъмното и падна.

Или хайде да разкажем за птиците, с които Питър беше приятел, и особено за небивалата птица, Тя си бе направила гнездо на едно дърво, наведено над лагуната и гнездото падна във водата, а птицата продължаваше да мъти яйцата си и Питър заповяда никой да не я закача. Това е много хубава история и краят ѝ показва колко благодарна може да бъде една птица. Но ако я разкажем, ще трябва да разкажем цялото приключение в лагуната, а това значи да разправим две истории вместо една. Енно по-кратко приключение, но също така вълнуващо, беше опитът на Менче-Звънче да пренесе — с помощта на някои феи-уличници — заспалата Уенди на континента, като я сложи на един

голям плаващ лист. За щастие, листът започна да потъва и Уенди се събуди, мислейки, че е време за къпане, и с плуване се върна на острова. Или пък можем да изберем приключението на Питър с лъвовете: с една стрела той очерта около себе си широк кръг на земята и ги предизвикваше да минат чертата, ако смеят; макар че ги чака три часа — през цялото време момчетата и Уенди гледаха от дърветата със затаен дъх — нито един лъв не се осмели да навлезе в кръга.

Кое от тези приключения да изберем? Най-добрият начин е да се хвърля ези — тура.

Аз хвърлих ези — тура и спечели разказът за лагуната. Това почти ме кара да съжалявам, че не спечели приключението в теснината или с тортата, или с листа на Менче-Звънче. Разбира се, аз бих могъл да хвърля ези — тура втори път само между тези три разказа; най-честно е обаче да разкажем за лагуната.

---

[1] Акушерката на феите (Шекспир, Ромео и Жулиета, I действие, IV сцена). — Б. пр. ↑

8.

ЛАГУНАТА НА СИРЕНИТЕ

Ако си затвориш очите и имаш късмет, понякога можеш да видиш безформено езерце с прекрасни бледи цветове, заобиколено от черен мрак; ако след това присвиеш очи, езерцето започва да придобива форма и цветовете стават толкова ярки, че ако още веднъж присвиеш очи, те пламват. На континента това е Най-много, което можеш да видиш в този възхитителен момент. А ако можеше да има два такива момента, може би щеше да видиш прибоя на вълните и да чуеш как пеят сирените.

Децата често прекарваха дългите летни дни на тази лагуна — повечето време плуваха, лежаха по гръб на водата, или играеха игрите на сирените. Не трябва да си мислите обаче, че сирените бяха в приятелски отношения с тях: напротив, Уенди винаги със съжаление си спомняше, че през цялото време, което прекара на острова, тя нито веднъж не чу учтива дума от тях. Когато се прокраднеше тихо до брега на лагуната, тя ги виждаше с десетки, особено на Скалата на изоставените, където обичаха да се препичат на слънце и да решат косите си, и то така бавно, че тя доста се дразнеше, като ги гледаше. Понякога Уенди съвсем тихо, като че ли ходи на пръсти, доплаваше на един метър до тях, но щом я видеха, те се гмурваха във водата и я пръскаха с опашките си; не случайно, а нарочно.

Към момчетата се отнасяха по същия начин, освен, разбира се, към Питър, който разговаряше с тях по цели часове на Скалата на изоставените и ги настъпваше по опашките, когато станеха нахални. Той подари на Уенди един от техните гребени.

Сирените изглеждат най-призрачни вечер, при новолуние: тогава те издават странни викове, подобни на ридания; но в това време лагуната е опасна за смъртни хора. До вечерта, за която ще разкажем сега, Уенди не беше виждала лагуната на лунна светлина, не толкова от страх — Питър би я придружил, — колкото поради строгото правило, установено от нея; всички деца трябва да са си легнали в седем часа.

Тя обаче често отиваше на брега на лагуната в слънчеви дни, след дъжд, когато огромен брой сирени излизаха на повърхността на водата да играят с мехурчетата, които сами правеха. Играеха с многоцветните мехурчета под дъгата като с топки: весело си ги изпращаха една на друга, като ги удряха с опашки и се мъчеха да ги задържат в дъгата, докато се спукат. Вратите бяха в краищата на дъгата и само на вратарите бе позволено да докосват мехурчетата с ръка. Понякога стотици сирени играеха едновременно в лагуната и това беше чудесна гледка.

Но в момента, когато децата скочеха във водата, за да участвуват в играта, те трябваше да играят сами, защото сирените моментално изчезваха. И въпреки това имаме доказателства, че те тайно наблюдаваха натрапниците и не считаха за унизително да възприемат по някоя идея от тях: Джон например въведе нов начин за удряне на топката с глава, и вратарите на сирените го възприеха. Това е единствената следа, която Джон остави на Небивала земя.

Бе такъв ден и всички бяха на Скалата на изоставените. Тази скала не беше много по-широка от тяхното легло, но разбира се, те всички знаеха да лежат така, че да не заемат много място. Момчетата дремеха или поне лежаха със затворени очи и понякога се щипеха, щом усетеха, че Уенди не гледа към тях; през това време тя шиеше.

Но както Уенди шиеше, лагуната внезапно се промени. Леки тръпки преминаха по нея, слънцето се скри, сенки се разпростряха неусетно по водата, която стана студена. Уенди вече не виждаше, за да вдене конеца в иглата и когато вдигна очи, лагуната, която винаги дотогава беше засмяна, ѝ се видя страшна и враждебна.

Тя знаеше, че не се е свечерило, но нещо мрачно, подобно на нощ, бе паднало върху лагуната. Не беше нощ, а нещо по-лошо. То още не бе дошло, но бе изпратило онази тръпка по водата, за да обади, че идва. Какво беше то?

В главата ѝ нахлуха всички истории, които бе чувала за Скалата на изоставените, наречена така, защото жестоки капитани оставяли на нея моряци, та когато дойде приливът, който залива скалата, те да се издавят.

Тя, разбира се, трябваше веднага да събуди децата, не само заради неизвестното, което ги дебнеше и се приближаваше, а защото не беше добре за тях да спят на скала, която е вече студена. Но тя беше

млада майка и не знаеше това; мислеше, че трябва непременно да спазва правилото за половинчасовата следобедна почивка. Затова, макар да бе подтисната от страх и да искаше да чуе момчешки гласове, тя не ги събуди. Дори когато чу приглушения шум на гребла, макар че си бе глътнала езика от страх, тя пак не ги събуди. Бе се навела над тях и чакаше да изкарат следобедния си сън. Не беше ли Уенди храбро момиче?

Добре бе за тия момчета, че между тях имаше едно, което подушваше опасностите, дори когато спеше. Питър скочи и се изправи изведнъж напълно разбуден като куче; с вик, възвестяващ близка опасност, той събуди всички. Стоеше неподвижен, сложил ръка на ухото си.

— Пирати! — извика той. Останалите дойдоха по-близо до него. Странна усмивка играеше по лицето му; Уенди я видя и изтръпна. Когато се усмихваше така, никой не смееше да му заговори; единственото, което можеха да направят, бе да бъдат готови да изпълнят заповедите му.

— Гмурнете се във водата!

Във въздуха се мярнаха няколко чифта крака и лагуната моментално опустя. Скалата на изоставените стърчеше самотна в мрачните води, като че ли сама бе изоставена.

Лодката се приближаваше. Беше малката лодка на пиратския кораб, в която седяха три фигури: Смий, Старки и пленената Тигрова Лилия. Китките и глезените ѝ бяха вързани; тя знаеше каква съдба я очаква. Щяха да я оставят на скалата да загине — една смърт, много по-страшна за нейната раса, отколкото смърт чрез огън или мъчения, защото не е ли написано в Книгата на племето ѝ, че през водата няма пътека, която отвежда в щастливите ловни полета? И въпреки това лицето ѝ бе невъзмутимо; тя е дъщеря на вожд — и ще умре като дъщеря на вожд.

Бяха я хванали да се изкачва на пиратския кораб с нож в устата. На кораба нямаше вахта — Хук се хвалеше, че мълвата, която разнася името му, пази кораба и никой не смее да се доближи на една миля до него? След малко съдбата на Тигрова Лилия ще усили у хората страха от пиратския кораб. Нощем вятърът ще разнася от къща на къща още едно предсмъртно стенание.

В мрака, който донесоха със себе си, двамата пирати не видяха скалата, докато не се блъснаха в нея.

— Обърни срещу вятъра, дръвнико! — извика някой с ирландско произношение (беше гласът на Смий). — Ето я скалата. Сега хайде, трябва да вдигнем тая червенокожа на скалата и да я оставим там да се удави.

Само за един миг тези жестоки хора успяха да хвърлят хубавото момиче на скалата; Тигрова Лилия беше твърде горда, за да се съпротивлява напразно.

Съвсем близо до скалата, но невидими за пиратите, две глави ту изскачаха от водата, ту се скриваха в нея. Бяха Питър и Уенди. Уенди плачеше — това беше първата трагедия, на която беше свидетелка. Питър бе виждал много трагедии, но ги бе забравил всичките. Той по-малко от Уенди съжаляваше Тигрова Лилия; ядосваше се, че са двама срещу един, и затова бе решил да я спаси. Най-лесният начин бе да почака, докато си отидат пиратите, но той никога не избираше лесни начини.

Почти нямаше нещо, което да не може да направи и сега той почна да имитира гласа на Хук.

— Хей, вие там, дръвници! — извика той. Имитираше чудесно гласа на Хук.

— Капитанът! — прошепнаха пиратите, като се спогледаха изненадани.

— Сигурно плува към нас — рече Старки, след като двамата напразно се взираха в тъмнината.

— Слагаме червенокожата на скалата — обади се Смий.

— Освободете я! — чуха те учудващата заповед.

— Да я освободим ли?

— Да, прережете въжетата и я пуснете да си върви.

— Но, капитане...

— Веднага, чувате ли? — извика Питър. — Или ще забия куката си във вас.

— Странно! — каза Смий задъхано.

— По-добре прави каквото ти заповядва капитанът — настоя Старки изплашено.

— Слушам, сър! — извика Смий и преряза въжетата, с които бе вързана Тигрова Лилия. Тя веднага се плъзна като змиорка между

краката на Старки и скочи във водата.

Разбира се; Уенди беше много радостно възбудена и се възхищаваше на ума на Питър; но тя знаеше, че той също е радостно възбуден — сигурно ще започне да кукурига и ще се издаде; затова мигновено протегна ръка да запуши устата му, но още преди да я докосне, гласът на Хук прокълкна над лагуната: „Хей, вие на лодката!“ Този път Питър не си бе отворил устата.

Питър може би щеше да изкукурига, но вместо това, щом чу този вик, присви устни и изсвири от изненада.

„Хей, вие на лодката!“ — чу се отново гласът.

Сега Уенди разбра. Истинският Хук бе също във водата.

Той плуваше към лодката и понеже неговите хора вдигнаха фенер, за да му покажат къде са, той скоро доплува до тях. В светлината на фенера Уенди видя как той се залови с куката за ръба на лодката, видя злото му мургаво лице и как от цялото му тяло капеше вода. Разтреперана, тя би отплувала далеч от това място, но Питър не искаше да мръдне. Той кипеше от жизненост и освен това бе просто полудял от самонадеяност. „Не съм ли момче-чудо? О, какво чудо съм аз“ — пошепна той на Уенди. Макар че и тя беше на това мнение, все пак — заради доброто му име — се радваше, че никой друг освен нея не чу тези думи.

Той ѝ направи знак да слуша.

Двамата пирати бяха много любопитни да чуят какво бе довело капитана им при тях, но той седеше облегнал глава на куката си, позата му изразяваше дълбока тъга.

— Какво не е наред, капитане? — запитаха те боязливо, но той им отговори с глух стон.

— Въздъхна — каза Смий.

— Пак въздъхна — каза Старки.

— Трети път въздъхна — каза Смий.

— Какво има, капитане?

Тогава едва той заговори и то с жар:

— Всичко пропадна — извика той, — момчетата са си намерили майка.

Колкото и да беше уплашена, Уенди се почувствува страшно горда.

— О, нещастен ден — извика Старки.

— Какво значи майка? — попита невежият Смий.

Уенди беше толкова поразена от тези думи, че възкликна:

— Той не знае какво е майка!

От този момент тя винаги си казваше, че ако човек може да си има в къщи пират вместо котка или куче, тя ще си избере Смий.

Питър я дръпна под водата, защото Хук бе подскочил и бе извикал: „Какво е това?“

— Не чух нищо — каза Старки, като вдигна фенера над водата. Както се озъртаха пиратите, видяха странна гледка. Гнездото, за което ви казах, плуваше по лагуната и птицата нивга седеше в него.

— Погледни — каза Хук в отговор на въпроса на Смий, — това е майка. Какъв урок! Гнездото трябва да е паднало във водата, но ще изостави ли майката яйцата си? О, никога!

Гласът му се пресече от вълнение, сякаш за миг той си припомни невинните дни, когато... Но той замахна с куката и отпъди слабостта си.

Поразен, Смий гледаше птицата, докато гнездото, носено от течението, минаваше пред тях. Старки, който беше по-подозрителен, каза:

— Ако тя е майка, може би се върти наоколо, за да помогне на Питър.

Хук трепна.

— Да — потвърди той, — този страх непрекъснато ме преследва. Енергичният глас на Смий го изтръгна от унинието му.

— Капитане — каза Смий, — не бихме ли могли да отвлечем майката на тези момчета и да я направим наша майка?

— Великолепна идея! — извика Хук. Предложението на Смий веднага се оформи като практически план във великия му ум. — Ще хванем децата и ще ги закараме на кораба: момчетата ще хвърлим в морето, а Уенди ще стане наша майка.

Уенди пак забрави, че трябва да бъде предпазлива.

— Никога няма да стана ваша майка! — извика тя и отново се скри във водата.

— Какво беше това?

Но пиратите не можаха да видят нищо: Помислиха си, че някой лист, носен от вятъра, е прошумял край тях.

— Съгласни ли сте, обесници мои? — попита Хук.

— Заклеваме се — отговори и двамата и протегнаха ръце.

Хук протегна ръката с куката.

— Закълнете се! — каза той.

И тримата се заклеха. По това време и тримата бяха на скалата и Хук внезапно си припомни за Тигрова Лилия.

— Къде е червенокожата? — запита той рязко.

Имаше моменти, в които Хук проявяваше игрив хумор и затова двамата пирати си помислиха, че той се шегува.

— Всичко е наред, капитане — отговори Смий самодоволно, — пуснахме я.

— Какво? Пуснахте я! — изрева Хук.

— Нали така заповядахте — заекна боцманът.

— Когато бяхте във водата, вие извикахте да я пуснем — обясни Старки.

— Дявол да ви вземе! — ревна гръмогласно Хук. — Каква е тая измама! — Лицето му стана черно от ярост, но той скоро разбра, че те не го лъжат и се изплаши. — Момчета — каза той, леко разтреперан, — не съм давал такава заповед.

— Странни неща стават тук — каза Смий.

И тримата почнаха да се въртят и озъртат нервно. Хук заговори високо, но гласът му трепереше.

— Ти, дух, който витаеш в тази мрачна лагуна сега — извика той, — чуваш ли ме!

Разбира се, Питър би трябвало да си мълчи, но разбира се, той не си мълча. Веднага отговори, имитирайки гласа на Хук:

— Триста дяволи! Чувам те.

В този критичен момент лицето на Хук не пребледня, но Смий и Старки изплашено се вкопчиха един в друг.

— Кой си ти, чужденецо, говори! — попита Хук.

— Аз съм Джеймз Хук — отговори гласът, — капитан на „Джоли Роджър“.

— Не си Джеймз Хук, не си! — кресна Хук с дрезгав глас.

— Дявол ще те вземе! — отвърна дръзко гласът. — Повтори го още веднъж и ще забия котвата в тебе.

Хук се опита да го предразположи, като му заговори по-любезно:

— Ако си Хук — започна той почти смирено, — хайде, кажи ми, кой съм аз тогава.

— Треска — отвърна гласът, — просто една риба треска.

— Треска! — смутено повтори като ехо Хук. И тогава, едва тогава духът на този горд пират бе сломен. Той видя как неговите хора се отдръпват от него.

— Нима през всичкото това време ни е командувала една риба — мърмореха те. — Това е обидно за нашата гордост.

Собствените му кучета го хапеха; но макар в момента да представляваше такава жалка фигура, той почти не им обърна внимание. При това страшно обвинение той се нуждаеше не от тяхната вяра в него, а от собствената си вяра в себе си. Усещаше как сигурността му, че той наистина е Джеймс Хук го напуска. „Не ме оставяй“ — пошепна той дрезгаво към самочувствието си.

Както при всички велики пирати, неговият мрачен нрав съдържаше и една капчица женска интуиция и той понякога имаше щастливи хрумвания. Внезапно му мина през ума да опита с играта на отгатване.

— Хук — извика той, — имаш ли и друг глас?

Питър никога не можеше да се откаже от интересна игра и весело отговори с истинския си глас:

— Имам.

— А друго име?

— Тъй вярно, имам.

— Да е име на зеленчук?

— Не.

— На минерал?

— Не.

— Име на животно?

— Не.

— На мъж?

— Не! — прозвуча презрително отговорът.

— На момче.

— Да.

— Обикновено момче?

— Не.

— Странно момче?

За огорчение на Уенди отговорът, който този път прокънтя, бе:

— Да.

— В Англия ли си?

— Не.

— Тук ли си?

— Да.

Хук беше в пълно недоумение.

— Задайте му вие някои въпроси — каза той на другите двама, като бършеше изпотеното си чело.

Смий се замисли.

— Нищо не мога да измисля — призна той със съжаление.

— Не можете да отгатнете, не можете да отгатнете — ликуваше Питър. — Признавате ли се за победени?

Изпълнен с гордост, той се увлече много в играта и у злодеите се пробуди надежда, че сам ще се издаде.

— Да, да — отговориха те нетърпеливо.

— Тогава ще ви кажа — извика той. — Аз съм Питър Пан!

— Пан!

В миг Хук възвърна самообладанието си; Смий и Старки бяха отново негови верни кучета.

— Сега ни падна в ръцете! — изрева Хук. — Скачай във водата, Смий, а ти Старки, пази лодката. Хванете го, жив или мъртъв.

Още не изрекъл последната дума, той скочи във водата и същевременно се чу веселият глас на Питър:

— Готови ли сте, момчета?

— Тъй вярно — обадиха се гласове от различни места на лагуната.

— Тогава почвайте да налагате пиратите!

Схватката беше кратка и ожесточена. Пръв проля кръв Джон — той се изкачи на лодката и отблъсна Старки. Започна жестока борба и момчето успя да изтръгне камата от ръката на пирата, който се сгърчи и падна във водата. Джон скочи след него и лодката се понесе из лагуната.

Тук-там някоя глава се показваше от водата, блесваше стомана и после се чуваше писък или задавен вик. В бъркотията някои удряха по своите. Тирбушонът на Смий засегна Свирчо в четвъртото ребро, но на свой ред пиратът бе промушен от Къдравия. Малко по-далече от скалата Старки бе притиснал здравата Дребоська и близнаците.

А къде беше Питър през всичкото това време? Той търсеше по-едър дивеч.

Другите бяха все храбри момчета и не можем да ги упрекваме, че отстъпваха пред пиратския капитан. Желязната му кука правеше смъртоносни кръгове във водата около него, от които те бягаха като изплашени риби.

Но имаше едно момче, което не се плашеше от страшния пират и бе готово да влезе в тия кръгове.

Странно, но те не се срещнаха във водата. Хук се изкачи на скалата да си поеме дъх, и в същия миг Питър почна също да се изкачва по нея от другата страна. Скалата беше плъзгава и те трябваше по-скоро да пълзят, отколкото да се катерят. Нито единият, нито другият знаеше, че противникът му се приближава. Всеки от тях търсеше издадени камъни, за които да се залови, и изведнъж ръцете им се срещнаха. Изненадани, те вдигнаха глави: лицата им почти се допираха; така се срещнаха.

Мнозина измежду най-големите герои признават, че в момента преди да се впуснат в бой, те са чувствували как сърцето им се свива от страх. Ако Питър изпитваше подобно чувство, аз бих го казал. Най-после срещу него бе единственият човек, от когото се бе боял Морския Готвач. Но Питър не изпитваше никакъв страх; той ликуваше и от радост скърцаше с красивите си зъби. Със светкавична бързина той грабна един нож от колана на Хук и тъкмо да го забие в гърдите на пирата, забеляза, че стои по-високо от противника си. Това нямаше да бъде честен бой. Затова протегна ръка на Хук да му помогне да се изкачи по-високо от скалата.

И тогава именно пиратът го ухапа. Питър бе зашеметен не толкова от болката, колкото от нечестната постъпка. Ухапването го направи съвършено безпомощен; ужасен, той бе втренчил поглед в противника си. Всяко дете остава поразено, когато за първи път постъпят нечестно към него.

На два пъти желязната му кука се заби в Питър.

Няколко минути по-късно момчетата видяха Хук да плува с бясна скорост към кораба. Сега на отворителното му лице не бе изписано никакво въодушевление; то бе побеляло от страх, защото крокодилът упорито го преследваше. При обикновени обстоятелства момчетата биха плували отстрани и биха ги насърчавали с викове, но сега те бяха

разтревожени, защото бяха загубили Питър и Уенди, Обикаляха из лагуната да ги търсят и ги викаха по име. Намериха лодката и тръгнаха за дома, като през всичкото време викаха „Питър, Уенди“, но в отговор чуваха само смеха на сирените. „Сигурно плуват обратно към острова или пък летят“ заключиха момчетата. Не бяха много обезпокоени, защото имаха пълна вяра в Питър. Кикотеха се по момчешки: ще си легнат късно, но това ще бъде по вина на мама Уенди.

Когато техните гласове заглъхнаха, студена тишина се спусна над лагуната. След малко се чу слаб вик:

— Помощ, помощ!

Две малки фигурки се блъскаха о скалата: момичето бе припаднало и лежеше отпуснато на ръката на момчето. С последни усилия Питър я измъкна на скалата и сам легна до нея. И докато изгубваше съзнание, той забеляза, че водата се покачва. Знаеше, че скоро и двамата ще се удавят, но не можеше да направи нищо.

Както лежаха един до друг, една сирена хвана Уенди за краката и почна леко да я тегли към водата. Усещайки, че тя се плъзга надолу, Питър се събуди внезапно и едва има време да я издърпа нагоре. Сега той трябваше да ѝ каже истината.

— Ние сме на скалата, Уенди, но тя става все по-малка. Скоро водата ще я покрие.

Но тя не можеше да разбере в какво отчаяно положение се намират.

— Трябва да тръгваме — каза тя почти весело.

— Да — отговори той с отпаднал глас.

— Ще плуваме или ще летим, Питър?

— Мислиш ли, че ще можеш да плуваш или летиш чак до острова, без да ти помагам?

Тя трябваше да признае, че е крайно изморена.

Той изстена.

— Какво има? — запита тя, внезапно разтревожена.

— Не мога да ти помогна, Уенди. Хук ме рани. Не мога нито да плувам, нито да летя.

— Искаш да кажеш, че и двамата ще се удавим?

— Погледни как водата се изкачва.

Те закриха очите си с ръце, за да не виждат прииждащата вода. Мислеха си, че краят им е близък и неизбежен. Но както седяха, нещо

леко като целувка ги докосна, сякаш казваше плахо: „Мога ли да ви бъда полезен?“ Оказа се, че това е опашката на хвърчилото, което Майкъл бе направил преди няколко дена. То се бе изтръгнало от ръцете му и сега вятърът го носеше над лагуната.

— Хвърчилото на Майкъл — измърмори Питър, без да прояви особен интерес към него. Но в следния миг той бързо хвана опашката му и започна да тегли хвърчилото към себе си.

— То вдигна Майкъл от земята — извика Питър, — сигурно ще може да носи и тебе!

— И двама ни!

— Не може да вдигне двама души. Майкъл и Къдравия опитваха.

— Тогава да теглим жребий — каза храбро Уенди.

— Никога! Ти си дама.

Той я беше вече завързал за опашката на хвърчилото, но тя се вкопчи в него — отказваше да го изостави. Тогава Питър извика „довиждане Уенди“ и я бутна от скалата. Тя се понесе във въздуха и за няколко минути изчезна от погледа му. Питър остана сам в лагуната.

Сега скалата бе съвсем малка; скоро щеше да бъде заляна цяла. Бледи лъчи тихо осветиха водите и след малко най-нежните и най-тъжни звуци на света огласиха лагуната — сирените приветствуваха луната.

Питър не беше съвсем като другите момчета, но Най-после и той се уплаши. Тръпка премина през тялото му, както лек трепет минава по морската повърхност; но в морето след първата тръпка идва втора и трета, докато станат стотици, а Питър усети само една. В следния миг той вече стоеше изправен на скалата, лицето му озарено от собствената му дръзка усмивка. В гърдите му биеше барабан, който казваше: „Да умреш ще бъде страшно голямо приключение.“

9.

ПТИЦАТА НИВГА

Последните звуци, които Питър чу, преди да остане съвсем сам, бяха гласовете на сирените; те се прибираха една по една в спалните си на дъното на морето. Той беше твърде далеч, за да чуе как се затварят вратите им, но на всяка врата в кораловите пещери, където те живеят, има по една мъничка камбанка, която звъни при отваряне и затваряне, както в най-хубавите къщи на континента, и той чу тези камбанки.

Водата се изкачваше постепенно и непрекъснато и най-после започна да се плиска в краката му. За да мине времето, докато вълните го погълнат, Питър започна да наблюдава единственото нещо, което се движеше в лагуната. Помисли, че това е парче хартия, която плува, може би част от хвърчилото, питаше се, без това особено да го интересува, за колко ли време хартията ще стигне до брега.

След малко той забеляза нещо странно: хартията несъмнено плуваше по лагуната с някаква определена цел, защото тя се бореше с прилива и понякога успяваше да го надвие. И когато тя най-после спечели борбата, Питър, който винаги съчувствуваше на по-слабата страна, не можа да не изръкопляска — толкова храбър беше този къс хартия.

Но в Действителност това не беше хартия, а птицата нивга, която плуваше с гнездото си и правеше отчаяни усилия да стигне до Питър. Размахвайки криле по начин, който тя научи откакто гнездото ѝ падна във водата, тя можеше донякъде да управлява странната си лодка. Когато Питър я разпозна, тя бе вече напълно изтощена. Дошла бе да го спаси, като му даде гнездото си, макар че яйцата ѝ бяха в него. Аз доста се чудя на тази птица, защото макар че Питър обикновено се държеше мило с нея, понякога я бе измъчвал. Мога само да предположа, че и тя, подобно на мисис Дарлинг и другите, се бе разнежила, защото Питър още имаше млечни зъби.

Тя изкрещя, за да му каже за какво е дошла, докато той я питаше какво прави тук. Но нито той разбираше нейния език, нито тя неговия.

Във фантастичните приказки хората свободно разговарят с птици и в момента на мене ми, се ще да кажа, че и тази приказка е такава и че Питър е отговорил разумно на птицата нивга; но най-добре е да се каже истината и затова ще ви разправа само това, което действително се случи. Всъщност те не само не можеха да се разберат един-друг, но и забравиха изискванията на учтивостта.

— Искам... да... влезеш... в гнездото — викаше птицата, като произнасяше бавно и ясно всяка дума — и... да се оставиш... на течението... да... те... откара... към брега... но... аз... съм... ужасно... уморена... за да... го... докарам... по-близо... и затова... ти... трябва... да доплуваш... до него.

— Защо крякаш? — отговори Питър. — Защо не оставиш гнездото си да плува, накъдето го духа вятърът.

— Искам... да... влезеш... — почна птицата отново и изкара цялото изречение до края.

Тогава и Питър се опита да говори бавно и ясно.

— Защо... крякаш... Какво... искаш... да... кажеш? — и тем подобни.

Птицата нивга се разсърди; тези птици са много сприхави.

— Защо не правиш каквото ти казвам, глупава сойко? — изпищя тя.

Питър се досети, че тя го нарича с обидни имена и наслуки й отговори разгорещено:

— Ти си такава!

Много странно, но и двамата едновременно креснаха рязко:

— Млъкни!

— Млъкни!

Въпреки всичко птицата беше решена да го спаси, ако може, и с едно последно, мощно усилие тя тласна гнездото към скалата. След това хвъркна нагоре, изоставяйки яйцата си, за да обясни нагледно какво е искала да каже.

Тогава най-после Питър разбра, улови гнездото и размаха ръце в знак на благодарност към птицата, която плясваше с криле над главата му. Но тя се въртеше над него не за да приеме благодарността му, нито за да гледа как ще влезе в гнездото, а за да види какво ще направи с яйцата й.

В гнездото имаше две големи бели яйца! Питър ги взе и започна да разсъждава. Птицата закри очите си с криле, за да не види трагичния им край; но не можеше да не надзърта през перата на крилетите си.

Не си спомням дали ви казах, че на скалата имаше един кол, забит преди много-много години от някакви пирати, за да отбележат къде са закопали съкровището си. Момчетата бяха открили лъскавите пари и накити и когато бяха в настроение, хвърляха с шепи португалски жълтици, диаманти, перли и сребърни испански монети на чайките, които се нахвърляха на тях, мислейки, че това е храна и после отлитаха, разярени, че са ги измамили по такъв долен начин. Колът беше още там и на него Старки бе закачил непромокаемата си моряшка шапка. След като постави яйцата в шапката, Питър я сложи внимателно върху водата и тя заплува по лагуната.

Птицата нивга веднага разбра какво е намислил той и изпищя от възхищение; от своя страна Питър изкукурига, за да покаже, че споделя възхищението ѝ. След това той влезе в гнездото, изправи кола като мачта и опъна ризата си като платно. В същия миг птицата запърха с криле, спусна се в шапката и отново легна върху яйцата си. Течението понесе шапката в една посока, а гнездото в друга. Птицата и Питър се разделиха, като си подвикваха насърчително.

Разбира се, когато Питър слезе на брега, той изтегли гнездото на такова място на пясъка, където птицата да може лесно да го намери. Обаче с шапката тя плуваше така добре, че реши да изостави гнездото. То се носеше по водата, докато най-после се разпадна на късове; а Старки често идваше на брега на лагуната и с огорчение гледаше как птицата мъти в шапката му. Тъй като няма да я видим вече, може би заслужава да споменем, че всички птици нивга сега строят гнездата си във форма на шапка с широка периферия, на която малките пиленца се изкачват да подишат чист въздух.

Голяма веселба започна, когато Питър се прибра в подземната къща, почти едновременно с Уенди, която хвърчилото бе дълго носило насам-натам над водата. Всички момчета имаха да разказват приключения; но най-голямото приключение от всички беше това, че те си легнаха няколко часа по-късно от обикновено. Толкова се възгордяха от това, че прибегнаха до разни хитрини, за да си легнат още по-късно, например, искаха да им се сложат превръзки. Обаче

Уенди, макар да се радваше безкрайно да ги види всички здрави и читави в къщи, беше възмутена, че толкова късно ще си легнат и извика „В леглото, в леглото!“ с глас, на който те не можеха да не се подчинят. На следния ден обаче тя бе страшно нежна, превърза всички и докато стана време за лягане, те играха на куцане, като държаха ръцете си в превръзка, преметната около врата.

10.

ЩАСТЛИВИЯТ ДОМ

Една важна последица от схватката в лагуната бе, че червенокожите станаха техни приятели. Питър бе спасил Тигрова Лилия от страшната съдба, която ѝ готвеха пиратите, и нямаше нещо, което тя и нейните храбреци не биха направили за него. Нощем те седяха на стража над подземната къща и чакаха нападението на пиратите, което очевидно нямаше да се забави. Дори денем те се навъртаха наоколо, пушеха лулата на мира и почти изглеждаше като че ли чакат да им дадат нещо вкусно за ядене.

Те наричаха Питър Великия бял баща и лягаха в праха пред него. Това страшно много му харесваше, ала не беше никак добро за характера му.

Великият бял баща — им казваше той с крайно господарски тон, докато те пълзяха пред краката му — се радва да види, че пиканинските войни пазят вигвама му от пиратите.

— Аз, Тигрова Лилия — отговаряше прекрасното момиче. — Питър Пан спасил мене, аз много верен приятелка на него. Аз не остави пирати да ранят него.

Тя беше твърде хубава, за да се унижава така, но Питър смяташе, че е длъжна да го прави и затова отговаряше снизходително.

— Добре. Питър Пан свърши да говори.

Винаги когато кажеше „Питър Пан свърши да говори“, това значеше, че те трябва да млъкнат, и те смирено приемаха думите му като заповед. Но далеч не проявяваха такова уважение към другите момчета, на които гледаха като на обикновени храбреци. Викаха им „здрасти“ или ги поздравяваха с други обикновени думи.

Това, което особено дразнеше момчетата, беше, че и Питър, изглежда, смяташе това за съвсем редно.

Уенди тайно им съчувствуваше донякъде, но тя беше толкова вярна стопанка, че не искаше да слуша никакви оплаквания срещу бащата. „Баща ви знае по-добре от вас“ — казваше винаги тя, каквото

и да беше личното ѝ мнение; а личното ѝ мнение беше, че червенокожите не трябва да я наричат „скуо“^[1].

Сега стигнахме до онази вечер, която поради случилите се тогава приключения и техните последици, те по-късно нарекоха „най-страшната нощ“. Денят беше минал почти без приключения, сякаш набираше сили за вечерта. Сега червенокожите, увити в одеялата си, бяха на своите постове, докато в подземната къщичка децата вечеряха; нямаше го само Питър, който беше отишъл да види колко е часът. На острова човек можеше да научи колко е часът, като намери крокодила и след това застане наблизко, докато часовникът в корема му удари точния час.

Вечерята беше на ужким и всички седяха около масата и лакомо се тъпчеха. Те бърбореха, оплакваха се един от друг и шумът, както се изрази Уенди, беше оглушителен. Разбира се, тя не бе против шума, но просто не им позволяваше да грабят ядене от масата и после да се извиняват, че Свирчо уж им блъснал лакътя. Имаше установено правило, че по време на ядене не трябва да отвръщат на удара с удар, а да помолят Уенди да разреши спора; удареният трябва учтиво да вдигне дясната си ръка и да каже „Искам да се оплача от еди-кого си.“ Но обикновено те или забравяха да вдигнат ръка, иди вдигаха ръка прекалено често.

— Тишина! — извика Уенди, след като за двадесети път им бе казала, че не бива всички да говорят едновременно. — Празна ли е кратунката ти, мило Дребосъче?

— Не съвсем празна, мамо — отговори Дребосъка, след като погледна във въображаемата кратунка.

— Той дори не е започнал да си пие млякото — намеси се Нибз.

Това беше доносничество и Дребосъка се възползува от повода.

— Искам да се оплача от Нибз — извика той бързо.

Джон обаче бе вдигнал ръка пръв.

— Какво има, Джон?

— Мога ли да седна на стола на Питър, щом него го няма?

— Да седнеш на стола на татко, Джон! — Уенди беше възмутена. — Разбира се, че не бива.

— Но той не ни е наистина баща — възрази Джон. — Той дори не знаеше как се държи един баща, докато аз не му показах.

Уенди обаче не позволяваше никому да роптае.

— Искаме да се оплачем от Джон — извикаха веднага близнаците.

Свирчо вдигна ръка. Той беше най-смиреният от всички, всъщност единственото кротко момче, и затова Уенди се отнасяше особено ласкаво с него.

— Аз не вярвам, че мога да бъда татко — каза той неуверено.

— Не, Свирчо, не можеш.

Почнеше ли веднъж Свирчо да говори, което не се случваше често, той винаги продължаваше по много глупав начин.

— Понеже не мога да бъда татко — каза той с усилие, — не вярвам, че Майкъл ще ме остави да бъда бебето.

— Не, няма да те оставя — отсече Майкъл, който вече си бе легнал в кошницата.

— Понеже не мога да бъда бебето — продължи Свирчо, като ставаше все по-тъжен, — мислиш ли, че бих могъл да бъда близнак?

— Съвсем не! — отвърнаха близнаците. Ужасно трудно е да бъдеш близнак.

— Щом не мога да бъда важна личност — каза Свирчо, — иска ли някой от вас да види какъв фокус мога да направя?

— Не! — отговориха всички.

Тогава най-после Свирчо престана да задава въпроси.

— Всъщност аз не се и надявах — заключи той. Отвратителното доносничество отново избухна.

— Дребосъка кашля на масата.

— Близнаците започнаха вечерята с ябълки.

— Къдравия си сипва и кифли от тапа, и ямови круши.

— Нибз говори с пълна уста.

— Искам да се оплача от близнаците.

— Искам да се оплача от Къдравия.

— Искам да се оплача от Нибз.

— Боже, боже — извика Уенди, — понякога наистина си мисля, че децата са повече беля отколкото радост.

Тя им каза да разтребят масата и седна пред кошницата с нещата за кърпене. Както винаги я чакаше камара от скъсани чорапи и панталони с дупки на колената.

— Уенди — протестираше Майкъл, — аз съм много голям, за да спя в люлка.

— Трябва да сложа някого в люлката — възрази тя почти хапливо, — а ти си най-малкият. Да си има човек люлка в къщи е толкова сладко и уютно.

Докато тя кърпеше, те играеха около нея: толкова щастливи лица и танцуващи крака, осветени от романтичния огън. Това бе обичайна картина в подземната къщичка, но сега ние я виждаме за последен път. Горе се чува стъпки. Можете да бъдете сигурни, че Уенди първа позна чии бяха тези стъпки.

— Деца, чувам стъпките на баща ви. Той обича да го посрещате на вратата.

Горе червенокожите се кланяха на Питър.

— Пазете добре, храбреци. Свърших да говоря.

Тогава, както толкова много пъти преди, веселите деца го издърпваха през дупката на неговия дънер; издърпаха го за последен път.

Той беше донесъл орехи за децата и каза на Уенди колко е часът.

— Питър, ти просто ги глезиш, знаеш ли? — каза Уенди, като се усмихваше престорено.

— Тъй, тъй, бабо — каза Питър, като окачваше пушката си.

— Аз му казах, че бащите викат „бабо“ на майките — пошепна Майкъл на Къдравия.

— Искам да се оплача от Майкъл — извика моментално Къдравия.

Първият близник дойде при Питър:

— Татко, искаме да танцуваме.

— Танцувай, малко човече — разреши му Питър, който беше в много добро настроение.

— Но ние искаме и ти да танцуваш.

Всъщност от всички Питър най-умееше да танцува, но той се престори, че е смаян.

— Аз ли! Ами старите ми кокали ще затракат!

— И мама също да танцува.

— Какво — възкликна Уенди. — аз, майка на тая сюрня деца, да танцувам!

— Но днес е събота вечер — подхвърли Дребосъка.

Не беше събота вечер (пък може и да е било, защото те отдавна бяха престанали да броят дните), но винаги, когато искаха да направят

нещо особено, казваха, че е събота вечер и правеха каквото си бяха намислили.

— Разбира се, че е събота вечер, Питър — съгласи се Уенди, която тази вечер бе по-отстъпчива.

— Хора с нашите фигури, Уенди!

— Но ще танцуваме само пред рожбите си.

— Вярно, вярно.

И така, казаха им, че могат да танцуват, но първо трябва да си облекат пижамите.

— Ах, бабо — каза тихо Питър на Уенди, за да не чуят децата. Той се грееше на огъня и гледаше надолу към нея, а тя седеше и обръщаше петата на един чорап. — Няма нищо по-приятно за теб и мен вечер, когато дневният труд е свършен, от това да си почиваме пред огъня и дечицата ни да бъдат около нас.

— Много е сладко, Питър, нали? — каза Уенди страшно поласкана. — Питър, струва ми се, че Къдравия има твоя нос.

— А Майкъл се е метнал на тебе.

Тя отиде при Питър и сложи ръка на рамото му.

— Мили Питър — каза тя, — с толкова много деца аз, разбира се, не съм вече така хубава, но ти не искаш да ме смениш, нали?

— Не, Уенди.

Той, разбира се, не искаше да я смени, но я гледаше смутено и мигаше, нали знаете, като човек, който не е сигурен дали е буден или сънува.

— Какво има, Питър?

— Просто си мислех нещо — каза той малко уплашено. — Нали само на ужким казваш, че съм техен баща?

— О, да, на ужким — каза Уенди с моралния тон на стара мома.

— Разбираш ли — продължи той, като че ли се извиняваше, — ако бях техен истински баща, щях да изглеждам толкова стар.

— Но те са наши, Питър, твои и мои.

— Но не наистина, Уенди, нали? — запита той разтревожено.

— Не наистина, щом не искаш — отвърна тя и чу как той въздъхна с облекчение. — Питър — попита тя, опитвайки се да придаде твърдост на гласа си, — какви са чувствата ти към мене?

— Чувства на предан син, Уенди.

— Така си и мислех — рече тя и отиде да седне на другия край на стаята.

— Толкова си странна — каза той, искрено озадачен. — И Тигрова Лилия е точно същата. Тя иска да бъде за мен нещо, но казва, че не иска да ми бъде майка.

— Наистина не иска да ти бъде майка — отвърна Уенди, като натъртваше думите си. Сега ние знаем защо тя имаше предубеждения към червенокожите.

— Тогава какво иска?

— На една дама не прилича да го каже.

— О, много добре — извика Питър жегнат. — Може би Менче-Звънче ще ми каже.

— О, да, Менче-Звънче ще ти каже — сопна се презрително Уенди. — Тя е едно малко изоставено същество.

Менче, която беше в салона си и подслушваше разговора, изкрещя нещо безсрамно.

— Гордеела се, казва, че е напусната — преведе Питър. Внезапно му хрумна нова идея: — Може би Менче-Звънче иска да бъде моя майка.

— Глупак! — извика Менче-Звънче разпалено.

Беше казвала тази дума толкова пъти, че Уенди не се нуждаеше от превод.

— Почти съм съгласна с нея — отрязва Уенди, Представете си само: Уенди да говори с такъв тон. Но тя премина през такова изпитание и не знаеше какво ще се случи, преди да се съмне. Ако знаеше, нямаше така да среже Питър.

Никой от тях не знаеше. Може би беше по-добре да не знаят. Тяхното незнание им даде още един весело прекаран час. И понеже това беше последният им час на острова, нека се радваме, че един час има шестдесет минути. Пяха и танцуваха и скачаха по пижами и нощници. Толкова приятна беше зловещата песен, в която те се преструваха, че се боят от собствените си сенки. Съвсем не подозираха, че толкова скоро около тях ще се струпат сенки, от които ще бягат, обхванати от истински страх. Колко шумни и весели бяха танците, как се блъскаха един друг и как се изтласкваха от леглото! Беше повече бой с възглавници, отколкото танц, и когато веселието свърши, възглавниците настояваха да изкарат още една, игра, като

играчи, които знаят, че може никога вече да не се срещнат. А какви истории разправяха преди да стане време за хубавата вечерна приказка, която Уенди им разказваше преди да заспят! Дори Дребосъка се опита да разправи една приказка тази вечер, но началото беше тъй скучно, че той сам се ужаси и каза обезсърчено:

— Да, началото е скучно. Хайде да кажем, че това е крайт.

И тогава най-после всички си легнаха, готови да слушат приказката на Уенди, приказката, която най-много обичаха и която Питър мразеше. Обикновено, когато тя започнеше да разказва тази приказка, той излизаше навън или си запушваше ушите с ръце. И ако тази вечер бе направил едното или другото, те може би щяха да бъдат още на острова. Но тази вечер той остана на столчето си и след малко ще видим какво се случи.

---

[1] Жена-индианка — на езика на някои индиански племена. — Б. пр. ↑

11.

ПРИКАЗКАТА НА УЕНДИ

— Слушайте сега — каза Уенди, започвайки приказката. Майкъл се бе сгушил в краката ѝ, а останалите седем момчета бяха вече в леглото. — Имало едно време един мъж ...

— Бих предпочел да беше една жена — обади се Къдравия.

— Бих предпочел да беше един бял плъх — каза Нибз.

— Тихо — смъмри ги майка им. — Имало също и една жена и...

— О, мамо — извика първият близнак, — значи имало и една жена, нали? Тя не е умряла, нали?

— О, не.

— Страшно се радвам, че не е умряла — рече Свирчо. — Ти радваш ли се, Джон.

— Разбира се, че се радвам.

— А ти радваш ли се, Нибз?

— Доста.

— А вие радвате ли се, близнаци?

— Ами че радваме се.

— О, боже — въздъхна Уенди.

— Хей, вие там, не шумете — извика Питър, решил че тя трябва да има възможност да разправи приказката си, колкото и отвратителна да беше тази приказка по негово мнение.

— Името на мъжа — продължи Уенди — било мистър Дарлинг, а нейното име било мисис Дарлинг.

— Аз ги познавах — рече Джон, за да ядоса другите.

— Струва ми се, че и аз ги познавах — обади се Майкъл с доста неуверен глас.

— Те били женени, знаете ли — обясни Уенди — и какво мислите, че имали?

— Бели плъхове — извика Нибз вдъхновено.

— Не.

— Страшно мъчно е да се отгатне — рече Свирчо, който знаеше приказката наизуст.

— Тихо, Свирчо. Те имали трима потомци.

— Какво е потомци?

— Ами ти си един потомък, близначе.

— Чуваш ли, Джон? Аз съм потомък.

— Потомците са просто деца — каза Джон.

— Боже, боже — въздишаше Уенди. — И така тези три деца имали бавачка, която се наричала Нана. Но мистър Дарлинг ѝ се разсърдил и я завързал с верига на двора. И тогава трите деца отлетели.

— Страшно хубава приказка — каза Нибз.

— Те отлетели в Небивала земя, където живеят загубените деца.

— Тъкмо това си мислех — намеси се възбудено Къдравия. — Не знам как, но просто си мислех, че там са отлетели.

— О, Уенди — извика Свирчо, — Свирчо ли се казвало едно от загубените деца?

— Да, така се казвало.

— И аз съм в приказката! Ура, и аз съм в приказката, Нибз.

— Тихо! Сега искам да си помислите за чувствата на нещастните родители, чиито деца отлетели.

— О-о-о! — изстенаха те, макар че в действителност не мислеха ни най-малко за чувствата на нещастните родители.

— Помислете си за празните легла!

— О-о-о!

— Ужасно тъжно нещо — каза весело първият близък.

— Не мога да си представя как може да има щастлив край — обади се и вторият близък. — А ти можеш ли, Нибз?

— Ужасно съм разтревожен.

— Ако знаехте колко голяма е майчината любов — каза им Уенди с тържествен тон, — вие не бихте са страхували. — Сега тя бе дошла до онази част на приказката, която Питър мразеше най-много.

— Харесва ми майчината любов — каза Свирчо, като удари Нибз с една възглавница.

— Ами и на мен ми харесва — обади се Нибз, като му отвърна със същото.

— Виждате ли — каза Уенди самодоволно — нашата героиня знаела, че майката винаги ще държи прозореца отворен, за да могат децата да влязат в стаята, когато долетят обратно. И така те останали в Небивала земя цели години и прекарвали много весело.

— Върнали ли се най-после в къщи?

— Нека сега надзърнем в бъдещето — поде Уенди, като напрегна сили да разкаже щастливия край на приказката. Всички се извъртяха в леглото, така че най-лесно да надзърнат в бъдещето. — Минали години. А коя е тази елегантна жена на неопределена възраст, която слиза от влака на лондонската гара?

— О, Уенди, коя е тя? — извика Нибз така възбуден, като че ли наистина не знаеше коя е.

— Да не би да е... О, да... Това е красивата Уенди!

— О!

— А кои са двамата благородни представителни господа, сега вече станали цели мъже. Може ли да са Джон и Майкъл? Да, те са.

— О!

— „Вижте, мили братя — казва Уенди, като посочва нагоре, — ето прозорецът е още отворен. О, сега сме възнаградени за нашата възвишена вяра в майчината любов.“ — И те хвъркват към мама и татко. Перото не може да опише щастливата сцена и ние хвърляме було върху нея.

Това беше приказката, която толкова харесваше на момчетата, колкото и на самата хубава разказвачка. Всичко е както трябва да бъде. Така офейкват децата, най-безсърдечните същества на света, макар да са толкова мили, и егоистично се забавляват; а после, когато се нуждаят от особени грижи, благородно се връщат в къщи, уверени, че родителите им ще ги прегърнат, вместо да ги на-плескат.

Тъй голяма бе тяхната вяра в майчината любов, че смятаха, че могат да си позволят да бъдат коравосърдечни още известно време.

Но между тях имаше един, който бе на особено мнение по въпроса; и когато Уенди свърши приказката си, той изстена глухо.

— Какво има, Питър? — извика тя и изтича при него, мислейки, че нещо го боли. — Къде те боли, Питър?

— Никъде. Това е друг вид болка — отвърна мрачно Питър.

— Какъв вид?

— Уенди, ти невярно описваш майките.

Вълнението му така ги разтревожи, че всички се събраха изплашени около него. Съвсем откровено той им каза това, което дотогава бе скривал от тях.

— Много отдавна — започна той, — аз мислех като вас, че майка ми ще държи прозореца винаги отворен. Затова живях далеч от къщи в течение на много, много луни и после се върнах. Но прозорецът беше затворен, майка ми ме беше забравила напълно и едно друго малко момче спеше в легло-то ми.

Не съм сигурен дали това е вярно, но Питър смяташе, че е вярно; това ги уплаши.

— Сигурен ли си, че майките са такива?

— Да.

Значи това е истината за майките. Такива били те!

И все пак най-добре е човек да внимава; никой не разбира по-бързо от едно дете кога трябва да отстъпи.

— Уенди, хайде да си вървим в къщи — извикаха Джон и Майкъл заедно.

— Да — каза тя, като ги дръпна към себе си.

— Но не тази вечер, нали? — попитаха смаяните момчета.

— Веднага — отвърна Уенди решително, тъй като през главата ѝ мина ужасната мисъл: „Може би мама вече не носи траур“.

Обхваната от този страх, тя не помисли какви могат да бъдат чувствата на Питър и доста рязко му каза:

— Питър, направи всичко необходимо за заминаването.

— Добре, щом искаш — отговори той така хладно, сякаш тя го бе помолила да ѝ подаде паницата с орехи.

Те дори не си казаха „Съжалявам, че се разделяме“! Щом тя няма нищо против раздялата, той ще ѝ покаже, че и нему му е все едно.

Но, разбира се, той държеше извънредно много на нея; и у него кипеше такъв гняв към възрастните, които винаги разваляха всичко, че щом влезе в дупката на своя дънер, той нарочно започна да диша бързо — около пет вдъхвания в секунда. Дишаше така, защото в Небивала земя казват, че с всяко твое вдишване умира един възрастен. И за отмъщение Питър ги избиваше колкото може по-бързо.

След като даде необходимите нареждания на червенокожите, той се завърна в къщи, където в негово отсъствие се бе разиграла една

недостойна сцена. Обхванати от паника при мисълта да изгубят Уенди, изгубените момчета се бяха приближили заплашително към нея.

— Сега ще бъде по-лошо, отколкото преди да дойде тя — викаха те.

— Няма да я оставим да си отиде.

— Да я задържим като пленница.

— Да, да я оковем във вериги.

Уенди изпадна в крайно отчаяно положение, но нейният инстинкт ѝ подсказа към кого да се обърне за помощ.

— Свирчо — извика тя, — помогни ми!

Не е ли странно това? Обръщаше се към Свирчо, най-глупавото от всички момчета.

Обаче Свирчо ѝ отвърна благородно. В този миг той не прояви глупост и заговори с достойнство:

— Аз съм си просто Свирчо — каза той — и никой не ми обръща внимание. Но ще пролея кръвта на първия, който се опита да се държи към Уенди не като английски джентълмен.

Той измъкна своята кама и в този момент неговото благородство достигна връхната си точка. Останалите се отдръпнаха смутено назад. Тогава се завърна Питър и те веднага разбраха, че той няма да ги подкрепи: той никога не би задържал едно момиче в Небивала земя против волята му.

— Уенди — рече той, — като крачеше напред-назад, — поисках от червенокожите да те преведат през гората, понеже летенето много те уморява.

— Благодаря, Питър.

— После — продължи той с резкия, отсечен глас на човек, свикнал да му се подчиняват — Мен-че-Звънче ще те води през морето. Събуди я, Нибз.

Нибз трябваше да почука два пъти, преди да получи отговор, макар че от известно време Менче седеше в леглото си и подслушваше.

— Кой тропаш? Как смееш да тропаш? Махай се! — извика тя.

— Трябва да станеш, Менче — отвърна Нибз, — за да водиш Уенди, която ще пътува.

Разбира се, Менче-Звънче бе възхитена, че Уенди си отива; но беше твърдо решена да откаже да я води и съобщи решението си с много нахален език. След това се престори, че пак е заспала.

— Казва, че не иска! — възкликна Нибз, ужасен от тази проява на непокорство. Тогава Питър със строго лице отиде до стаичката на младата фея.

— Менче — отсече той, — ако не станеш да се облечеш веднага, аз ще дръпна завесата и тогава всички ще те видим по нощница.

Тези думи я накараха да скочи на пода.

— Кой казва, че не искам да стана? — извика тя.

Междувременно момчетата бяха вперили отчаяни погледи в Уенди, която се бе приготвила за път с Джон и Майкъл. Сега те бяха посърнали не само защото щяха да я загубят, но и защото тя отиваше в някакво прекрасно място, където тях не ги канеха. Както винаги, новото ги примамваше.

Считайки, че униинето им се дължи на първата, по-благородна причина, Уенди почувствува как сърцето ѝ се стопи от жал.

— Мили деца — каза тя, — ако всички вие искате да дойдете с мен, аз съм почти сигурна, че баща ми и майка ми ще ви осиновят.

Канейки всички, Уенди имаше пред вид главно Питър; но всяко момче мислеше само за себе си и те всички се разскачаха от радост.

— Но няма ли те да решат, че сме доста голяма дружина — попита Нибз, както бе подскочил във въздуха.

— О, не — възрази Уенди, пресмятайки бързо наум. Просто ще трябва да се сложат няколко легла в салона; пък всеки първи четвъртък на месеца ще ги закриваме с паравани.

— Питър, може ли да тръгнем и ние? — извикаха всички умолително. Те и не помисляха, че ако тръгнат, той може да не дойде с тях; но всъщност не ги бе много грижа дали ще дойде. Такива са децата — винаги готови да изоставят и най-близките си, когато се яви нещо ново и непознато, което ги привлича.

— Добре, тръгнете — отвърна Питър с горчива усмивка.

Всички се спуснаха да събират нещата си.

— А сега, Питър — каза Уенди, която мислеше, че е уредила всичко, — ще ти дам лекарството.

Тя много обичаше да им дава лекарство и несъмнено им го даваше прекалено често. Разбира се, лекарството беше само вода, която Уенди държеше в една кратунка, което придаваше на водата известни медицински качества. Сега обаче тя не даде на Питър да

изпие капките, защото тъкмо когато ги отмери, забеляза израза на лицето му и сърцето ѝ се сви.

— Приготи си багажа, Питър — извика тя разтреперана.

— Не — отговори той, като се преструваше на равнодушен, — аз няма да тръгна с тебе, Уенди.

— О, да, ще тръгнеш, Питър.

— Няма да тръгна.

За да докаже, че заминаването ѝ ни най-малко не го вълнува, той подскачаше нагоре-надолу из стаята и свиреше весело на безсърдечната си свирка. Тя трябваше да тича подире му, макар че това беше доста унижително за нея.

— Ще намериш майка си — придумваше го тя.

Но дори Питър някога да е имал майка, той вече не чувствуваше нужда от нея. Много добре можеше да живее и без майка. Той бе мислил много за майките изобщо и виждаше само лошите им страни.

— Не, не! — каза той решително на Уенди. — Тя може би ще каже, че съм вече голям, а аз искам да си остана малко момче и да си играя.

— Но, Питър...

— Не!

И така, тя трябваше да каже на другите момчета:

— Питър няма да дойде.

Питър няма да дойде! Те го гледаха втренчено и безизразно, нарамили тояги, на които висяха бохчичките им. Първата им мисъл бе, че щом Питър не тръгва с тях, той вероятно е променил решението си да ги пусне да вървят с Уенди.

Но той бе твърде горд, за да постъпи така.

— Ако намерите майките си — каза той мрачно, — надявам се, че ще ги харесате.

Тази ужасно груба откровеност им направи силно впечатление и те се почувствуваха неловко; повечето от тях изглеждаха разколебани. Лицата им сякаш казваха: „Да не сглумим, ако тръгнем с Уенди.“

— Хайде — извика Питър, — без суетня, без циврене! Довиждане, Уенди! — Той весело протегна ръка, като че те трябваше вече да тръгват, защото той има да свърши някаква важна работа.

Тя трябваше да поеме ръката му, защото той с нищо не показваше, че би предпочел един напръстник.

— Няма да забравиш да си сменяш фланелките, нали, Питър? — каза Уенди, като се стремеше да продължи сбогуването. Тя особено държеше Питър редовно да се преоблича.

— Няма да забравя.

— И ще си вземаш лекарството?

— Да.

Като че ли това беше всичко, което имаха да си кажат; последва неловка пауза. Питър обаче не беше от ония момчета, които се разревават пред хората.

— Готова ли си, Менче-Звънче? — извика той.

— Тъй вярно!

— Тогава тръгвай напред.

Менче-Звънче се стрелна и кацна на най-близкото дърво, но никой не я последва, защото тъкмо в този миг пиратите започнаха страшното си нападение срещу червенокожите. Горе, където всичко дотогава беше тихо, писъци и звън на стомана процепиха въздуха. Долу цареше гробно мълчание. Всички зяпнаха и така си останаха с отворена уста. Уенди падна на колене, но ръцете ѝ бяха протегнати към Питър. Впрочем, ръцете на всички бяха протегнати към него, сякаш вятър ги бе обърнал в тази посока; те мълчаливо го молеха да не ги изоставя. Питър грабна сабята си, същата, с която мислеше, че е убил Барбекю, и очите му заблестяха от жажда за борба.

12.

ПИРАТИТЕ ОТВЛИЧАТ ДЕЦАТА

Нападението на пиратите беше пълна изненада — сигурно доказателство, че безогледният Хук го бе извършил неправилно; защото да изненадаш червенокожи е далеч над възможностите на бял човек.

Според всички неписани закони червенокожите винаги нападат първи; и с хитрината, присъща на расата им, те нападат точно преди да се зазори, защото знаят, че по това време белите не се чувствуват особено храбри. Бледоликите са си направили една груба ограда от колове от онзи там връх във вълнистата равнина, в подножието на който тече река; защото ги чака гибел, ако са твърде далеч от вода. Там те чакат да бъдат нападнати, неопитните стискат револверите си и стъпват по сухи клони, но старите изпитани бойци си спят спокойно до преди зазоряване. А през цялата дълга черна нощ индианците-разузнавачи се извиват като змии в тревата, без да прошумоли и едно стръкче. Гъсталакът се затваря след тях така тихо, както пясъкът, в който се заравя къртица. Не се чува никакъв звук, освен когато от време на време те издават тъжен вой — идеално подражание на самотния зов на прериен вълк. Други червенокожи бойци отговарят на този вик; и някои от тях го изкарват дори по-добре от прерийните вълци, които много не умеят да вият. Тъй минават хладните часове и дългото напрежение е ужасно мъчително за бледоликия, който го преживява за първи път; но за обръгналите на опасности тези зловещи викове и още по-зловещата тишина са само указание, че часовете се нижат един след друг.

На Хук бе добре известно, че това е обичайният начин за водене на война; и той не може да очаква да бъде извинен, че не е спазил този боен обичай, защото не го е знаел.

Пиканините, от своя страна, вярваха абсолютно на неговата чест и всичките им действия през нощта бяха в пълен контраст с неговата тактика. Те не пропуснаха нито един от бойните похвати, свързани с

доброто име на тяхното племе. Благодарение на острите си сетива, които предизвикват възхищение и отчаяние у цивилизованите хора, още в момента, когато един пират стъпи на сухо клонче, червенокожите разбраха, че цялата пиратска банда е слезла на острова. За невероятно кратко време прерийните вълци започнаха да вият. Всеки метър от местността между мястото, където Хук бе събрал хората си, и подземната къща бе безшумно претърсен от червенокожите бойци, които бяха обули мокасините си наопаки — с петата напред. Те откриха само едно хълмче с поток край него; явно бе, че Хук нямаше друга възможност: той ще трябва да се спре тук и да чака момента преди зазоряване. Тъй като всичко бе обмислено с почти дяволска хитрост, бойците от главния отряд на червенокожите се загърнаха с одеялата си и по най-муден начин — това те считат за връх на мъжеството — приклекнаха над подземната къщичка в очакване на момента, когато хладнокръвно ще започнат да нанасят смъртоносни удари на враговете.

Тук именно вероломният Хук завари доверчивите диваци, които макар и напълно будни, мечтаеха за изтънчените мъчения, на които щяха да го подложат, когато се развидели. От това, което по-късно разказваха някои от оцелелите от клането индиански разузнавачи, изглежда, че Хук дори не се бе спрял на възвишението, макар че в сивата светлина преди развиделяване той не може да не го е видял. Като че ли през проникателния му ум изобщо не е минавала мисълта да спре и да чака да ги нападнат; дори не спрял, да изчака докато измине нощта; пиратите продължавали да вървят шумно с единствената цел да нападнат червенокожите. Какво можеха да направят смаяните разузнавачи — те бяха майстори на всички военни хитрости с изключение на газии, която сега прилагаше Хук — освен да подтичват безпомощно след него; така неизбежно трябваше да излязат на открито, надавайки през всичкото време жален вълчи вой.

Около Тигрова Лилия седяха десетина от най-храбрите й бойци. Те изведнъж видяха лукавите пирати, които се спущаха към тях. Падна от очите им булото, през което виждаха бъдещата си победа. Явно бе, че няма да изтезават завързани на кол бледолики. За тях сега се откриваше пътят към щастливите ловни полета. Разбраха това, но като истински синове на бащите си, те изпълниха дълга си. Дори тогава, ако бяха скочили бързо на крака, те биха имали време да се

наредят във фаланга, която мъчно може да се разбие; но обичаите на тяхната раса им забраняваха да постъпват така. Писано е, че благодарният дивак никога не трябва да се показва изненадан пред бели хора. Колкото и страшно да е било за тях внезапното появяване на пиратите, те останаха за миг неподвижни, без мускул да трепне по лицето им — сякаш врагът бе дошъл по тяхна покана. Едва след като храбро спазиха обичая, те грабнаха оръжията си и бойните им викове процепиха въздуха; но сега вече беше много късно.

Не е наша задача да описваме сблъскването, което беше повече клане, отколкото битка. Така загина цветът на пиканинското племе. Но и червенокожите отмъстиха за смъртта на падналите бойци: заедно с Мършавия Вълк загина и Алф Мейсън, който вече няма да всява страх у хората в Карибско море; между онези, които паднаха, бяха Джо Скаури, Час Търли и алзасецът Фогърти. Търли падна от томаховката на страшната Пантера, който заедно с Тигровата Лилия и малка част от племето най-после успя да си пробие път между редиците на пиратите.

На историците се пада да решат доколко Хук може да бъде упрекнат за своята тактика в този случай. Ако беше чакал на възвишението до подходящия час, той и хората му вероятно щяха да бъдат изклани; и когато преценяваме постъпката му, редно е да вземем и това пред вид. Но може би той трябваше да съобщи на червенокожите, че има намерение да приложи нова тактика. Но ако бе направил такова предупреждение, нямаше да може да ги изненада и нямаше да има полза от своя нов начин на воюване. Явно е, че решението на въпроса е свързано с много трудности. Но макар и неохотно, не можем да не се възхищаваме от ума, който роди този смел план и от мрачния гений, с който той бе приложен.

Какви бяха собствените му чувства, какво мислеше той за самия себе си след тази победа? Това много биха искали да научат и неговите кучета в този момент, когато, дишайки тежко и бършейки ножовете си, благоразумно се бяха събрали на известно разстояние от него и като порове хвърляха бегли погледи към този необикновен човек. Сигурно сърцето му е ликувало, но лицето му не издаваше никакви чувства: тъмна и самотна загадка, той се държеше настрана от хората си както духом, така и телом.

Задачата, която Хук си бе поставил за тази нощ, не беше още свършена, защото той не бе дошъл само, за да избие червенокожите; те

бяха само пчелите, които трябваше да бъдат опушени и прогонени, за да може да измъкне меда; Питър Пан искаше да хване той, Пан, Уенди и цялата дружина, но главно Пан.

Питър беше толкова малко момче, че човек се пита защо един възрастен мъж го мрази толкова. Вярно е, че Питър бе хвърлил ръката на Хук на крокодила; но дори това негово действие, което поради упоритостта на крокодила постави в голяма опасност живота на пиратския капитан, едва ли може да обясни тази неумолима и злобна отмъстителност. Истина е, че у Питър имаше нещо, което въбесяваше Хук. Това нещо не бе смелостта на момчето, нито неговата чаровна външност, нито... Но няма защо да го усукваме, ние знаем какво беше то и трябва да го кажем: неговата дързост.

Той дразнеше Хук, желязната му кука трепереше от нервност и нощем мисълта за Пан го измъчваше като някакво досадно насекомо. Докато Питър Пан е жив, изтормозеният пират ще се чувства като лъв в клетка, в която се е промъкнало врабче.

Сега въпросът беше как да се спусне през дупката на някой дънер или как да накара кучетата си да влязат в подземната къща. Смутени и изплашени, те се гърчеха пред него, защото знаеха, че той няма да се поколебае да ги натика в дупките, като ги мушне отзад с някой кол.

А какво стана междувременно с момчетата? Ние видяхме, че при първия звън на оръжие, те се вкамениха с отворени уста и умолително протегнати към Питър ръце; и сега се връщаме при тях, когато затварят уста и ръцете им увисват надолу. Над тях врявата бе спряла почти така внезапно, както бе почнала, преминала бе като бурен напор на вятъра; и те знаеха, че последвалата тишина бе решила съдбата им.

Коя страна бе спечелила битката?

Пиратите, слушайки жадно над дънерите, чуха как всяко момче зададе този въпрос и, чуха отговора на Питър.

— Ако червенокожите са спечелили — каза той, — те ще бият тамтама си; така разгласяват те победата си.

Смий бе намерил тамтама и в този момент седеше отгоре му. „Никога вече няма да чуете този тамтам“ — измърмори той, но съвсем тихо, разбира се, защото Хук бе заповядал да се пази пълна тишина. Той се смая, когато Хук му направи знак да почне да бие тамтама. Страшната и подла цел на тази заповед бавно се проясни в главата на

Смий. Вероятно той никога не се бе възхищавал толкова много на своя капитан.

Два пъти удари Смий тамтама и спря, ослушвайки се радостно. И злодеите чуха гласа на Питър: „Тамтамът! Индианците са спечелили!“

Обречените на смърт деца отговориха с радостни викове, които бяха като музика за жестоките сърца на пиратите. След това децата отново се сбогуваха с Питър. Това сбогуване озадачи хората на Хук, но всички техни чувства се стопиха в грозен възторг: враговете ще почнат да се изкачват през дънерите. Те се споглеждаха със самодоволна усмивка и търкаха ръце. Бързо и тихо Хук даваше заповедите си: по един човек при всеки дънер, а останалите да се наредят в редица на два ярда един от друг.

13.

ВЯРВАШ ЛИ ВЪВ ФЕИ?

Колкото по-бързо разкажем за този ужас, толкова по-добре. Първи се появи от дънера Къдравия. Щом изскочи навън, той се озова в прегръдката на Чекко, който го подхвърли на Смей, който го подхвърли на Старки, който го подхвърли на Бил Джюкс, който го подхвърли на Нудлер — така го мятаха от един на друг, докато той падна пред краката на черния пират. Всички момчета бяха измъкнати от дънерите си по този безмилостен начин и няколко от тях летяха във въздуха едновременно като бали стока, подхвърляни от ръка на ръка.

По различен начин се отнесоха към Уенди, която излезе последна. С иронична учтивост Хук повдигна шапката си, предложи ѝ да го хване под ръка и я заведе до мястото, където пиратите запушваха с парцали устата на момчетата. Той си придаваше такъв важен вид и се държеше тъй изискано, че тя се вцепени и дори не можеше да заплаче: беше си всъщност малко момиченце.

Може да изглежда като клюкарство, ако разгласим това, което не знаете, че в първия миг тя бе очарована от Хук; и ако я издаваме, то е само защото нейната неволна грешка има странни последици. Ако беше отблъснала гордо предложената ѝ ръка (и ние много бихме се радвали да опишем това), щяха да я подмятат във въздуха като другите и тогава Хук вероятно нямаше да присъствува на връзването на момчетата; а ако не бе присъствувал на тази сцена, той нямаше да открие тайната на Дребосъка, а без да научи тайната, нямаше да може след малко да направи нечестния опит да отнеме живота на Питър.

За да не би пленниците да отлетят, пиратите ги вързаха почти сгънати на две, така че колената им опираха до ушите; и за да ги завържат като вързопи, черният пират бе нарязал едно въже на девет равни части. Всичко вървеше добре, докато дойде редът на Дребосъка. Той се оказа подобен на онези вързопи, които те карат да побеснееш — цялата дължина на въжето минава около него, без да остави краища, с които да се върже възел. Разярените пирати го ритяха, както ние

ритаме някой прекалено издут вързоп (макар че, честно погледнато, би трябвало да ритаме връвта). Ще ви се стори странно, но Хук им каза да спрат да го ритат. Долната му устна се набръчка, което бе израз на злобно тържество. Докато неговите кучета се потяха, защото всеки път, когато се опитаха да стегнат нещастното момче на едно място, той се издуваше на друго, неговият забележителен ум бе проникнал далеч под външния вид на Дребосъка, търсейки не последиците, а причините; и неговото ликуване показваше, че ги е открил. Дребосъка, пребледнял до ушите, разбра, че Хук е разкрил тайната му, която беше следната: едно тъй подутото момче не може да използва дупка, в която един средно пълен човек би се заклешил. Горкият Дребосък, най-нещастен сега от всички момчета, защото ужасно се боеше за Питър, горчиво се разкайваше за това, което бе извършил. Понеже страшно обичаше да пие вода, когато му беше горещо, той се бе подул до сегашните си размери и вместо да се постарее да изтънее, за да може да мине през своя дънер, той го бе издялал, за да разшири дупката му.

Хук достатъчно разгада тайната на Дребосъка, за да се убеди, че Питър най-после му бе паднал в ръцете. Нито дума за зловещия план, който сега се оформяше в подземните пещери на неговия ум-, не се отрони от устните му; той само даде знак да отнесат пленниците на кораба и да го оставят сам.

Но как да ги пренесат? Както бяха сгънати на две и завързани с въжета, те наистина биха могли да бъдат търкаляни надолу по склона като бурета, обаче по-голямата част от пътя минаваше през тресавище. И пак геният на Хук преодоля трудностите. Той посочи къщичката, построена за Уенди, която можеше да бъде използвана за пренасянето. Децата бяха нахвърляни вътре, четирима здравеняци я вдигнаха на раменете си, останалите се наредиха, запяха в хор омразната пиратска песен, и странното шествие потегли през гората. Не зная дали някое от децата е плакало; ако е плакало, песента е заглушила плача. Но както малката къщичка изчезваше в гората, една чудесна, макар и мъничка струя дим започна да излиза от комина ѝ, сякаш напук на пиратите.

Хук видя струята дим и тя направи лоша услуга на Питър, защото пресуши и капката милост към него, която може би беше останала в гърдите на разярения пират.

Първото нещо, което направи, когато остана сам в бързо спускащата се нощ, беше да отиде на пръсти до дънера на Дребосъка и да се увери, че би могъл да мине през дупката. След това дълго време стоя умислен, захвърлил зловещата си шапка на тревата, за да може лекият вятър, който бе излязъл, да развее косата му и да го освежи. Колкото и да бяха черни мислите му, сините му очи бяха нежни като цвят на зимзелен. Той напрегнато се мъчеше да долови някакъв звук под земята, но долу беше така тихо, както горе. Подземната къщичка изглеждаше съвършено празна. Спеше ли момчето, или го чакаше под дънера на Дребосъка с кама в ръка?

Единственият начин да разбере това беше да слезе долу. Хук съблече сюртука си и тихо го пусна на земята. После, хапейки устни, докато на тях се появи гадната му кръв, той стъпи в отвора. Хук беше храбър мъж, но все пак трябваше да спре за миг и да избърше потта от челото си, която капеше като восък от свещ. След това безшумно се спусна в неизвестността.

Озова се невредим на долния край на дънера и застана тихо, поемайки си дълбоко дъх, защото гърдите му бяха останали почти без въздух. Очите му постепенно свикнаха с полумрака и той почна да различава някои неща в подземното жилище. Обаче единственият предмет, на който се спря жадният му поглед — предмет, тъй дълго търсен и най-после намерен — беше голямото легло. На леглото лежеше Питър, заспал дълбоко.

След като децата си тръгнаха, Питър продължи известно време да свири весело на флейтата си, без да подозира каква трагедия се разиграва горе. Очевидно той напразно се опитваше да докаже на себе си, че никак не му е мъчно. После реши да не си взема лекарството, за да ядоса Уенди. След това легна на леглото върху завивката, за да я наскърби още повече; защото тя винаги го завиваше с одеялото и казваше, че човек не знае дали няма да му стане студено, когато преваля нощта. Най-после едва не заплака; но изведнъж му мина през ум колко би се възмутила Уенди, ако вместо да плаче, той се смее. И затова се изсмя високомерно и както се смееше, внезапно заспа посред смеха си.

Понякога, макар и не често, той сънуваше; и тези сънища бяха по-мъчителни от сънищата на другите момчета. Не можеше да се откъсне от тях, въпреки че с часове жално стенеше в съня си. Тези

сънища бяха, смятам, във връзка със загадката на живота му. В такива случаи Уенди имаше обичай да го вдига от леглото и да го слага на скута си, като го успокоява по много сладък начин, който сама си бе измислила; и когато той престанеше да стене, тя бързо го поставяше на леглото, преди да се е събудил напълно, за да не разбере в какво унизително положение е бил.

Но сега той беше заспал и не сънуваше. Едната му ръка висеше от леглото, единият му крак бе сгънат и несвършената част от смеха му бе останала на устните му, които бяха разтворени и между тях се виждаха малките бисерчета.

Така беззащитен го завари Хук. Той стоеше мълчалив при долния отвор на пъна и гледаше своя неприятел на другия край на стаята. Дали някакво чувство на състрадание не смути мрачната му гръд? Този човек не беше изцяло лош: обичал цветя (така са ми казвали) и хубава музика (свирел доста добре на клавесин); и нека признаем открито, иди-личната картина го развълнува дълбоко. Под влияние на зърното добро, което още съществуваше в него, той щеше, макар и неохотно, да се изкачи обратно през дупката на дънера, ако не беше едно нещо, което го вбеси.

Задържа го дръзкият вид, който Питър имаше, дори когато спеше. Отворената уста, отпуснатата ръка, сгънатото коляно, всички те, взети заедно, бяха такова олицетворение на дързост, каквото, нека се надяваме, няма никога да се мерне пред очи, тъй чувствителни към подобно оскърбление. Те превърнаха сърцето на Хук в камък. Ако неговата ярост избухнеше и го разкъсаше на сто къса, всички късове биха полетели към спящото момче.

Макар че единствената лампа осветяваше слабо леглото, Хук стоеше в тъмнина и при първата си безшумна стъпка напред той откри преграда — вратата пред долния край на дънера. Тя не затваряше отвора до горе и той гледаше над нея. Наведе се над вратата, за да намери пипнешком резето, но то се оказа много ниско. Хук не можа да го достигне и това го разяри. Тогава размътеният му ум реши, че изразът на лицето на Питър и позата му са станали още по-предизвикателни. Той заблъска вратата и дори се хвърли върху нея с цялата си тежест. Нима в края на краищата врагът му ще се изплъзне?

Но какво е това? Червеното петно в окото му бе зърнало кратунката на Питър, поставена на една полица, която можеше лесно

да достигне. Той веднага се сети какво съдържа малката кратунка; сега спящото момче е в негова власт, реши той.

Понеже се страхуваше, че може да бъде заловен жив, Хук винаги носеше със себе си отрова, за да може да се самоубие, преди да го обесят. У него бяха попадали много пръстени, в които бе скрита смъртоносна отрова; той сам бе смесил тези отрови и ги бе варил, докато се получи една жълта течност, свършено непозната на лекарите, която вероятно беше най-силната отрова на света.

Сега той капна пет капки от нея в кратунката на Питър. Ръката му се разтрепера, но по-скоро от радост, отколкото от срам. Докато отмерваше капките, той не погледна към Питър, но не защото се страхуваше, че може да му стане жал за момчето; просто се страхуваше, че може да разлее отровата. След това хвърли тържествуващ и злорад поглед на жертвата си, обърна се и с гърчене едва се измъкна през тесния отвор на дънера. Когато изскочи на земята, той приличаше на самия дух на злото, излизащ от дупката си. Нахлупи шапката си и небрежно я кил-на над ухото; после се загърна с плаща си, като вдигна единия му край, сякаш за да скрие лицето си от нощта, от която той бе най-черната част, и мърморейки странно на самия себе си, започна да се промъква между дърветата.

Питър продължаваше да спи. Светлината затрептя и угасна; стаята потъна в мрак; но той все още спеше. Трябва да е било не по-малко от десет часа (по часовника на крокодила), когато той внезапно се събуди и седна на леглото си; не знаеше какво го е събудило. Тогава чу, че някой тихо и предпазливо чука на вратата на неговото дърво.

Почукването бе тихо и предпазливо, но в пълната тишина то прозвуча зловещо. Питър намери пипнешком камата си и я сграбчи здраво в ръка. След това извика:

— Кой чука?

Дълго време нямаше никакъв отговор и после отново се почука.

— Кой си ти?

Никакъв отговор.

Питър се развълнува, но той обичаше вълненията. С два скока той стигна до своята врата. За разлика от вратата на Дребосъка, неговата врата закриваше отвора напълно, така че нито той, нито онзи, който беше отвън, не можеше да погледне над нея.

— Няма да отворя, ако не се обадиш — извика Питър.

Най-после посетителят заговори със сладък глас, подобен на звън на мъничка камбанка.

— Пусни ме да вляза, Питър.

Беше гласът на Менче-Звънче и той бързо дръпна резето. Тя влетя възбудено в стаята със зачервено лице и опръскана с кал рокля.

— Какво има?

— О, никога не можеш да отгатнеш — извика тя и му предложи да опита три пъти да познае какво се бе случило.

— Казвай бързо! — кресна той.

С едно граматически неправилно изречение, дълго като онези панделки, които фокусниците вадят от устата си, тя му каза, че пиратите са отвлекли Уен-ди и момчетата.

Сърцето му подскачаше нагоре-надолу, докато слушаше. Уенди вързана и отнесена на пиратския кораб! Тя, която обичаше всичко да бъде чисто и изрядно!

— Аз ще я спася! — извика той и скочи да грабне оръжията си. Но както скачаше, той се сети да направи нещо, което ще я зарадва: да изпие лекарството си.

Ръката-му сграбчи смъртоносната кратунка.

— Не! — изпищя Менче-Звънче, която бе чула какво си мърмори Хук, докато минаваше през гората: той радостно си шепнеше, че Питър моментално ще умре от отровата.

— Защо не?

— Защото вътре има отрова.

— Отрова? Че кой ще я сложи в кратунката?

— Хук.

— Не ставай глупава. Как може Хук да слезе тук?

Уви! Менче-Звънче не можеше да обясни това, защото дори тя не знаеше тайната на дънера на Дребосъка. Въпреки това думите на Хук не оставяха място за съмнение: в кратунката имаше отрова.

— Освен това — рече Питър, който напълно вярваше в собствените си думи, — аз не съм спал.

Той вдигна кратунката. Сега не беше време за думи, а за дела. Със светкавична бързина Менче-Звънче литна между кратунката и устните му и изпи отровата до дъно.

— Хей, Менче, как посмя да ми изпиеш лекарството?

Но тя не отговори; вече се олюляваше във въздуха.

— Какво става с тебе? — извика Питър, внезапно изплашен.
— Отровена съм, Питър — отвърна тя тихо — и сега ще умра.
— О, Менче, за да ме спасиш ли го изпи?
— Да.
— Но защо, Менче?

Крилцата ѝ едва я носеха вече, но в отговор тя кацна на рамото му и го ухапа нежно по брадичката. След това пошепна на ухото му:

— Глупак!

После, залитайки, тя се прибра в своето жилище и легна на леглото.

Главата на Питър закри почти напълно отвора на стаичката ѝ, когато, изпаднал в отчаяние, той коленичи пред нея. С всеки изминал миг светлината на Менче-Звънче ставаше по-слаба и той знаеше, че щом тя изгасне, феята ще бъде мъртва. Неговите сълзи толкова харесваха на Менче-Звънче, че тя протегна хубавата си ръка, за да падат те върху пръстите ѝ.

Гласът ѝ бе толкова слаб отначало, че той не можеше да разбере думите и. После започна да разбира. Тя казваше, че може да се спаси, ако децата вярват във феи.

Питър протегна ръце. Около тях нямаше деца, но беше нощ и той се обърна към всички деца, които сънуваха Небивала земя, и които следователно бяха по-близо до нея, отколкото си мислите — момчета и момичета по пижами и нощници и голи индианчета в кошници, окачени по дърветата.

— Вярвате ли във феи? — извика той.

Менче-Звънче седна в леглото си почти бодро, за да чуе каква ще бъде съдбата ѝ. Стори ѝ се, че чува отговори „да, да“, но не беше съвсем сигурна.

— Какво чуваш? — попита тя.

— Ако вярвате — викна им той, — пляскайте с ръце. Не оставяйте Менче-Звънче да умре.

Много деца пляскаха с ръце.

Някои не пляскаха.

А някои зверчета дори го освиркаха.

Ръкопляскането изведнъж престана, като че ли безброй майки изтичаха в безброй детски стаи, за да видят какво за бога става там. Но Менче беше спасена. Най-напред гласът ѝ стана по-силен; после скочи

от леглото; и най-сетне полетя из стаята, по-весела и по-нахална от преди. Тя и не помисли да благодари на децата, които вярваха във феи, но много би искала да намери онези, които подсвиркваха.

— А сега да вървим да спасим Уенди!

Месецът плуваше сред облаците на небето, когато Питър, опасан с оръжие и облечен съвсем леко, изскочи от дънера си и започна да търси пиратите. Нощта не беше такава, каквато би искал. Той се надяваше, че ще може да лети ниско над земята, така че нищо да не убегне от погледа му; но с тази луна, която ту се показваше иззад облаците, ту се скриваше зад тях, да лети ниско означаваше да влочи сянката си през дърветата и така да раз-буди птиците и да даде възможност на наблюдаващия неприятел да разбере, че той е вече на крак.

Сега съжеляваше, че бе дал на птиците в острова такива странни имена, поради което те бяха станали диви и човек трудно можеше да се доближи до тях.

Питър нямаше избор освен да бърза напред по начина, по който се движат червенокожите; за щастие той отдавна бе възприел техните бойни навици. Но в каква посока да върви, щом не е сигурен, че децата са били отведени на кораба? Плиткият сняг, който бе природа се бе смълчала от ужаса на скорошното клане. Питър бе научил децата на някои неща, полезни за живота в гората — сам ги бе научил от Тигрова Лилия и Менче-Звънче — и бе сигурен, че когато се озоват в отчаяно положение, те няма да забравят тези неща. Ако му се удаде случай, Дребосъка ще остави белези по дърветата, Къдравия ще пуца семенца, а Уенди ще изпусне кърпичката си на някое видно място. Но трябваше да се съмне, за да може да търси такива знаци, а той нямаше време да чака.

Крокодилът му пресече пътя, но освен него наоколо нямаше никакво живо същество, никакъв звук, никакво движение; Питър обаче знаеше добре, че внезапна смърт може да го чака при следното дърво или да го дебне отзад.

Той изрече страшна клетва: „Този път смърт — или за Хук, или за мен!“

Запълзя като змия; после се изправи и изтича бързо през една полянка, осветена от месеца. Сложил бе пръст на устните си и стискаше камата с другата си ръка. Беше ужасно щастлив.

14.

ПИРАТСКИЯТ КОРАБ

Една зелена светлинка премигваше над заливче-то Кид, което е близо до устието на Пиратската река. Тази светлинка показваше мястото, където бе хвърлил котва двумачтовият кораб „Джоли Роджър“. По-голяма част от корпуса му беше във водата — толкова много бе натоварен с плячка. Отдалеч личеше, че този бързоходен кораб е целият омърсен, че всяка греда в него е отвратителна, подобна на място, обсипано с разкъсани птичи пера.

Той беше обвит в мантията на нощта, през която никакъв звук от него не би могъл да стигне до брега. На борда се чуваха малко звуци и никой от тях не беше приятен, освен бръмченето на шевната машина, пред която седеше Смий. Винаги трудолюбив и услужлив, олицетворение на делничното и баналното, Смий предизвикваше съчувствие. Не зная защо той беше тъй безкрайно трогателен; може би защото той тъй трогателно не си даваше сметка, че е толкова трогателен; дори силни хора се обръщаха настрани, за да не го гледат — такова състрадание извикваше той у тях. Неведнъж през летни вечери той бе намирал извора на сълзите у Хук и го бе отприщвал. Но Смий не забелязваше това, както и много други неща.

Неколцина пирати се бяха облегли на фалш-борта и пиеха, дишайки зловонните изпарения, които се носеха от блатата край брега. Други се бяха из-легнали на палубата и играеха на зарове и карти. А четиримата, които бяха носили къщичката, капнали от умора, лежаха по очи край другите, но дори и като спяха, се обръщаха ту на една страна, ту на друга, за да бъдат по-далече от куката на Хук, да не би той, минавайки покрай тях, случайно да я забие в някого.

Хук се разхождаше замислен по палубата. О, колко неразгадаем е човекът. Дошъл бе часът на неговото тържество. Питър бе премахнат завинаги от пътя му; всички други момчета бяха на кораба и скоро щяха да бъдат хвърлени в морето. Това щеше да бъде най-зловещото му дело от времето, когато бе заставил Барбекю да му се подчини, и

знаейки колко суета има в човешката душа, можем ли да се учудваме, че той сега крачеше по палубата, сякаш носен на крилете на успеха?

Но нямаше радостна възбуда в походката му; тя бе тъй унила като мислите, които се въртяха в мрачния му ум. Хук бе дълбоко обезсърчен.

Той често беше подтиснат, когато разговаряше със себе си на борда на кораба в тишината на нощта. Подтискаше го ужасната самота, в която живееше. Никога този загадъчен човек не се чувствуваше по-самотен, отколкото когато беше заобиколен от своите кучета — в обществото те стояха толкова по-ниско от него.

Хук не беше истинското му име. Ако разкрием кой беше той в действителност, това би предизвикало ужасен скандал дори днес. Онези, които четат между редовете, трябва да са вече отгатнали, че той е следвал в едно прочуто частно училище, чиито традиции още го притискаха като тесни дрехи; впрочем тези традиции бяха в голяма степен свързани с облеклото. На него дори сега му беше противно да се качи на пленен кораб в същите дрехи, с които е бил облечен по време на битката. Ходеше отпуснато по изискания начин, обичаен за неговото училище. Но повече от всичко друго той бе запазил от онова време истинска страст към „добрия тон“, т.е. към достойното държане.

Добрият тон! Колкото и ниско да бе паднал, той все още знаеше, че само достойното държане има значение.

Някъде дълбоко в себе си той чуваше скърцане като от ръждясали порти и през тях идваше неумолимо чукане, сякаш някой кове нощем, когато не можеш да заспиш.

— Спази ли добрия тон днес? — беше техният вечен въпрос.

— Спечелих слава, слава, този блестящ сапунен мехур! — викаше той.

— А добър тон ли е да се отличиш в каквото и да било? — възразяваше чукането от неговото училище.

— Аз съм единственият човек, от когото Барбекю се страхуваше — настояваше той, — а самият Флинт се боеше от Барбекю.

— Барбекю, Флинт... А следвали ли са те в нашето училище? — последва язвителен въпрос.

Най-тревожната му мисъл беше: не е ли „лош тон“ да мислиш какво е „добър тон“.

Този въпрос го измъчваше страшно, сякаш някаква кука вътре в самия него, по-остра от желязната кука на осакатената му ръка, разкъсваше вътрешностите му. И когато тя го дереше, пот капеше от жълтеникавото му лице и се стичаше по сюртюка му. От време на време той избърсваше с ръкав потта на лицето си, но тя отново избиваше и нямаше начин да я спре.

О, не завиждайте на Хук!

Той предчувствуваше скорошната си смърт. Сякаш страшната клетва на Питър бе стигнала до кораба. Хук изпитваше някакво мрачно желание да произнесе предсмъртното си слово, да не би след малко да няма време за това.

„По-добре щеше да бъде за Хук, ако не беше толкова честолюбив — извика той. Само в най-тежките си часове Хук говореше за себе си в трето лице. — Няма малки деца, които да ме обичат.“

Странно е, че сега той помисли за това: никога дотогава то не бе го смущавало. Може би шевната машина му го напомни. Доста дълго той си мърмореше нещо; втренчил очи в Смий, който спокойно поръбваше една риза на машината, убеден, че всички деца се боят от него.

Да се боят от него! Да се боят от Смий! Нямаше нито едно дете на борда на кораба тази вечер, което вече да не го бе обикнало. Той им бе казвал ужасни неща и им бе удрял плесници, защото не можеше да ги удари с юмрук, но те още повече се привързаха към него. Майкъл дори опита очилата му.

Само някой да кажеше на Смий, че децата го намираха симпатичен! Хук го сърбеше езикът да му го каже, но сметна, че това ще бъде прекалено жестоко. Опита се сам да разреши загадката „Защо намират Смий симпатичен?“ — питаше се той. Упорито търсеше отговор на този въпрос като хрътка, която върви по следите на дивеча. Защо Смий е симпатичен? Внезапно един страшен отговор изплава в ума му. „Смий спазва добрия тон?“

Нима у боцмана има нещо аристократично, без той сам да го знае? Ами че това е най-добрият тон!

Той си спомни, че в неговото училище човек трябваше да докаже именно това, преди да го приемат в аристократичния ученически клуб.

С бесен крясък Хук вдигна желязната си кука над главата на Смий. Но спря ръката си, защото през ума му мина тази мисъл: „Какво

значи да забиеш куката в някого, само защото той спазва добрия тон?“ — Това ще значи, че ти липсва добър тон!

Безсилен и плувнал в пот, нещастният Хук падна по очи като покосено цвете.

Смятайки, че поне за известно време той няма да им пречи, пиратите забравиха всяка дисциплина и се разскачаха в бесен танц, който веднага го изправи на крака. Всички следи от човешката слабост бяха изчезнали от лицето му, сякаш някой бе излял ведро студена вода върху му.

— Тишина, простаци! — кресна той. — Или ще забия куката в някого! — Врявата веднага стихна. — Сложихте ли окови на всички деца, за да не могат да отлетят?

— Тъй вярно.

— Тогава изкарайте ги на палубата.

Нещастните пленници, всички освен Уенди, бяха измъкнати от трюма и наредени в редица пред него. Известно време той като че ли не забелязваше тяхното присъствие. Седеше отпуснат, като доста мелодично си тананикаше със затворена уста откъси от някаква пиратска песен и въртеше в ръце колода карти. От време на време светлинката на пурата му придаваше малко цвят на лицето му.

— Сега, приятелчета — каза най-после той живо, — шестима от вас ще хвърлим в морето, но аз имам нужда от двама каютни прислужници. Кой от вас иска да стане каютен прислужник?

„Гледайте да не го ядосвате ненужно“ — бе казала Уенди, когато бяха в трюма. Затова Свирчо излезе напред с вежлив израз на лицето. Мисълта да служи при такъв капитан му беше противна, но неговият инстинкт му подсказа, че ще бъде по-благоразумно да прехвърли отговорността за отказа си на някое отсъстващо лице. Макар да беше малко глупавичък, той знаеше, че само майките са винаги готови да поемат цялата отговорност за действията ти. Всички деца знаят, че майките са винаги готови да ги защитят и затова ги презират, но винаги се възползват от тяхната помощ.

И така, Свирчо благоразумно обясни:

— Виждате ли, сър, мисля, че майка ми не би искала да стана пират. А твоята майка, Дребосъче, би ли искала да станеш пират?

Той намигна на Дребосъка, който с печален тон отговори:

— Мисля, че няма да ми позволи — сякаш много му се искаше тя да му разреши да стане пират.

— Ще иска ли твоята майка да станеш пират, Близначе?

— Сигурно няма да иска — каза първият близък, който беше не по-малко хитър от другите. — Нибз, майка ти...

— Млък! Престанете да дърдорите! — изрева Хук и пиратите издърпаха назад тези, които бяха отговорили. — Ти, момче — каза той, обръщайки се към Джон, — май че имаш малко кураж. Никога ли не ти се е искало да станеш пират, храбрецо?

И действително, когато си пишеше домашните по аритметика, Джон понякога мечтаеше да стане пират; и сега той бе поразен, че Хук избра именно него.

— Едно време мислех да се нарека Джак с червените ръце — каза той нерешително.

— Много хубаво име. Така ще те наричаме тук, приятелче, ако останеш при нас.

— Какво мислиш ти, Майкъл? — попита Джон.

— А как ще ми казвате на мен, ако остана на кораба? — запита Майкъл.

— Джоу — Черната брада.

Единствено този отговор направи впечатление на Майкъл.

— Какво мислиш ти, Джон?

Той искаше Джон да реши, а Джон искаше Майкъл да реши.

— А ако станем пирати, ще продължим ли да бъдем верни поданици на краля? — попита Джон.

Хук му отговори стиснал зъби:

— Ще трябва да ми дадеш клетва за вярност и да извикаш „Долу кралят!“

Може би досега Джон не се бе държал много добре, но в този миг той се прояви отлично.

— Тогава отказвам! — кресна той, като удари с юмрук по бурето, което се намираше пред Хук.

— И аз отказвам! — извика Майкъл.

— Владей моретата, Британия!^[1] — изписука Къдравия.

Вбесените пирати ги удариха през устата и Хук изрева:

— Сега съдбата ви е решена. Доведете майка им. Пригответе дъската, по която ще вървят, докато паднат в морето.

Те бяха малки момчета и побледняха, когато видяха Джукс и Чекко да слагат зловещата дъска на фалшборта на кораба. Но когато доведоха Уенди на палубата, те се опитаха да се покажат храбри.

Нямам думи, с които да мога да ви опиша какво презрение изпитваше Уенди към пиратите. За момчетата пиратството бе обкръжено с известен блясък, но това, което тя видя, бе, че корабът не беше мит от години. Нямаше нито едно прозорче, на чието стъкло да не можеш да пишеш с пръст; и на много от тях тя бе вече написала „мръсни свине“. Но когато момчетата се събраха около нея, тя, разбира се, мислеше само за тях.

— Е, хубавице моя — рече Хук със захаросан глас, — сега ще видиш как децата ти ще тръгнат по дъската и ще паднат в морето.

Макар да беше изискан джентълмен в облеклото си, дантелената му яка бе изцапана от изобилната пот, която бе избила по лицето му, когато се ровеше в душата си. Той изведнъж си даде сметка, че Уенди е втренчила поглед в измърсената му яка и с бърз жест се помъчи да я скрие, но беше вече твърде късно.

— Непременно ли трябва да умрат? — попита Уенди. На лицето ѝ бе изписано такова страшно презрение, че Хук едва не припадна.

— Непременно — изръмжа той и след това злорадо извика: — Тишина! Да чуем последните думи на една майка към децата ѝ!

Сега Уенди се прояви достойно и величаво.

— Ето последните ми думи, скъпи деца — каза тя твърдо. — Смятам, че имам поръчение до вас от истинските ви майки и то е следното: „Ние се надяваме, че нашите синове ще умрат като герои.“

Дори пиратите бяха поразени и изплашени от тези думи.

Тогава Свирчо изкрещя неистово:

— Ще постъпя както иска майка ми. Как ще постъпиш ти, Нибз?

— Както иска майка ми. Как ще постъпиш ти, Близнак?

— Както иска майка ми. Джон, как? ...

Но Хук се овладя и гласът му се възвърна.

— Завържете я! — изкряска той. Смий започна да я връзва за мачтата.

— Слушай, миличко — пошепна той, — аз ще те спася, ако обещаеш да ми станеш майка.

Но дори на Смий тя отказа да даде такова обещание.

— По-скоро бих искала изобщо да нямам деца — отвърна тя презрително.

За жалост, трябва да кажем, че нито едно от момчетата не гледаше към нея, докато Смей я връзваше за мачтата; очите на всички бяха вперени в дъската, по която след малко трябваше да тръгнат. Вече не можеха да се надяват, че ще могат да стъпят мъжествено на нея, защото бяха загубили способността си да мислят; можеха само да гледат втренчено и да треперят.

Хук им се усмихна със стиснати зъби и направи стъпка към Уенди. Искаше да обърне главата ѝ така, че да гледа как момчетата вървят по дъската един след друг. Но той не успя да стигне до нея, и никога не чу вика, който се надяваше да изтръгне от нея. Той чу нещо съвсем различно: страшното тик-так на крокодила.

Всички го чуха — и пирати, и момчета, и Уенди — и всички глави в миг се обърнаха в една посока; но не към водата, откъдето идеше звукът, а към Хук. Всички знаеха, че това, което ще се случи, засяга само него и че от действащи лица те се бяха превърнали в зрители.

Страшно бе да се види как внезапно се промени Хук: той рухна на палубата и се сви на топка, сякаш някой му бе прерязал всички стави.

Звукът равномерно се приближаваше, предшествуван от ужасната мисъл „крокодилът ей сега ще се изкачи на кораба“.

Дори желязната кука бе увиснала неподвижно, сякаш знаеше, че не е част от това, което крокодилът търси. Така страхотно изоставен от всички, всеки друг човек би легнал със затворени очи на мястото, където бе паднал, но гигантският ум на Хук още работеше и воден от него, той пропълзя на колене по палубата, колкото може по-далеч от звука. Пиратите почтително му отвориха път и той заговори, едва когато стигна до фалшборта.

— Скрийте ме! — извика дрезгаво той.

Те се събраха около него, отвърнали очи от онова страшно чудовище, което щеше да се изкачи на палубата. Дори не помислиха да се бият — самата съдба бе срещу тях.

Едва когато пиратите скриха Хук, любопитството на момчетата ги накара да изтичат до борда на кораба, за да видят как крокодилът се

изкачва на палубата. Тогава дойде най-голямата изненада през тази Нощ на нощите: не крокодилът им идваше на помощ, а Питър.

Той им направи знак да мълчат, защото всеки радостен вик щеше да породви съмнение, и продължи своето тик-так, тик-так.

---

[1] Начални думи на английска песен. — Б. пр. ↑

15.

„ТОЗИ ПЪТ ИЛИ ХУК, ИЛИ АЗ“

Странни неща се случват на всички ни в живота и минава известно време, без да забележим, че те са се случили. Да вземем един пример: изведнъж откриваме, че не чуваме с едното ухо — не знаем от колко време, — но да речем, от половин час. Точно това се случи на Питър в тази нощ. Ние го видяхме за последен път, когато той се промъкваше през гората на острова, сложил пръст на устата си и стиснал камата в другата ръка. Той видя крокодила, който пресече пътя му, и след малко се сети, че не бе чул часовника да цъка. Отначало това му се стори странно, но скоро правилно заключи, че пружинката му се е развила докрай.

Без да помисли какво може да чувства едно животно, лишено изведнъж от най-близкия си другар, Питър веднага започна да се пита как би могъл да се възползува от нещастията на крокодила. Реши да цъка като часовник, за да мислят дивите зверове, че крокодилът се приближава и да го оставят да мине, без да го нападнат. Той цъкаше великолепно, обаче се яви една непредвидена последица: както другите животни, крокодилът също чу цъкането и тръгна след него. Той го следваше неотстъпно, но дали с цел да си възвърне онова, което бе изгубил, или като приятел, вярвайки, че той сам издава този звук, никога няма да научим със сигурност, тъй като подобно на всички онези, които робуват на някоя натрапчива идея, той беше глупаво животно.

Питър благополучно стигна до брега и продължи да върви, без да спира. Краката му навлязоха във водата, сякаш не усещаха, че сега се движат в друга среда. Така минават от суша във вода много животни, но не съм чувал човек да минава така. Докато плуваше, в главата му се въртеше само една мисъл: този път или Хук, или аз. Той бе цъкал толкова дълго, че сега продължаваше да цъка несъзнателно. Ако си бе дал сметка за това, той щеше да спре да издава този звук, защото макар

и мисълта да се изкачи на палубата на кораба с помощта на този трик да беше остроумна, тя не му бе хрумнала досега.

Напротив, той си мислеше, че се е изкатерил на кораба тихо като мишка; затова се смая, като видя пиратите да се свиват пред него, а Хук да се крие сред тях тъй жалък, сякаш бе чул истинския крокодил.

Крокодилът! Щом си спомни за него, Питър чу собственото си цъкане. Отначало си помисли, че звукът идва от крокодила и бързо погледна след себе си. Тогава разбра, че самият той цъка и в миг му стана ясно какво е положението на борда. „Колко съм умен“ — помисли си той веднага и направи знак на момчетата да не му ръкопляскаат.

Тъкмо в този момент Ед Тейнт, кърмчията, излезе от бака и тръгна по палубата. Сега, читателю, гледай по часовника си да видиш за колко време стана всичко. Питър заби дълбоко камата си точно там, където се бе прицелил. Джон притисна с длани устата на злощастния пират, за да задуши предсмъртния му стон. Той политна напред и четири момчета уловиха падащото тяло, за да не издумти на дъските. Питър даде знак и мършата бе хвърлена през борда. Чу се плясък, после настъпи тишина. Колко време трая това?

„Един!“ (Дребосъка почна да брои.)

Питър съвсем безшумно се промъкна в кабината; и това не беше никак прибързано, защото вече няколко пирати бяха събрали кураж да погледнат наоколо. Сега всеки от тях чуваше запъхтяното дишане на другите, което показваше, че ужасното цъкане бе престанало.

— Мина, капитане — обади се Смий, като бършеше очилата си.
— Сега всичко е тихо.

Хук бавно измъкна глава от дантелената си яка и се заслуша тъй напрегнато, че би чул дори ехото на цъкането. Не се чуваше никакъв звук и той се изправи решително с целия си ръст.

— Тогава да живее Джони Дъската! — изкрещя той безсрамно. Сега Хук мразеше момчетата още по-силно, защото го бяха видели как се свлече на палубата, когато чу цъкането. И той запя отвратителната песен:

*„Йо-хо-хо-хо, по кривата дъска
чувала влачат вързан —*

*и ето как и без крака
към Дейви Джоунс бързам!“*

За да изплаши пленниците си още повече, той започна да танцува върху някаква въображаема дъска, като същевременно правеше гримаси, макар че това уронваше достойнството му до известна степен. Когато свърши танца, Хук извика:

— А преди да тръгнете по дъската, не искате ли да се запознаете с котката с деветте опашки?^[1]

Тогава момчетата паднаха на колене.

— Не, не! — извикаха те тъй жално, че всички пирати се усмихнаха.

— Донеси котката, Джукс — извика Хук. — Тя е в кабината.

В кабината. Ами Питър е в кабината! Децата се спогледаха.

— Слушам, сър! — каза Джукс весело и изтича в кабината. Те го проследиха с очи; почти не чуваха, че Хук запя нова песен и пиратите я подеха:

*„По твоя гръб следи ще има
от деветопашата котка —
не чува тя молби за милост...“*

Края на песента никога няма да научим, защото тя бе внезапно прекъсната от страхотен писък, който проехтя в кабината, понесе се като ридание през кораба и заглъхна в далечината. Той бе последван от кукуригане и децата добре разбраха какво значи то; на пиратите обаче кукуригането се стори по-злокобно от писъка.

— Какво беше това? — извика Хук.

— Двама — изрече тържествено Дребосъка. Италианецът Чекко се поколеба за миг и после се втурна в кабината. Излезе с разстроено лице, като се олюляваше.

— Какво става с Бил Джукс, куче? — изсъска Хук, като се наведе над него.

— Става това, че той е мъртъв, пронизан с нож — отвърна Чекко с глух глас.

— Бил Джукс мъртъв! — извикаха стреснатите пирати.

— В кабината е тъмно като в рог — продължи Чекко с разтреперан, почти неразбираем глас — и в нея има нещо ужасно, това което чухте да кукурига.

Хук видя и тържествуващите лица на момчетата, и смръщените погледи на пиратите.

— Чекко — каза той с най-суровия си глас, — върни се обратно и ми доведи това кукуригу.

Чекко, най-храбрият от храбрите, се сви пред капитана си, повтаряйки „не, не“; но Хук замърка като котка и загледа куката си.

— Каза, че отиваш, нали? — рече той замислено.

Чекко разпери отчаяно ръце и тръгна. Нямаше вече пеене, всички се послушваха. Пак се чу предсмъртен писък, последван от кукуригане.

Никой не проговори, освен Дребосъка.

— Трима — каза той.

Хук махна с ръка и събра пиратите около себе си.

— Дявол да го вземе — изрева той. — кой ще ми доведе това кукуригу!

— Почакай, докато излезе Чекко — изръмжа Старки и останалите подеха думите му.

— Какво ми се стори, че казваш? Доброволно ли искаш да отидеш? — каза Хук и отново замърка.

— Не, дявол да го вземе, не съм казвал такова нещо! — кресна Старки.

— Куката ми мисли, че си казал — каза Хук и тръгна към него. — Питам се, Старки, дали не би било препоръчително да задоволим желанието на куката.

— По-скоро ще отида на бесилката, отколкото да вляза вътре — опъна се Старки и екипажът пак го подкрепи.

— Бунт ли е това? — попита Хук с най-учтивия си тон. — И Старки е главатарят?

— Милост, капитане! — захленчи Старки цял разтреперан.

— Да се ръкуваме, Старки — каза Хук и протегна куката си.

Старки се огледа наоколо с надежда, че пиратите ще му помогнат, но всички го изоставиха. Той отстъпваше назад. Хук бавно

се приближаваше към него; червеното огънче пламна в очите му. С отчаян писък пиратът скочи на Дългия Том и се хвърли в морето.

— Четирима — рече Дребосъка.

— А сега говори ли някой друг джентълмен за бунт? — запита любезно Хук. Той грабна един фенер и вдигна куката си със заплашителен жест. — Аз сам ще изкарам това кукуригу — каза той и с бързи крачки влезе в кабината.

Така му се щеше на Дребосъка да извика „пети“! Той облиза устните си, за да бъде готов да изрече тази дума ясно след миг. Обаче Хук излезе, олюлявайки се, без фенер.

— Нещо духна и угаси светлината — каза той с малко разтреперан глас.

— Нещо! — повтори като ехо Мълинс.

— А какво е станало с Чекко?

— Мъртъв. Както и Джекс — отвърна кратко Хук.

Нежеланието на капитана да се върне в кабината подрони авторитета му и бунтовни викове отново се разнесоха по палубата. Всички пирати са суеверни и това пролича сега. Куксън извика:

— Казват, че когато на борда се яви някой, когото никой не познава, това е най-сигурният знак, че над кораба тегне проклетие.

— Чувал съм — измърмори Мълинс, — че в края на краищата той винаги се качва на всеки пиратски кораб. Имаше ли опашка, капитане?

— Казват — рече друг, като гледаше злобно Хук, — че когато дяволът дойде, той винаги се явява в образа на най-грешния човек на борда на кораба.

— А имаше ли кука, капитане? — запита безочливо Куксън.

Един след друг те подеха вика „Корабът е обречен на гибел!“ Тогава и децата не можаха да се сдържат и нададоха радостни викове. Хук беше почти забравил пленниците си, но сега той се обърна към тях и лицето му светна.

— Момчета — извика той на екипажа, — ето ви една идея! Отворете вратата на кабината и ги вкарайте насила вътре. Нека се бият с това кукуригу, ако искат да спасят живота си. Ако го убият, толкова по-добре; ако то ги избие, нищо не губим.

За последен път пиратите се възхищаваха от Хук и побързаха най-предано да изпълнят заповедта му. Момчетата се преструваха, че

се теглят назад, но пиратите ги наблъскаха в кабината и затвориха вратата.

— Слушайте сега — извика Хук и всички се послушаха. Но никой от тях не смееше да погледне към вратата. Само Уенди, която през всичкото това време стоеше завързана за мачтата, гледаше към кабината. Тя не чакаше нито писъка, нито кукуригането; чакаше да види Питър.

И тя не чака дълго. В кабината Питър бе намерил това, което търсеше: ключа на оковите им. Освободени от веригите си, те се измъкнаха тихо, всеки взел някакво оръжие, каквото му бе паднало под ръка. След като им даде знак да се скрият, Питър преряза въжетата, с които бе вързана Уенди. Сега за тях щеше да бъде най-лесно да отлетят всички заедно. Но този изход беше затворен за тях, защото Питър бе дал клетва „този път или Хук, или аз“. Затова, след като освободи Уенди, той ѝ пошепна да се скрие при момчетата, а сам застана на нейното място пред мачтата, загърнат с пелерината ѝ, така че пиратите да помислят, че е Уенди. След това той си пое дълбоко дъх и изкукурига.

За пиратите този звук значеше, че всички момчета са убити в кабината. Обхвана ги паника и Хук се опита да ги насърчи, но понеже се бе отнасял с тях като с кучета, те сега като кучета си показваха зъбите. Той разбра, че ако за миг вдигне очи от тях, те ще се нахвърлят върху му.

— Момчета — каза той, готов както да ги увещава, така и да замахне с куката, според нуждата, но без да трепне нито за миг, — открих къде е злото: на борда има човек, който носи нещастие.

— Да, вярно! Един човек с кука — озъбиха се те.

— Не, момчета, не. Момичето е виновно. Пиратски кораб с жена на борда никога не е имал късмет. Всичко на кораба ще се оправи, когато тя си отиде.

Някои от тях си спомниха, че това е било поговорка на Флинт.

— Заслужава да се опита — казаха те колебливо.

— Хвърлете момичето през борда — извика Хук и всички се спуснаха към загърнатата в пелерина фигура.

— Сега няма кой да те спаси, мис — изсъска Мълинс подигравателно.

— Има! — отвърна фигурата.

— Кой?

— Питър Пан, отмъстителят! — последва страшният отговор. Произнасяйки тези думи, Питър хвърли пелерината си. Пиратите едва сега разбраха кой беше този, който убиваше другарите им в кабината. Сам Хук на два пъти се опита да заговори, но и двата пъти никакъв звук не излезе от устата му. В този именно страшен миг, струва ми се, се сломи неговият ожесточен дух. Най-после той извика:

— Разсечете го на две! — Но по гласа му личеше, че вече е изгубил надежда.

— Излизайте, момчета! Нападайте! — прокънтя гласът на Питър и в следния миг звън на оръжие вече ехтеше по целия кораб. Ако пиратите се сражаваха вкупом, те щяха да победят; но нападението дойде тъкмо когато се бяха пръснали; затова всички се разбягаха насам-натам, удряйки наслуки със сабите си, и всеки от тях си мислеше, че от целия екипаж той единствен е останал жив. Един срещу един — пиратите бяха по-силни, но те само се отбраняваха и това даде възможност на момчетата да нападат по двойки и да избират жертвите си. Някои от злодеите скочиха в морето; други се изпокриха в тъмни ъгълчета, където един по един ги намираще Дребосъка. Той не се биеше, а обикаляше тичешком наоколо с фенера, насочваше го в лицата на скритите пирати и ги заслепяваше, така че те лесно ставаха жертва на окървавените саби на другите момчета. Почти не се чуваше друг шум освен звън на оръжия и от време на време предсмъртен вик, плясък във водата и гласа на Дребосъка, който монотонно броеше: шест... седем... осем... девет... десет... единадесет.

Мисля, че всички пирати бяха вече мъртви, когато една група разярени момчета заобиколи Хук, чийто живот сякаш се пазеше от някаква вълшебна сила, която държеше нападателите извън огнения си кръг. Те се бяха справили с кучетата му, но този човек като че ли можеше сам да се бори срещу всички тях. Те многократно налитаха на него и всеки път той успяваше да ги прогони назад. Тъкмо Хук вдигна едно момче на куката си, за да го използва като щит, когато друго момче, което току-що бе пронизало Мълинс със сабята си, се намеси в боя.

— Приберете сабите си в ножниците, момчета! — извика новодошлият. — Този човек е мой!

Така Хук внезапно се намери лице срещу лице с Питър. Останалите се отдръпнаха и образуваха кръг около тях. Доста дълго двамата противници се гледаха един-друг. Хук леко трепереше, а на лицето на Питър играеше странна усмивка.

— Значи, Пан — рече Хук най-последно, — всичко това е твое дело.

— Тъй вярно, Джеймз Хук, мое дело е — отговори строго Питър.

— Гордо и нахално момче — каза Хук, — пригответи се да посрещнеш смъртта си.

— Ти си мрачен и зъл човек, Хук — отвърна Питър. — И ще си получиш заслуженото!

Без повече думи, те се нахвърлиха един срещу друг и за известно време нито едната, нито другата сабя не надделяваше. Питър беше прекрасен дуелист и отбиваше ударите със смайваща бързина. От време на време той правеше финт — преструвайки се, че се готви да удари противника си от едната страна, скачаше напред и мушкаше от другата; поради малкия си ръст обаче той не успяваше да забие сабята си в него. Хук, блестящ фехтовчик, едва ли му отстъпваше по майсторство, но нямаше толкова пъргава китка. Поради по-голямата му тежест, неговите нападения караха Питър да отстъпва и Хук се надяваше, че ще може внезапно да завърши двубоя с любимия си удар, на който го бе научил Барбекю преди много години в Рио. Обаче за свое учудване той видя, че Питър многократно отби тези удари. Тогава той се опита да се приближи и да го довърши с куката, която през всичкото време бе размахвал във въздуха. Питър обаче се наведе под нея и хвърляйки се буйно напред, заби сабята си в гърдите му. Виждайки собствената си кръв, чийто цвят, както си спомняте, той не можеше да понася, Хук изпусна сабята си — той беше беззащитен срещу Питър.

— Сега е моментът — извикаха дружно момчетата. Но Питър с величествен жест покани противника си да вземе сабята си. Хук моментално я грабна, но в същия миг изпита трагичното чувство, че Питър показва благородство.

През всичкото време той бе мислил, че се бие с някакъв зъл дух, но сега го обзеха още по-мрачни съмнения.

— Пан, кой си ти, какво си ти? — извика той дрезгаво.

— Аз съм младостта, аз съм радостта — отговори Питър, без да мисли. — Аз съм птиче, което е изскочило от черупката си.

Това, разбира се, бяха глупости; но за нещастния Хук тези думи доказваха, че Питър сам не знае кой е или какво е, а това е върхът на добрия тон.

— Продължаваме! — извика той отчаяно.

Сега той удряше със сабята си като с млатило и всеки удар на тази страшна сабя би разсякъл на две всеки човек, който би се намерил пред нея; Питър обаче се въртеше около него, сякаш самият вятър, който сабята правеше, го издухваше от опасното място. И той постоянно се спущаше напред и го бодеше с върха на сабята си.

Хук вече се биеше без надежда. Пламенната му гръд не молеше за живот; само за едно жадуваше: преди да издъхне, да види Питър да постъпи неблагородно.

Изоставяйки двубоя, той изтича в барутния склад и подпали фитила на едно гюлле.

— След две минути корабът ще хвъркне във въздуха — извика той.

„Сега, сега — помисли си той — ще се види кой спазва добрия тон.“

Но Питър излезе от барутния склад с димящото гюлле в ръка и спокойно го хвърли през борда.

А какъв добър тон проявяваше самият Хук? Колкото и да бе заблуден, можем да се радваме — без да му съчувствуваме, — че пред края си той остана верен на традициите на своята среда. Другите момчета тичаха наоколо му, присмиваха му се, показваха му презрението си. Но олюлявайки се, той крачеше по палубата, замахваше безсилно със сабята си към тях, но мисълта му беше далече. Той мислеше за някогашната си отпусната походка по игрищата, за постоянните подигравки, спомняше си как гледа играта на футбол, седнал на прочутата стена в училището Итън. И обувките му бяха както трябва, и жилетката му беше както трябва, и връзката му беше както трябва, и чорапите му бяха както трябва.

Джеймз Хук, ти, който все пак си герой, сбогом.

Защото ние дойдохме до последния момент на живота му.

Виждайки, че Питър, с нож в ръка, бавно лети във въздуха и се приближава към него, Хук скочи на фалшборта, за да се хвърли в морето. Той не знаеше, че крокодилът го чака. Ние нарочно спряхме

часовника, така че той да не изпита този ужас — това беше малък знак на уважение от наша страна в последния му час.

Той все пак спечели една последна победа, но според мен това не трябва да ни се зловиди. Както стоеше на фалшборта, гледайки през рамо как Питър се носи във въздуха, той му направи знак да използва крака си. Тогава вместо да забие камата си, Питър го ритна отзад.

Най-сетне Хук получи това, за което копнееше.

— Недостойна постъпка! — извика той подигравателно и доволен скочи в устата на крокодила.

Тъй загина Джеймз Хук.

— Седемнайсет! — пропя Дребосъка; но сметката му не беше съвсем точна. Тази нощ петнайсет пирати платиха с живота си за своите престъпления; но двама доплаваха до брега: Старки, когото червенокожите взеха пленник и го направиха бавачка на малките индианчета — доста голямо падение за един пират; и Смий, който оттогава скита по света, с очила на носа и едва изкарва прехраната си, като разправя, че бил единственият човек, от когото Джеймз Хук се боял.

Уенди, разбира се, бе стояла настрана, без да участва в боя, макар че през цялото време бе гледала Питър със светнали очи. Сега обаче, след като всичко бе свършено, тя отново стана важна личност. Тя еднакво похвали всички и потръпна, когато Майкъл ѝ показва мястото, където бе убил един пират. След това Уенди ги заведе в кабината на Хук и им посочи неговия часовник, който висеше на един гвоздей. Часовникът показваше един и половина часа!

Късният час беше почти най-голямото събитие. Можете да бъдете сигурни, че доста бързо ги накара да легнат в койките на пиратите; всички си легнаха, освен Питър, който се разхождаше важно нагоре-надолу по палубата, докато най-послед падна и заспа до Дългия Том. Тази нощ той пак сънуваше мъчителни сънища, дълго време плачеше на сън и Уенди трябваше да го прегърне, за да го успокои.

---

[1] Камшик с девет ремъка. — Б. пр. ↑

16.

ЗАВРЪЩАНЕ У ДОМА

При втората вахта, т.е. призори, момчетата се размърдаха, защото бе излязло силно вълнение. Свирчо, боцманът, хванал края на едно въже, стоеше между тях и дъвчеше тютюн. Всички навлякоха пиратски дрехи, отрязани до колената, обръснаха се енергично и тръгнаха по палубата с олюляваща се походка като истински моряци; трябваше обаче постоянно да повдигат панталоните си, защото им бяха много широки.

Не е нужно да се казва кой беше капитан. Нибз и Джон бяха първи и втори помощник-капитани. На борда имаше жена. Останалите бяха прости моряци и спяха в бака. Питър се беше залепил за кормилото. Той наду свирката си и когато екипажът се събра около него, произнесе кратко слово; надявал се, каза той, че те ще изпълнят дълга си като храбри герои, но знаел, че те са утайката на Рио и Златния бряг и че ако го ухапят, той ще ги разкъса. Неговите груби и резки думи бяха език, който моряците разбират и те го приветствуваха колкото им глас държи. След това с отсечен глас той даде няколко заповеди, корабът се завъртя и се насочи към континента. След като разгледа морските карти, капитан Пан пресметна, че ако времето не се промени, ще стигнат до Азорските острови около 21 юни и оттам, за да спестят време, могат да изминат останалия път с летене.

Някои от децата искаха корабът да стане обикновен, честен кораб, а други предпочитаха да си остане пиратски. Но капитанът ги нарече кучета и те не посмяха да изразят желанията си пред него дори и с писмена молба, подписана в кръг^[1]. Можеха да се чувствуват сигурно, само ако моментално изпълняваха заповедите му. Дребосъка получи десетина плесници, защото изглеждаше смаян, когато Питър му заповяда да измери дълбочината. Всички смятаха, че Питър се държеше като почтен капитан, само за да приспи подозренията на Уенди, но че той може да се промени, когато бъде готов новият му костюм, който тя против волята си му шиеше от най-омразните дрехи

на Хук. След това момчетата почнаха да си шушукат, че първата вечер когато облякъл новия си костюм, той дълго седял в кабината, захапал цигарето на Хук и вдигнал високо свитата си на юмрук ръка, като само показалецът, извит като кука, стърчал заплашително нагоре.

Но вместо да наблюдаваме кораба, ние трябва сега да се върнем в тъжния, напуснат дом, откъдето три-четири от действащите лица бяха безсърдечно отлетели доста отдавна. Май че е срамота, дето през всичкото това време не си спомнихме за номер четиринадесет; и все пак можем да бъдем сигурни, че мисис Дарлинг не ни упреква. Ако се бяхме върнали по-рано, за да я погледнем със скръбно съчувствие, тя вероятно щеше да извика: „Не ставайте глупави. Не се грижете за мен. Върнете се обратно и наглеждайте децата.“ Докато майките са такива, децата винаги ще се възползват от добрината им; и те могат да разчитат на това.

Дори сега ние си позволяваме да влезем в една детска стая, само защото нейните законни обитатели са на път за в къщи; просто бързаме да ги изпреварим, за да се погрижим леглата им да са проветрени както трябва, а също мистър и мисис Дарлинг да не отидат тази вечер на гости. Ние сме просто техни слуги. Но защо, дявол да го вземе, трябва леглата им да са проветрени както трябва, щом те тъй неблагоприятно и с такава бързина ги напуснаха? И не можем ли да кажем, „така им се пада“, ако те, връщайки се у дома, намерят апартамента празен, защото родителите им са отишли, да прекарат края на седмицата на село? Това би било добър урок, от който те се нуждаеха, откакто ги срещнахме за първи път. Но ако наредяхме нещата по този начин, мисис Дарлинг нямаше никога да ни прости.

Има едно нещо, което ужасно ми стъпче да направя: да ѝ кажа, както писателите обичат да правят, че децата се връщат и че по-идния четвъртък ще си бъдат в къщи. Това би развалило напълно изненадата, която Уенди, Джон и Майкъл очакваха. Те я подготвиха още на кораба: представяха си колко възхитена ще бъде майка им, как баща им ще вика от радост, как Нана ще скочи във въздуха, за да ги разцелува първа; а всъщност те би трябвало да помислят къде да се скрият. Чудесно би било да развалим всичко това, като съобщим новината предварително; така че когато влязат тържествено, мисис Дарлинг дори да не наведе устни към Уенди, а мистър Дарлинг да възкликне кисело: „Дявол да го вземе, пак са тук тия момчета!“ Във всеки случай няма да

получим благодарност дори за това. Сега вече ние доста опознахме мисис Дарлинг и можем да бъдем сигурни, че тя би ни укорила, загдето сме лишили децата от това малко удоволствие.

— Но, draga госпожо, има още десет дена до по-идния четвъртък. Така че, като ви казваме какво е положението, ние ви спестяваме десет скръбни дни.

— Да, но на каква цена! Като лишавате децата от десет минути радост.

— Е, щом гледате така на въпроса...

— А как иначе може да се гледа?

Както виждате, тази жена нямаше истински характер. Имах намерение да кажа изключително хубави неща за нея, но аз я презирам и сега няма да кажа нито едно. На нея всъщност няма защо да ѝ се казва да приготви това или онова — в дома ѝ всичко е готово. Всички легла са проветрени, тя никога не излиза от къщи и, забележете, прозорецът на детската стая е винаги отворен. Май че няма нужда тя от нас — по-добре ще бъде да се върнем на кораба. Но понеже сме тук, можем да останем малко и да погледаме. Това ще ни е цялата работа — да бъдем зрители. Никою не сме нужни. Затова нека погледаме, пък може и да кажем някои остри думи с надежда, че ще засегнем някого.

Единствената промяна, която може да се види в спалнята на децата е, че между девет часа вечерта и шест сутринта кучешката колиба не е там. Когато децата отлетяха, мистър Дарлинг чувствуваше с цялото си същество, че той бе виновен за всичко, защото бе завързал Нана с верига и че от началото до края се бе държала по-мъдро от него. Разбира се, както видяхме, той беше съвсем естествен човек; всъщност можеше да мине за момче, само да се отървеше от плешивостта си. Но той също притежаваше благородно чувство за справедливост и лъвска храброст, за да извърши онова, което намираше за право. След като децата отлетяха, той дълбоко разкаян, старателно обмисли въпроса, слезе на двора на четири крака и пълзешком влезе в кучешката колиба. На всички мили по-кани на мисис Дарлинг да излезе оттам, той отговаряше тъжно, но твърдо:

„Не, скъпа моя, на мен такова легло ми се пада.“

Обхванат от жестоки угризения на съвестта, той се закле, че няма да напусне колибата, докато не се върнат децата. Много жалко, разбира се, че взе такова решение, но каквото и да предприемеше, той

винаги прекаляваше: иначе скоро би се отказал от намеренията си. И нямаше по-смирнен човек от него, когато седеше в колибата вечер и разговаряше с жена си за децата и за милите им маниери.

Крайно трогателно бе уважението, което проявяваше към Нана. Не я оставяше да влезе в колибата, но изпълняваше безусловно всичките ѝ желания.

Всяка сутрин колибката, с мистър Дарлинг в нея, се вдигаше и поставяше във фаятон. Така той отиваше до кантората си и в шест часа се завръщаше по същия начин. Силата на характера му ще проличи още по-ясно, ако си спомним, че той беше крайно чувствителен към мнението на съседите: сега всяко негово излизане и прибиране в къщи привличаше вниманието и предизвикваше изненада. Това трябва да е било ужасно мъчение за него, но външно той запазваше пълно спокойствие, дори когато младите хора критикуваха поведението му; и при това той винаги вдигаше любезно шапката си, когато някоя дама надзърнеше в колибката.

Постъпката му може да е била донкихотовска, но беше величествена. Скоро скритото ѝ значение се разчу и хората с великодушни сърца се трогнаха. Тълпи тичаха подир фаятона и гръмко приветствуваха мистър Дарлинг; очарователни момичета се качваха на стъпалото, за да получат неговия автограф; в по-добрите вестници се появиха интервюта, а светските хора го канеха на вечеря и добавяха: „Елате заедно с колибката.“

Вечерта на този паметен ден, последния четвъртък, мисис Дарлинг, сега жена с тъжни очи, седеше в детската спалня и чакаше мистър Дарлинг да се прибере от работа. Като я гледаме отблизо и си спомняме едновременната ѝ веселост, — сега напълно изчезнала, защото бе изгубила дечицата си, — струва ми се, че в края на краищата няма да ми даде сърце да кажа лоши неща за нея. Щом толкова е обичала проклетите си деца, нищо не може да се направи. Погледнете я, както е седнала на стола си. Ъгълчето на устата ѝ, където човек най-напред поглежда, е почти повехнало. Ръката ѝ неспокойно се движи по гърдите, сякаш усеща някаква болка там. Някои най-много харесват Питър, други — Уенди, но аз най-харесвам нея. Ами ако, за да я направим щастлива, речем да ѝ пошепнем, както си спи, че нейните калпазани се връщат?

Те сега наистина са на две мили от прозореца и летят бързо, но достатъчно е да ѝ пошепнем, че са на път за дома. Хайде да опитаме.

Жалко, че ѝ казахме това. Тя веднага се сепна и извика имената им; но в стаята нямаше никого освен Нана.

„О, Нана, сънувах, че моите милички дечица са се върнали.“

Очите на Нана бяха мътни. Всичко, което тя можеше да направи, беше да сложи лапа на скута на господарката си. Те седяха така, когато донесоха колибката. Мистър Дарлинг си показва главата, за да целуне жена си, и тогава ние виждаме, че лицето му е по-изтощено отколкото преди, но има по-мек израз.

Той даде шапката си на Лиза и тя я взе с презрителна гримаса; Лиза бе лишена от въображение и бе напълно неспособна да разбере мотивите на човек като мистър Дарлинг. Вън тълпата, която бе придружила файтона до в къщи, още го приветствуваше, естествено, той не остана равнодушен към тези възторжени викове.

— Чуй ги — каза той. — Това е много ласкателно.

— Една сюррия момчета — присмя му се Лиза.

— Днес имаше и доста възрастни — увери я той, като се изчерви леко, но когато тя отметна пренебрежително глава, той не я упрекна с нито една дума. Успехът му във висшето общество не го бе разглезил; напротив, той бе станал по-благ. Известно време той лежа измъкнат до кръста навън от колибката и разговаряше с мисис Дарлинг за своя успех. Тя се надявала, каза тя накрая, че това няма да му завърти главата. Тогава той стисна успокоително ръката ѝ и каза:

— Но ако бях слаб човек! Боже господи, ако бях слаб човек!...

— Но ти, Джордж — каза тя плахо, — все още страдаш от угризения както преди, нали?

— Разкъсван съм от угризения както винаги оттогава, скъпа моя! Виж ми наказанието — живея в кучешка колибка.

— Но това е наказание, нали, Джордж? Сигурен ли си, че това не ти е приятно?

— Любов моя!

Можете да бъдете сигурни, че тя веднага му се извини. След това, понеже му се спеше, той се сви на кълбо в колибката.

— Няма ли да ми посвириш на пианото в детската стая, та да ме приспиш? — помоли се той и понеже тя стана, той добави, без да мисли: — И затвори този прозорец, усещам течение.

— О, Джордж, никога не искай това от мен. Прозорецът трябва да бъде винаги отворен. Заради тях. Винаги, винаги.

Сега беше негов ред да се извини. Тя отиде в дневната детска стая и започна да свири. Той скоро заспа и докато той спеше, Уенди, Джон и Майкъл влетяха в стаята.

О, не! Написахме го, защото такъв беше очарователният план, който бяха измислили, преди да напуснем кораба; но оттогава нещо трябва да се е случило, защото не те влетяха в стаята, а Питър и Менче-Звънче.

Първите думи на Питър издават неговия план.

— Бързо, Менче — пошепна той, — затвори прозореца, залости го. Точно така. Сега ти и аз трябва да си отидем през стълбите. Когато Уенди пристигне, тя ще си помисли, че майка ѝ е затворила прозореца, за да не я пусне вътре; и тогава тя ще трябва да се върне при мен.

Сега разбирам това, което по-рано ме озадачаваше — защо, след като изстреби пиратите, той не се върна на острова и не остави Менче-Звънче да придружи децата до континента. Значи този план е бил в главата му през всичкото време.

Вместо да почувствува, че действа лошо, той танцуваше от радост; после надзърна в дневната детска стая да види кой свири и пошепна на Менче-Звънче:

— Ето майката на Уенди. Тя е хубавичка, но не толкова хубава, колкото моята майка. Устата ѝ е пълна с напръстници, но не толкова пълна, колкото устата на майка ми.

Разбира се, той не знаеше абсолютно нищо за майка си, но понякога обичаше да се хвали с нея.

Той не познаваше мелодията „Дом, сладък дом“, която мисис Дарлинг свиреше на пианото, но знаеше, че тя означава „Върни се, Уенди, Уенди, Уенди“. Тогава той извика с ликуващ глас:

— Никога вече няма да видиш Уенди, никога, защото прозорецът е залостен.

Той надзърна отново, за да разбере защо спря музиката, и видя, че мисис Дарлинг бе облегнала глава на пианото и че две сълзи се бяха появили на очите ѝ.

„Тя иска да отворя прозореца, но няма да го отворя, не!“ — помисли си Питър.

Отново погледна: сълзите си бяха там или може би две други бяха заели мястото им.

„Тя ужасно обича Уенди“ — си каза той, яд го беше на нея, загдето не разбираше, че тя може да живее и без Уенди. Причината беше толкова проста: „И аз също я обичам. Не можем и двамата да я имаме при себе си, уважаема лейди.“

Но тази лейди не искаше да се примири и той се чувствуваше нещастен. Престана да я гледа, но дори и тогава мисълта за нея не го напускаше. Започна да подскача из стаята и да нрави смешни гримаси, но когато спря, стори му се, като че ли тя е вътре в него и тропа на сърцето му.

„О, добре тогава“ — каза той най-после и усети, че гърлото му се стяга. След това отвори прозореца.

„Хайде, Менче — извика той с глас, в който звучеше страшна подигравка към природните закони, — не ни трябва такива глупави майки“ — и отлетя.

И така, в края на краищата Уенди, Джон и Майкъл намериха прозореца отворен; но това бе повече отколкото заслужаваха. Те стъпиха на пода, без ни най-малко да чувствуват срам; най-малкият бе дори забравил дома си.

— Джон — каза той, като неуверено се огледа наоколо, — струва ми си, че съм бил тук някога.

— Разбира се, че си бил, глупчо. Ето там ти е леглото.

— Вярно — съгласи се Майкъл, без да бъде съвсем сигурен.

— Хей — извика Джон, — его колибката! — Той изтича през стаята да погледне вътре.

— Сигурно Нана е там — каза Уенди.

Но Джон свирна с уста.

— Я виж! — извика той. — Вътре лежи човек.

— Това е баща ни — възкликна Уенди.

— Чакай да видя баща ни — молеше се настойчиво Майкъл и когато му отвори място, той го разгледа внимателно. — Не е толкова голям, колкото пирата, дето го убих — рече той искрено разочарован. Много се радвам, че мистър Дарлинг спеше, защото щеше да бъде тъжно, ако тези думи бяха първите, които чуеше от малкия Майкъл.

Уенди и Джон бяха доста изненадани, че намират баща си в кучешката колибка.

— Сигурен съм — каза Джон като човек, който не вярва на паметта си, — че той не спеше в колибката.

— Джон — рече Уенди колебливо, — може би не си спомняме някогашния живот така добре, както си мислехме.

Те изтръпнаха, като че ли ги бяха полели със студена вода; и така им се падаше.

— Колко небрежна е майка ни — обади се малкият негодник Джон. — Не си е в къщи, когато се връщаме.

Тъкмо в този момент мисис Дарлинг започна отново да свири.

— Това е мама! — извика Уенди, като надзърна през откренатата врата.

— Тя е! — потвърди Джон.

— Значи ти не си наистина наша майка — запита Майкъл, комуто сигурно се спеше.

— О, боже — възкликна Уенди, почувствувала за първи път угризения на съвестта, — крайно време беше да се върнем.

— Хайде да се вмъкнем крадешком — предложи Джон и да ѝ закроем очите с ръце.

Но Уенди, която смяташе, че трябва да ѝ разкрият радостната новина по-нежно, имаше по-добър план.

— Да се мушнем в леглата си и да лежим тихо, та като влезе мама, да изглежда като че ли никога не сме отсъствували от къщи.

И така, когато мисис Дарлинг се върна в детската спалня, за да види дали мъжът ѝ е заспал, всички легла бяха заети. Децата очакваха да чуят радостния ѝ вик, но не се чу никакъв звук. Тя ги видя, но не можеше да повярва, че са си вече в къщи. Разбирате ли, тя толкова често ги виждаше насън в леглата им, та и сега си помисли, че сънува.

Седна на стола пред огъня, където някога ги бе държала на скута си.

Те не можеха да разберат това и тримата се вледениха от страх.

— Мамо! — извика Уенди.

— Това е Уенди — каза мисис Дарлинг, но все още си мислеше, че я чува насън.

— Мамо!

— Това е Джон — каза тя.

— Мамо! — извика Майкъл. Сега вече той я позна.

— Това е Майкъл — каза тя и протегна ръце към своите изчезнали егоистични деца, убедена, че никога вече няма да ги прегърне наяве. Но сега ръцете ѝ наистина обгърнаха Уенди, Джон и Майкъл, които се бяха измъкнали от леглата си и изтичали до нея.

— Джордж, Джордж — извика тя, когато гласът ѝ се възвърна.

Мистър Дарлинг се събуди и се присъедини към общото ликуване. Нана също се втурна радостно в стаята. Човек не може да си представи по-мила гледка, но никой външен човек не я видя освен едно странно момче, което втренчено гледаше през прозореца. То се бе наслаждавало на безброй радости, които другите деца не познават; но сега бе свидетел на една радост, която никога нямаше да изживее.

---

[1] В миналото моряците подписвали така протестите си до капитана, за да не личи кой пръв се е подписал. — Б. пр. ↑

17.

КОГАТО УЕНДИ ПОРАСНА

Предполагам, че искате да чуете какво е станало с другите момчета. Те чакаха долу, за да дадат време на Уенди да обясни в къщи кои са; и след като преброиха до петстотин, те се изкачиха по стълбите. Минаха оттам, защото смятаха, че така ще направят по-добро впечатление. Застанаха в редица пред мисис Дарлинг, с шапки в ръце, и малко се стесняваха, че носят пиратски дрехи. Те мълчаха, но очите им молеха мисис Дарлинг да ги приеме. Би трябвало да погледнат и към мистър Дарлинг, но те го забравиха.

Разбира се, мисис Дарлинг веднага каза, че ще ги прибере да живеят в дома ѝ; мистър Дарлинг обаче изглеждаше странно, угнетен и те разбраха, че той счита числото за доста голямо.

— Трябва да каза — рече той на Уенди, — че ти не вършиш работите наполовина.

Близнаците помислиха, че тази злобна забележка е насочена към тях. Първият близък беше гордо момче и изчервявайки се, той запита:

— Може би мислите, че сме малко множко, сър? Ако мислите така, ние можем да си отидем.

— Татко! — извика Уенди възмутена.

Лицето на мистър Дарлинг продължаваше да прилича на черен облак. Той съзнаваше, че се държи недостойно, но не можеше да промени израза си.

— Ние можем да спим прегънати на две — обади се Нибз.

— Аз сама им подстригвам косите — рече Уенди.

— Джордж! — възкликна мисис Дарлинг, огорчена, загдето нейният любим съпруг се показва в такава лоша светлина.

Тогава той избухна в сълзи и истината излезе наяве. Той се радвал не по-малко от жена си, че ще приберат децата в къщи, каза той, обаче смятал, че трябвало да попитат също и него дали е съгласен, а не да го считат за нула в собствената му къща.

— Аз не мисля, че той е нула — извика в същия миг Свирчо. Ти, Къдравия, смяташ ли го за нула?

— Не, не го смятам. А ти, Дребосъко, смяташ ли го за нула?

— Съвсем не. Как смяташ ти, Близнако?

Оказа се, че нито един от тях не го смята за нула. След като честолубието бе задоволено по този смешен начин, той каза, че ще намери място за всички тях в салона, стига само да се поберат.

— Ще се поберем, сър — увериха го те.

— Тогава, след мен! — извика той весело. — Забележете: не съм сигурен, че имаме салон, но ние твърдим, че имаме, а това е едно и също. Хайде, напред!

Той премина целия апартамент, танцувайки; момчетата също извикаха „хайде, напред“ и го последваха танцувайки. Търсеха салона. Забравих дали го намериха, но във всеки случай откриха ъгълчетата, в които се наместиха.

Колкото до Питър, той видя Уенди още веднъж преди да отлети. Не дойде направо до прозореца, а го докосна като летеше край него, така че тя да го види, да отвори прозореца, ако иска, и да го покани да влезе. Точно това и направи Уенди.

— Хей, Уенди! Довиждане — извика той.

— Господи, нима си отиваш?

— Да.

— Не би ли искал, Питър — каза тя колебливо, — да кажеш на родителите ми нещо за едно много сладко момиче?

— Не.

— За мене, Питър?

— Не.

Мисис Дарлинг дойде до прозореца, защото тя сега внимателно следеше Уенди. Тя каза на Питър, че е осиновила всички други момчета и би желала да осинови и него.

— Ще ме пратите ли на училище? — попита хитро той.

— Да.

— И после в някоя кантора?

— Мисля, че да.

— И скоро ще стана мъж?

— Много скоро.

— Не искам да ходя на училище и да уча сериозни неща — възрази той с жар. — Не искам да стана мъж. О, Уендина майко, значи някой ден да се събудя и да усетя, че ми е пораснала брада!

— Питър — намеси се Уенди да го утеши, — много бих те харесвала с брада.

Мисис Дарлинг протегна ръце към него, но той я отблъсна.

— Назад, лейди! Никой няма да ме хване и да ме направи мъж.

— Ами къде ще живееш?

— С Менче в къщичката, която построихме за Уенди. Феите ще я поставят високо между върховете на дърветата, където те спят нощем.

— Чудесно! — извика Уенди с такъв копнеж, че мисис Дарлинг стисна лакътя ѝ още по-здраво.

— Мислех, че всички феи са измрели — каза мисис Дарлинг.

— Постоянно се явяват много нови — обясни Уенди, която сега добре познаваше въпроса, — защото постоянно се раждат нови бебета и когато едно бебе се засмее за първи път, една нова фея се ражда. И така, колкото нови бебета се раждат, толкова нови феи се появяват. Те живеят в гнезда по върховете на дърветата. Бледоморавите са момчета, белите са момичета, а сините са малки глупачета, които сами не знаят какво са.

— Така хубаво ще се забавлявам — рече Питър, като погледна към Уенди.

— А аз ще се чувствавам доста самотна вечер, когато седя пред огъня — каза Уенди.

— Менче ще бъде при мене.

— Менче не може да измине и една двадесета част от пътя — напомни му тя малко хапливо.

— Подла клюкарка! — извика Менче-Звънче отнякъде зад ъгъла.

— Няма значение — каза Питър.

— О, Питър, знаеш, че има значение.

— Е, тогава ела да живееш с мен в къщичката.

— Бива ли да отида, мамо?

— Разбира се, че не бива. Сега си си в къщи и аз съм решена да те държа тук.

— Но той има нужда от майка.

— Ами и ти имаш нужда от майка.

— Е, добре — рече Питър, като че ли я бе поканил само от учтивост. Но мисис Дарлинг видя, че устните му потрепераха и побърза да направи едно великодушно предложение: всяка година да пуца Уенди за една седмица за пролетното чистене. Уенди би предпочела да се уговорят за по-продължително време; струваше ѝ се, че пролетта е много далече. Но обещанието задоволи Питър и той отлетя съвсем развеселен. Той нямаше чувство за време и изживяваше толкова приключения, че всичко, което ви разказах за него, е съвсем мъничка част от тях. Предполагам, именно защото Уенди знаеше това, последните ѝ думи бяха казани с доста жален тон:

— Нали няма да ме забравиш, Питър, преди да дойде време за пролетно чистене?

Разбира се, Питър обеща да не я забравя. После отлетя, като отнесе целувката на мисис Дарлинг. Питър съвсем лесно взе тази целувка, която не беше за никого друго. Смешно! Но мисис Дарлинг изглеждаше доволна.

Разбира се, всички момчета тръгнаха на училище и повечето от тях постъпиха в трети клас, но Дребосъка влезе във втори клас и после в първи. Пети клас е най-горният клас. Преди да измине и седмица, откакто тръгнаха на училище, те разбраха колко глупаво са постъпили, като не останаха на острова. Но сега беше вече твърде късно и скоро те свикнаха да живеят така обикновено, като тебе, като мене или като малкия Дженкинс. Тъжно е, но трябва да го кажем: те постепенно загубиха способността си да летят. Нана отначало им връзваше краката за краката на леглото, за да не отлетят нощем. А денем едно от любимите им развлечения беше да се преструват, че падат от автобуса. Но малко по малко те престанаха да дърпат въжето, когато бяха в леглото; откриха също, че се удрят о паважа, когато скачат от автобуса. След известно време дори не можеха да литнат да си догонят шапките. Липса на упражнение — казваха те; но в действителност това значеше, че те вече не вярваха, че могат да летят.

Майкъл вярваше по-дълго от другите момчета, макар че те му се подиграваха; затова той беше с Уенди, когато Питър дойде да я вземе в началото на следната пролет. Тя отлетя облечена с роклята, която си бе изтъкала от листа и украсила с ягодки, когато беше в Небивала земя; боеше се единствено, че той може да забележи колко къса ѝ е станала

тя; но той не забеляза нищо — толкова много имаше да разправя за себе си.

Тя бе очаквала, че с него ще си говорят за толкова вълнуващи неща от едно време, но нови приключения бяха изличили старите спомени от паметта му.

— Кой е капитан Хук? — запита той с интерес, когато тя заговори за най-големия им враг.

— Не си ли спомняш как го уби и спаси живота на всички ни? — попита тя смаяна.

— Забравям ги, след като ги убия — отговори той безгрижно.

Когато Уенди, макар и неуверено изрази надежда, че Менче-Звънче ще се зарадва да я види, той се учуди:

— Кое е това Менче-Звънче?

— О, Питър! — извика Уенди възмутена. Но дори и след като му обясни, той не можа да си спомни.

— Толкова много феи има — възрази той. Предполагам, че вече е умряла.

Смятам, че той беше прав, тъй като феите не живеят дълго; но те са толкова малки, че краткият им живот им се струва много дълъг.

Уенди беше огорчена и когато откри, че за Питър изтеклата година е била като един ден; на нея годината на чакане ѝ се бе сторила безкрайно дълга. Но самият Питър бе все така очарователен както винаги и те прекараха чудесно, чистейки къщичката, скрита високо в листака на едно старо дърво.

На следната година той не дойде да я вземе. Тя напразно го чакаше, облечена с нова рокля, защото старата просто не ѝ ставаше; той обаче не се появи.

— Може би е болен — каза Майкъл.

— Нали знаеш, че той никога не се разболява.

Майкъл се приближи до нея и ѝ пошепна с разтреперан глас:

— А може би такова момче изобщо не съществува, Уенди?

Тя щеше да се разплаче, ако Майкъл не беше заплакал преди нея.

Когато на следната пролет дойде време за голямо чистене, Питър отново пристигна. И най-странното бе, че той не знаеше, че е пропуснал цяла година. Тогава момичето Уенди го видя за последен път. Заради него тя още известно време се опитваше да не расте много бързо; но когато получи награда за отлични общи познания, Уенди

разбра, че приятелството ѝ с Питър е свършено. Годините идваха и отминаваха, а безгрижното момче не се връщаше. Когато пак се срещнаха, Уенди беше вече женена жена и за нея Питър беше само малко прах в кутията, където бе държала играчките си. Уенди беше вече пораснала. Но не трябва да я съжалявате. Тя беше от онези деца, които искат да пораснат. И накрай, по свое собствено желание, тя порасна един ден по-рано от другите момичета.

По това време всичките момчета бяха вече пораснали, тоест бяха си изпели песента; и затова едва ли си заслужава да говорим повече за тях. Можете всеки ден да видите Нибз, близнаците и Къдравия как отиват в канторите си, всеки един от тях с чанта под мишница и чадър в ръка. Майкъл сега е машинист на локомотив. Дребосъка се ожени за една лейди с титла и така стана лорд. Виждате ли онзи съдия с бяла перука на главата, който излиза от желязната врата? Той едно време беше Свирчо. А брадатият мъж, който не знае да разправи една приказка на децата си, беше някога Джон.

Уенди се ожени, облечена в бяла рокля с розов шарф на кръста. Странно е, че Питър не долетя в черквата да се противопостави на сключването на брака.

Годините пак се затъркаляха и на Уенди и се роди дъщеря. Това не трябва да се пише с мастило, а със златни букви.

Кръстиха я Джейн и тя имаше странен изпитателен поглед, сякаш още от първия миг, когато се появи на бял свят, искаше да задава въпроси. Когато порасна достатъчно, тя наистина започна да задава въпроси, и повечето от тях бяха за Питър Пан. Обичаше да слуша за Питър и Уенди ѝ разказваше всичко, което можеше да си спомни за него. Разправяше ѝ за Небивала земя в същата детска стая, от която на времето децата бяха избягали, подмамени от Питър. Сега това беше стаята на Джейн; баща ѝ беше купил апартамента от Уендиния баща на изплащане с три на сто годишна лихва, тъй като мистър Дарлинг вече не обичаше да се изкачва по стълби. Мисис Дарлинг беше умряла и забравена.

Сега в детската стая имаше само две легла — на Джейн и на бавачката; нямаше кучешка колиба, защото Нана беше умряла — помина се от старост. През последните ѝ месеци човек мъчно можеше да се разбере с нея, защото беше твърдо убедена, че само тя знае как да се грижи за децата.

Веднъж в седмицата баващата имаше свободна вечер и тогава Уенди приспиваше Джейн. Това беше времето за приказки. Джейн бе измислила една интересна игра: слагаше чаршафа на главата на майка си, така че се образуваше нещо като палатка, мушкаше глава под палатката и в страшната тъмнина питаше шепнешком:

— Какво виждаме сега?

— Май че нищо не виждам тази вечер — казваше Уенди, чувствувайки, че ако Нана бе тук, тя не би позволила по-нататъшен разговор на тази тема.

— О, да, виждаш — казваше Джейн. — Виждаш времето, когато си била малко момиче.

— Това беше толкова отдавна, мило — въздишаше Уенди. — О, боже, как лети времето!

— Така ли лети — питаше хитрото дете, — както ти летеше, когато беше малко момиче?

— Когато аз летях! Знаеш ли, Джейн, понякога се питам дали наистина съм летяла.

— Разбира се, че си летяла.

— О, някогашните чудесни дни, когато можех да летя!

— Защо сега не можеш да летиш, мамо?

— Защото съм възрастна, миличко. Когато хората пораснат, те забравят как се лети.

— А защо забравят?

— Защото вече не са весели, невинни и безсърдечни. Само веселите, невинните и безсърдечните могат да летят.

— Какво значи весели, невинни и безсърдечни? Толкова искам да бъда весела, невинна и безсърдечна!

А понякога Уенди признаваше, че наистина вижда нещо:

— Мисля, че беше тази детска стая.

— И аз така мисля — съгласява се Джейн — Разправяй.

И те се впускат в голямото нощно приключение, което бе започнало, когато Питър долетя да търси сянката си.

— Глупавото момче — казва Уенди — се опитваше да я залепи със сапун и като не успя, се разплака. Плачът му ме събуди и аз му приших сянката.

— Изпусна нещо — прекъсна я Джейн, която сега знае историята по-добре от майка си. — Когато го видя, че седи на пода и плаче, какво

му каза?

— Седнах в леглото си и попитах: „Защо плачеш, момче?“

— Да, така беше — казва Джейн, като си поема дълбоко дъх.

— И тогава всички полетяхме и той ни отведе в Небивала земя, където има феи, пирати, червено-кожи, лагуна със сирени, къща под земята и една малка къщичка, направена от клони.

— Да! Кое ти хареса най-много от всичко?

— Мисля, че най-много от всичко ми хареса къщата под земята.

— Да, и на мен. Какво беше последното нещо, което Питър ти каза?

— Последното нещо, което Питър ми каза, бе: „Винаги ме чакай и някоя нощ ще ме чуеш да кукуригам.“

— Да.

— Но, уви, той напълно ме забрави. — Уенди каза тези думи с усмивка. Толкова възрастна бе станала!

— Как кукуригаше той? — попита Джейн една вечер.

— Ей така — каза Уенди и се опита да изку-курига като Питър.

— Не, не така — каза сериозно Джейн, — а ето как. — И изкукурига много по-хубаво от майка си.

Уенди малко се сепна.

— Отде знаеш, малката ми?

— Често го чувам насън как кукурига — каза Джейн.

— О, да, много момичета го чуват насън, но аз съм единствената, която го е чувала будна.

— Блазе ти! — каза Джейн.

И след известно време дойде трагичната нощ. Беше точно такъв, какъвто си е бил винаги и Уенди още от пръв поглед забеляза, че той все още има всички млечни зъби.

Той беше малко момче, а тя беше възрастна. Вече едра жена, тя безпомощно се сгуши до огъня; чувствуваше се виновна, загдето е толкова пораснала и не смееше да мръдне.

— Здравей, Уенди — извика Питър, без да забележи колко различна е тя сега, тъй като той мислеше главно за себе си; при това в мъжделивата светлина на огъня бялата ѝ рокля може би е изглеждала като нощницата, с която бе облечена, когато я бе видял за първи път.

— Здравей, Питър — отговори тя плахо, като се свиваше да стане колкото може по-малка. В душата ѝ нещо плачеше и говореше: „Вече

съм жена, върви си“.

— Хей, къде е Джон? — попита той, забелязвайки, че третото легло липсва.

— Джон не е тук сега — отвърна задъхано тя.

— Спи ли Майкъл? — попита Питър, като хвърли разсеян поглед към Джейн.

— Да — отговори Уенди. Сега тя почувствува, че постъпва нечестно и към Джейн, и към Питър. — Това не е Майкъл — добави тя бързо, за да не би по-късно той да я обвини в лъжа.

Питър отново погледна към леглото.

— А, ново дете ли е?

— Да.

— Момче или момиче?

— Момиче. „Сега той сигурно ще разбере“ — помисли си тя. Но той нищо не разбра. — Питър — каза тя неуверено, — ти може би очакваш, че ще отлетя с тебе?

— Разбира се. Затова съм дошъл. — И след това добави малко строго: — Забрави ли, че сега е пролет, време е за голямото чистене?

Тя знаеше колко безполезно е да му припомня, че е пропуснал много пролети.

— Не мога да дойда — каза тя; в гласа ѝ звучеше нотка на извинение. — Забравила съм да летя.

— Бързо ще те науча пак.

— О, Питър, не си хаби напразно прашеца от крилцата на феите. Тя се изправи. Едва сега най-сетне го обхвана страх.

— Какво е станало? — извика той, като отстъпи назад.

— Ще запали лампата — отвърна тя — и сам ще видиш.

Доколкото знам, Питър се уплаши за първи път в живота си.

— Не пали лампата — изкрещя той.

Тогава Уенди гальовно разроши косата на нещастното момче. Тя вече не беше малкото момиче, чието сърце страдаше заради него; беше възрастна жена, която се усмихваше на всички тези неща, но усмивката ѝ беше насълзена.

Уенди завъртя ключа на лампата и Питър я видя. Вик на болка се изтръгна от гърдите му. И когато високата красива жена се наведе да го вземе в прегръдките си, той рязко отскочи назад.

— Какво е станало? — извика той отново.

Тя трябваше да му каже истината.

— Аз съм голяма, Питър. Отдавна минах двадесетте. Отдавна пораснах.

— Ти ми обеща да не растеш!

— Не можех да не раста. Аз съм омъжена жена, Питър.

— Не си омъжена.

— О, да, омъжена съм. И малкото момиче в леглото е моята дъщеричка.

— Не, не!

Но в действителност той предполагаше, че тя говори истината. Пристъпи към спящото дете с вдигнат в ръката нож. Разбира се, не я прободеше, а седна на пода и зариде. Уенди не знаеше как да го утеши, макар че едно време като малко момиче лесно го утешаваше. Но сега беше вече жена. Избяга от стаята, за да помисли какво може да направи.

Питър продължи да плаче и неговите хълцания разбудиха Джейн. Тя седна в леглото си и веднага прояви интерес към него.

— Момче — попита тя, — защо плачеш?

Питър стана и ѝ се поклони; тя също му се поклони, както бе седнала в леглото.

— Здравей — рече той.

— Здравей — отвърна тя.

— Името ми е Питър Пан.

— Да, знам.

— Дойдох да взема майка ти — обясни той — и да я заведа в Небивала земя.

— Да, знам — каза Джейн. — Аз те чаках.

Когато след малко Уенди плахо отвори вратата на стаята, Питър бе кацнал на леглото и кукуригаше великолепно, докато Джейн, изпаднала в тържествен захлас, летеше по нощница из стаята.

— Тя е моя майка — обясни Питър.

Джейн слезе на пода и застана до него с такъв израз на лицето, какъвто той обичаше да вижда по лицата на дамите, които го гледаха.

— Толкова има нужда от майка — каза тя.

— Да, знам — съгласи се Уенди с отчаян глас. — Сама най-добре зная това.

— Довиждане — каза Питър на Уенди. Той се издигна във въздуха и Джейн безсрамно го последва. За нея това беше вече най-лесният начин да се движи.

Уенди се стрелна към прозореца.

— Не, не! — извика тя.

— Само докато изчистим къщата след Зимата — рече Джейн. — Той иска винаги да му помагам в чистенето през пролетта.

— Ах, да можех да дойда с вас — въздъхна Уенди.

— Нали знаеш, че не можеш да летиш! — възрази Джейн.

Разбира се, накрая Уенди ги пусна да отлетят заедно. Виждаме я за последен път на прозореца: тя гледа как Питър и Джейн се отдалечават и се издигат високо в небето, докато станат дребни като звездички.

Както гледате Уенди, можете да забележите, че косата ѝ побелява и фигурката ѝ се свива, защото това се случи много отдавна. Сега Джейн е обикновена жена, чиято дъщеря се казва Маргарет. И всяка пролет, когато дойде време за голямото чистене, Питър идва (ако не забрави) да вземе Маргарет и да я отведе в Небивала земя; там тя му разправя приказки за самия него, които той жадно слуша. Когато Маргарет порасте, тя ще има дъщеря, която на свой ред ще стане майка на Питър. И така ще продължава, докато децата са весели, невинни и бързосърдечни.

Сега, малки читателю, когато вече си прочел книгата за Питър Пан, може би ще си спомниш, че нощем, когато всички заспват, и при теб е идвало момчето, което може всичко. Момчето, което може да лети и да те научи и теб да летиш, да победи и най-страшните пирати, честното, смело и справедливо момче.

Питър Пан, момчето, което никога не порасна, е роден в Англия. За първи път за него се споменава преди осемдесет години в книгата за възрастни „Бялата птичка“ от младия тогава публицист Джеймз Матю Бари. Там се разказва за дружбата между един мъж и едно

дете. Мъжът води детето в прочутия Лондонски парк Кенсингтън. Там му разказва за Питър Пан, смелото момче, което всяка вечер щом се стъмни и затворят вратите на парка, идва тук. По-късно Бари извлича от „Бялата птичка“ онези епизоди, които са свързани с Питър Пан и ги издава в отделна книга „Питър Пан в Кенсингтънския парк“.

Вече почти осемдесет години критиците се опитват да проникнат в появата на този странен герой. Корените му са в детството на писателя. „Ужасът на моето детство — пише Бари, — беше че ще дойде ден, когато ще трябва да се откажа от игрите, а не виждах как ще стане това.“ Един друг момент от детството на писателя заема голямо място в книгите му за Питър Пан — страстната привързаност между него и майка му. Джеймз е бил на шест години, когато при злополука на леда загива по-големият му брат. Тогава цялата привързаност на майката се прехвърля върху малкия Джеймз. И още една силна привързаност — вече на младия Бари — може би е изиграла роля при създаването на неговите герои — голямата привързаност на Бари към петте деца на едно близко семейство. Той дори назовава с техните имена своите герои.

С хумор, с изящен стил, използвайки деликатно моменти от шотландския фолклор, Вари всъщност пише за своето детство — за обаятелния образ на момчето-водач, за игрите на пирати и червенокожи. Тази книга и някои други от негови съвременници въздигат в култ детството, пишейки за него с очарование и носталгия.

През 1905 година Питър Пан се появява на лондонска сцена. По пиесата по-късно е написана настоящата книга.

На едно място в лондонския парк Кенсингтън има паметник на Питър Пан, момчето което никога не порасна. Вече осемдесет години Питър Пан е все момче. Познават го всички, които през тези осемдесет години са били деца, защото историите за Питър Пан са преведени на почти всички езици в света. И навярно още дълги години момчето Питър Пан ще идва нощем в съня на децата, придружено от някоя фея, и ще ги отнася към странни приключения, а с него разстоянията между едно приключение и друго са много кратки, защото Питър Пан е символ на детската мечта.

Л. Р.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.